

Vidékfejlesztési agrármérnök
BSc

levelező képzés
Debrecen/Szolnok/Kisvárd/nyírbátor
2021/2022
tematika

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági Matematika				Kódja:	GT_AVIL004-17 GT_AVILK004-17 GT_AVILS004-17 GT_AVILN004-17	
	angolul:	Economic Mathematics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati Jegy	4	Magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Kovács Sándor		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:			beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A hallgatók elsajátítsák a tanulmányaikhoz szükséges felsőbb matematikai alapokat olyan szinten, hogy azt gazdasági területen megjelenő gyakorlati problémák megoldására tudják alkalmazni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató megismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges matematikai, statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, folyamatokat.								
<i>Képesség:</i>								
A hallgató képessé válik vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására. <i>A képzés során fejlődik a hallgató digitális készsége, mivel a feladatok egy részének elvégzéséhez digitális eszközök használatára is sor kerül.</i>								
<i>Attitűd:</i>								
Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Nyitott a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére, fogékony az újdonságokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Tartalom: A Gazdasági matematika tárgy anyagának súlyponti része az egy és többváltozós valós függvények differenciálszámítása, feltételes és közösleges szélsőérték-számítása. A hallgatók megismerkednek továbbá a közgazdaságtanban használt lineáris algebrai fogalmakkal (mátrixok, determinánsok, lineáris egyenletrendszerek) és egyéb módszerekkel, valamint elsajátítják a valószínűség-számítás alapjait, amely nélkülözhetetlen a statisztika megértéséhez. Támakörök röviden: Függvény fogalma, egyváltozós valós függvények jellemzői, osztályai, ábrázolásuk Sorozatok fogalma, megadása, szemléltetése, tulajdonságai, sorozatok konvergenciája Mértani sorozatok pénzügyi alkalmazásai								

Függvények határértéke és folytonossága
 Differenciálhányados fogalma, elemi függvények deriváltjai
 Teljes függvényvizsgálat deriváltak segítségével
 Szöveges szélsőérték feladatok, elaszticitás
 Mátrix fogalma, mátrixműveletek. Determináns és inverzmátrix kiszámítása
 Lineáris egyenletrendszerek megoldási módszerei
 Többváltozós függvények feltételes és feltétel nélküli szélsőértéke
 Kombinatorika
 Valószínűségszámítás

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az elméleti alapokat az előadásokon ismerik meg a hallgatók, majd ezt követően a gyakorlatokon a megfelelő témákhoz kapcsolódó feladatok megoldásában szereznek jártasságot. Minden témakörhöz konkrét gyakorlati feladatok kapcsolódnak, elméleti tényanyag számonkérése nem történik közvetlen módon definíciók és tételek számonkérése formájában. A tananyag számonkérése zárthelyi dolgozat formájában történik kizárólag feladatok megoldásával. A feladatok megoldása gyakorlatokon egyéni számolás és számológép használata mellett történik.
A képzés során a digitális technológia és digitális megoldások is alkalmazásra kerülnek a tanulási célok hatékonyabb elérésére.

Értékelés

A hallgatók a kurzus végén egy zárthelyi dolgozatot írnak, formája írásbeli. A félév gyakorlati jeggyel zárul, amelynek alapját a zárthelyi dolgozat eredménye képezi. Azok a hallgatók, akik nem szereztek legalább elégséges gyakorlati jegyet, a félév során további 3 alkalommal írhatnak zárthelyi dolgozatot a gyakorlati jegy megszerzéséért, amelyek időpontjai meg lesznek hirdetve a Neptun rendszerben és jelentkezni kell a dolgozat megírásához.
 Az osztályozás a következő ponthatárokkal történik:
 kevesebb, mint 50% : elégtelen (1)
 50% - 60% : elégséges (2)
 60% - 70% : közepes (3)
 70% - 80% : jó (4)
 80% - 100% : jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Vincze Sz. – Kovács S. (2012): Gazdaságmatematikai és Statisztikai ismeretek egyetemi jegyzet
 Sydseater, K – Hammond, P. (2006): Matematika Közgazdászoknak, Aula Kiadó, ISBN: 963 9478 56 3

Ajánlott szakirodalom:

Denkinger G. – Gyurkó L. (1999): Analízis gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 9631923754
 Obádovics Gy (2011): Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény, Scolar Kiadó, ISBN:9789632443072

Alkalm szerinti bontott tematika

1-5. óra	Halmaz, reláció, Descartes-szorzat, egyváltozós valós függvények fogalma
1. alkalom	TE* Halmazok alkalmazása gyakorlati problémák megoldására, függvényfogalom megalapozása
	Valós függvények jellemzői, osztályozása, elemi függvények ábrázolása, transzformációja
	TE Lineáris, exponenciális, logaritmus, gyök, másod- és harmadfokú függvények használata gyakorlati problémák megoldására (fedezeti pont, piaci egyensúly kiszámítása, értékcsökkenés, exponenciális csökkenés modellezése, pénzügyi befektetési feladatok)

	<p>Végtelen valós számsorozat definíciója. Korlátosság, monotonitás, szélsőérték, határérték. Határérték számítási tételek. Nevezetes határértékek.</p> <p>TE A mértani sorozatok alkalmazása pénzügyi problémák megoldására (annuitás, hitel törlesztés, járadék- és hozadékszámítás, beruházás jövedelmezősége)</p> <p>Egyváltozós függvények határértéke és határértékszámítási tételei. Egyváltozós függvények folytonosságának fogalma.</p>
6-10. óra 2. alkalom	<p>TE A differenciálszámítás megalapozása, gyakorlati problémák megoldása (populációnövekedés modellezése, átlagos költség, bevétel, stb. folyamatok hosszú távú alakulásának megadása az idő illetve az előállított termék szám függvényében)</p> <p>Egyváltozós valós függvény differencia- és differenciálhányadosa. Elemi függvények differenciálhányados függvényei. A differenciálhatóság és a folytonosság kapcsolata.</p> <p>TE A deriválás általános szabályainak ismerete</p> <p>Magasabbrendű deriváltak fogalma. L'Hospital-szabály. Teljes függvényvizsgálat lépései</p> <p>TE A differenciálszámítás alkalmazásai: monotonitás, szélsőérték, inflexiós pont, konvexitás meghatározása. Teljes függvényvizsgálat megoldása a függvény ábrázolásával</p> <p>Elasticitás fogalma, meghatározása, szélsőérték, inflexiós pont, monotonitás meghatározása gyakorlati feladatokban</p> <p>TE Elasticitás alkalmazása. Szöveges szélsőérték feladatok megoldása (profitmaximalizálás, költségminimalizálás, optimális készletmennyiség, termék szám meghatározása)</p>
11-15. óra 3. alkalom	<p>Mátrix fogalma, speciális mátrixok. Mátrix aritmetika.</p> <p>TE Mátrixműveletek alkalmazása szöveges feladatok megoldásában</p> <p>Determináns kiszámítása és tulajdonságai. Mátrix invertálása. Cramer szabály.</p> <p>TE Egyszerűbb egyenletrendszerek megoldása, inverz mátrix meghatározása és alkalmazása Leontieff Input-Output feladatok megoldásában</p> <p>Gauss elimináció, lineáris egyenletrendszerek általános megoldási lehetőségei</p> <p>TE Erőforrás allokációs problémák, termelési, szállítási feladatok egyenletrendszerrel történő megoldása</p> <p>Többváltozós függvény és parciális derivált fogalma. Lokális, globális szélsőérték fogalma. Feltétel nélküli szélsőérték meghatározása.</p> <p>TE Többváltozós szélsőértékfeladatok profit és költségmaximalizálásra, Cobb-Douglas függvény alkalmazása</p>
16-20. óra 4. alkalom	<p>Többváltozós függvény feltételes szélsőértékének meghatározása: Lagrange módszer, grafikus módszer két változó esetén.</p> <p>TE Többváltozós függvény szélsőértékének meghatározása korlátok figyelembevételével, pl.: profit maximalizálás költségvetési korlát illetve az erőforrások optimális kihasználása mellett.</p> <p>Kombinatorika. Permutáció, variáció, kombináció. A valószínűség fogalma, alaptételek.</p> <p>TE A kombinatorika gyakorlati alkalmazása kiválasztás, sorbarendezési problémák megoldására</p> <p>Klasszikus valószínűség számítás. Mintavételezés ismétléssel és ismétlés nélkül.</p> <p>TE A ráépülő tudományágak, Statisztika ismeretanyagának megalapozása, mintavételezési feladatok megoldása, minőségbiztosítási problémákban való jártasság</p> <p>Teljes valószínűség tétel, Bayes-tétel, független események bekövetkezésének valószínűsége</p>

	TE A valószínűségszámítás alkalmazása termelési, gazdasági problémákban, várhatóérték kiszámítása, kockázatbecslés
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Informatika	Kódja:	GT_AVIL006-17 GT_AVILK006-17 GT_AVILN006-17 GT_AVILS006-17
	angolul:	Informatics		

Felelős oktatási egység:	DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet
--------------------------	---

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali	Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	Féléves	5	Féléves	10			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Várallyai László	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	-----------------------------	------------	------------------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók

A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával valamint az Office programcsomag használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával. További cél, hogy a hallgatók gyakorlati ismereteket, gyakorlati készséget sajátítsanak el egy kis- és középvállalkozás számára ajánlott ERP rendszer használatában, bevezetésében. A gyakorlatok során egy mintavállalat jellemző folyamatit modellezzük a kiválasztott ERP rendszerben (beállítások, beszerzés, értékesítés, raktározás, ügyfélmenedzsment).

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.

Képesség:

Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására, felismeri az IT nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait, ha szükséges, képes ezek tudatos és szakszerű használatára.

Attitűd:

Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.

Autonómia és felelősség:

Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorbarendezések és kimutatások stb.). Adatbáziskezelőrendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérdezések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése). Internet szolgáltatások (Web, FTP, e-mail, stb.). Egy kiválasztott ERP rendszer: törzs adatmodellje (cikktörzs, partnertörzs, eseménytípusok, dokumentumtípusok, feladattípusok, bizonylattípusok).

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbáziskezelő rendszerek elemeivel illetve használatával ismerkednek meg.

Értékelés

A hallgatók táblázatkezelésből és adatbáziskezelésből írnak egy-egy gyakorlati beszámolót, ami 70 és 30%-ot tesz ki a félévi eredményből. Ez alapján kerülnek összesítésre a pontszámok illetve a százalékos értékek az alábbi táblázat alapján.

0 - 60 % elégtelen,
61 -70 % elégséges,
71 -80 % közepes,
81 -90 % jó,
91 – 100 % jeles.

Kötelező szakirodalom:

Tanszéki szerzői kollektíva (2017) Üzleti informatika elektronikus jegyzet.

Herdon Miklós-Rózsa Tünde (2011): Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest. ISBN: ISBN: 9789639935679

Ajánlott szakirodalom:

Dobay Péter (1997): Vállalati információ-menedzsment. Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN: 9631883442 pp. 310

Hetyei József (2009): ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. ISBN: 9789636183585. pp. 720

Thomas F. Wallance, Michael H. Kremzar (2006): ERP-vállalatirányítási rendszerek, ISBN: 9637525939 pp. 326

Heti bontott tematika

1.	Informatikai alapok Irodai alkalmazások, táblázatkezelő rendszerek TE* Táblázatkezelő rendszer használat. Alapműveletek. Adattípusok. adatbevitel. Szerkesztés. Formázások.
2.	TE Képletek. Operátorok. Feltételes kifejezések, logikai operátorok alkalmazása.
3.	Függvények (Matematikai, Statisztikai, Pénzügyi), Diagramok Táblázatkezelő rendszerek üzleti alkalmazásai TE Függvények. Dátumfüggvények. Szövegfüggvények. Keresőfüggvények
4.	TE Statisztikai alkalmazások. Pénzügyi függvények
5.	Adatbázis kezelés alapjai Adatbázis kezelő rendszerek TE Diagramok készítése
6.	TE Excel adatlisták kezelése. Adatbázisfüggvények
7.	Számítógép architektúrák Operációs rendszerek TE Beszámolási hét
8.	TE Adatbázis kialakítás, táblák létrehozása kezelése, űrlapok használata
9.	Számítógép-hálózatok Internet szolgáltatások TE Lekérdezési lehetőségek (QBE rács, SQL)
10.	

	TE Jelentéskészítés, kifejezések, műveletek használata. Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
11.	Rendszerelméleti alapok TE Űrlapok és lekérdezések (akcióorientált) készítése
12.	TE Internet szolgáltatások (Web, FTP, e-mail, stb.)
13.	Információs rendszerek Integrált vállalatirányítási információs rendszerek TE Gyakorlati beszámoló adatbázisból
14.	TE Egy kiválasztott ERP rendszer: törzs adatmodellje (cikktörzs, partnertörzs, eseménytípusok, dokumentumtípusok, feladattípusok, bizonylattípusok)

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Közgazdaságtan				Kódja:	GT_AVIL001-17 GT_AVILN001-17 GT_AVILK001-17 GT_AVILS001-17	
	angolul:	Economics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja,</p> <p>hogy a hallgatók megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatónak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a tértudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt. Befogadó mások véleményére, a vidékfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul. Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A félév az alapelvekre és a makroökonómiai alapfogalmakra, a piac illetve a vállalati piaci viselkedésének mikroökonómiai modelljére koncentrál. Áttekinti a közgazdaságtan tárgyát és módszerét, illetve a makroökonómiai mutatók közül a GDP és az árindexek kapnak hangsúlyt. A kurzus teret ad a keresleti-kínálati mechanizmus megértésére, különös tekintettel a kínálati (vállalati) oldalra. Így a versenyzői piac alapmechanizmusának megértésén túl a kurzus elemzi a versenyző és a monopol körülmények között működő vállalat viselkedését is. .</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás, számolási példák megoldása, valós gazdasági adatok elemzése, aktuális információk megbeszélése, csoportos feladatok.</p>								

Értékelés

A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen

50%+1 pont - 63% – elégséges

64% - 75% – közepes

76% - 86% – jó

87% - 100% – jeles

A félév során a hallgatók maximum 20 plusz pontot szerezhhetnek (könyv/vagy cikkek olvasása és ismertetése 10 pont, önreflexió készítése a félév végén 10 pont), mely 51%-os írásbeli vizsga esetén hozzáadódik az eredményükhöz.

Kötelező szakirodalom:

Mankiw, G. N. (2011): *A közgazdaságtan alapjai*. Osiris, Budapest. ISBN 978 963 276 208 1

Ajánlott szakirodalom:

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN:963-19-3445-4

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai*. Munkafüzet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 963 19 4106 X

Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): *Lökönómia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz*. Európa Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978-963-07-8267-8

Heti bontott tematika		
	téma	tananyag
1.	A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere	Mankiw, 3-23. o.
	TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése	
	A nemzeti jövedelem mérése 1.	Mankiw, 349-359. o.
	TE: A nominális GDP koncepciójának megértése	
	A nemzeti jövedelem mérése 2.	Mankiw, 359-372. o.
	TE: A reál GDP kiszámolása	
	A megélhetési költségek mérése	Mankiw, 373-391. o.
TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése		
2.	Termelés és gazdasági növekedés	Mankiw, 395-422. o.
	TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete	
	A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek	Mankiw, 24-54. o.
	TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése	
	Hogyan működnek a piacok? 1.	Mankiw, 75-101. o.
	TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése	
	Hogyan működnek a piacok? 2.	Mankiw, 75-101.o.
TE: Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika		
3.	A piacok hatékonysága	Mankiw, 151-173. o.
	TE: Ismeri a termelői és a fogyasztói többlet koncepcióját és tudja, hogyan kell alkalmazni a piaci hatékonyságának elemzésében	
	A kereslet és a kínálat rugalmassága	Mankiw,

	TE: Érti a kereslet és a kínálat rugalmasságának jelentését és jelentőségét. Adott egyenletű keresleti vagy kínálati görbe rugalmasságát képes kiszámolni.	102-125. o.
	Termelési költségek	Mankiw, 263-285. o.
	TE: Ismeri a legfontosabb költség típusokat és a köztük lévő kapcsolatokat.	
4.	Versenyzői piac	Mankiw, 286-309. o.
	TE: Érti a kompetitív körülmények között működő vállalat viselkedésének alapvető szabályszerűségeit	
	Monopólium	Mankiw, 310-346. o.
	TE: Ismeri a monopólium alapmodelljét illetve az árkereső viselkedés alapelveit	
	Összefoglalás	
	TE: Az eddig megismert témák kapcsolódási pontjainak felismerése	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika				Kódja:	GT_AVIL013-17 GT_AVILS013-17 GT_AVILK013-17 GT_AVILN013-17	
	angolul:	Statistics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Statisztika és Módszertani Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Gazdasági matematika				Kódja:	GT_AVIL004-17 GT_AVILS004-17 GT_AVILK004-17 GT_AVILN004-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Csipkés Margit			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja:								
A gazdasági elemzésben alkalmazható alapvető statisztikai módszerek megismerése és mezőgazdasági alkalmazásaik bemutatása.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
1. Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.								
<i>Képesség:</i>								
1. Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.								
<i>Attitűd:</i>								
1. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
1. Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.								
2. Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.								
3. Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.								
4. Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Témakörei:								
A) Viszonyszámok I. Egynemű adatokból számított viszonszámok: 1. dinamikus viszonszámok (bázis- és lánc viszonszámok) 2. területi viszonszámok 3. koordinációs viszonszám 4. teljesítmény viszonszám. II. Különnemű adatokból számított viszonszámok: intenzitási viszonszámok								
B) Középértékek: I. Számított középértékek (átlagok) II. Helyzeti középértékek (medián, módusz)								

- C) Szóródás mutatói
- D) Indexek
- E) A koncentráció mérése
- F) Statisztikai mintavételezés
- G) Statisztikai becslések

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Tanulási tevékenység:

1. Problémamegoldás
2. Feladatmegoldás: (1) a feladat megoldásához szükséges algoritmus, a megfelelő ismeret megkeresése a hosszú távú memóriában, (2) az algoritmus, a megfelelő ismeret alkalmazása a feladat megoldására.

Tanítási módszerek:

1. előadás
2. magyarázat
3. Visszacatolás, a tanulók tevékenységének értékelése
4. Szemléltetés
5. Házi feladat

Értékelés

Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérek a hallgatóságtól. Az előadásokon és gyakorlatokon ajánlott a részvétel. A félév gyakorlati jeggyel zárul.

A személyes oktatás esetén a gyakorlati jegyet a szorgalmi időszak utolsó napjáig lehet megszerezni. A gyakorlati jegyszerzésekor elméleti kiskérdések és feladat megoldás lesz (Excelben és e-learningben). Akinek a szorgalmi időszakban nem sikerül a gyakorlati jegyet megszerezni, annak a vizsga időszakban meghirdetett alkalmakkal lesz lehetősége javítani/pótolni a gyakorlati jegyét.

Abban az esetben, ha online óratartás lesz, akkor is az előadásokon és a gyakorlatokon ajánlott a részvétel. Online oktatás esetén a gyakorlati jegyet a szorgalmi időszak utolsó napjáig lehet megszerezni. A gyakorlati jegyszerzésekor elméleti kiskérdések és feladat megoldás lesz (Excelben és e-learningben). Akinek a szorgalmi időszakban nem sikerül a gyakorlati jegyet megszerezni, annak a vizsga időszakban meghirdetett alkalmakkal lesz lehetősége javítani/pótolni a gyakorlati jegyét.

Kötelező szakirodalom:

Alkalmazott statisztika. Szerk.: Szűcs István. Agroinform Kiadó, 2002.

Ajánlott szakirodalom:

Hunyadi László – Vita László: Statisztika, AULA Kiadó, Budapest, 2008.

Alkalmankénti bontásban a tematika (1 alkalom 5 óra hossza)

1. alkalom	A statisztika fogalma, története. A statisztika információrendszer. A statisztikai munka fázisai. Statisztikai alapfogalmak. Statisztikai sorok és táblák. Viszonyszámok. Középértékek.
2. alkalom	Számított és helyzeti középértékek számítása statisztikai függvényekkel. A szóródás mérőszámai. Fontosabb eloszlástípusok. A szórás felbontása.
3. alkalom	Értékindex kör, viszonyszámokból számított indexek. A koncentráció mérése, Lorenz görbe.

4.alkalom	Statisztikai mintavételezés, a minták alapján történő értékelések alapelvei, mintavételi módok. Statisztikai becslések. Számítási átlag becslése, a szórás becslése.
-----------	---

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdasági jog				Kódja:	GT_AVIL007-17 GT_AVILS007-17 GT_AVILK007-17 GT_AVILN007-17
		angolul:	Economic Law					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Helmeczi András			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	-			beosztása:	-	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tantárgy bevezető, jogi alapképességet megeremtő jellege mellett segítséget kíván nyújtani a jogi szakmai alapfogalmak megértéséhez és helyes alkalmazásához. A stúdium a gazdaság működését szabályozó jogintézmények leglényegesebb elemeinek és a gyakorlatban felhalmozódott tapasztalatoknak az ismertetésével elősegíti a hatályos jogi szabályok megértését, az alkalmazást körülvevő intézmények megismerését. Célja, hogy a hallgatók az elsajátított ismeretek birtokában önállóan legyenek képesek felismerni a gazdasági események jogi vonatkozásait, eligazodjanak az egyes folyamatokat jogi szempontból elhatároló ismérveken.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a gazdasági szervezetek felépítését és működését.
- Ismeri a kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos feladatokat, és ismeri a kereskedelmi tevékenységre vonatkozó alapvető jogi szabályozásokat.

Képesség:

- Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban.
- Képes egyéni, illetve kisvállalkozói tevékenységet megtervezni, önállóan végezni.
- Eredményesen működik együtt a projektfeladatok és munkafeladatok megoldása során munkatársaival és vezetőivel.

Attitűd:

- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat.
- Törekszik a kereskedelmi és marketing tevékenység fejlesztésére és a változó gazdasági és jogi környezethez igazítására.

Autonómia és felelősség:

- Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért
- Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.
- Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett munkaköri leírásában szereplő feladatait tudatosan tervezi, önállóan szervezi, és munkáját rendszeresen ellenőrzi.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Jogi alapfogalmak, személyi jog, dologi jog, kötelmi jog, gazdasági társaságok és egyéb vállalkozási formák, bírósági és közigazgatási eljárások, munkajogi ismeretek.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Összefoglaló tankönyvből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.

Értékelés

Az írásbeli vizsgáztatás jelenléti oktatás esetén papír alapú, előre nyomtatott, online oktatás esetén az e-learning rendszerben feltöltött kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetők el:

0-7 pont: *elégtelen (1)*

8-9 pont: *elégséges (2)*

10-11 pont: *közepes (3)*

12-13 pont: *jó (4)*

14-15 pont: *jeles (5)*

A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai:

elégtelen (1): fogalmak ismeretének hiánya

elégséges (2): fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása

közepes (3): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez

jó (4): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez

jeles (5): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése

Kötelező szakirodalom:

Helmeczi András: Gazdasági jogi alaptan, Debrecen 2015 (ISBN 978-963-12-1855-8)

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog I-IV. – Kommentár a gyakorlat számára, Budapest (HVG-Orac) 2020 (ISBN 963 9203 96 3)

Heti bontott tematika

1.	A jog mint társadalmi norma, a jogrendszer tagozódása, a jogforrások. TE*: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	A jogviszony fogalma, alanyai, tárgya, szerkezete. A jogalanyok csoportosítása. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	A polgári jog alapelvei. Személyi jog. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	A tulajdonjog és a használati jogok, birtokjog. Az ingatlan-nyilvántartás. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Kötelmi jog általános rész TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	Egyes szerződések. Kártérítés. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	A jogi személyek általános szabályai. A gazdasági társaságok általános szabályai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	Egyéb jogi személyek és az egyéni vállalkozás. A gazdasági élet eljárásai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	Munkajogi alapismeretek. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Közigazgatási alapismeretek				Kódja:	GT_AVIL014-17 GT_AVILK014-17 GT_AVILN014-17 GT_AVILS014-17	
	angolul:	Basics of Administrative Law						
Felelős oktatási egység:		GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	15	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Helmecki András			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>az állam felépítésével, feladatmegosztásával, működési rendszerinek sajátosságaival kapcsolatos legfontosabb jogszabályok között eligazodjanak, valamint segítséget nyújt a közigazgatási szakmai alapfogalmak megértéséhez és helyes alkalmazásához.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével. - Ismeri az agrárgazdaságot és vidékfejlesztést működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó hazai és nemzetközi jogszabályi háttérrel. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat. - Törekszik a kereskedelmi és marketing tevékenység fejlesztésére és a változó gazdasági és jogi környezethez igazítására. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért - Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe. - Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett munkaköri leírásában szereplő feladatait tudatosan tervezi, önállóan szervezi, és munkáját rendszeresen ellenőrzi. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Az állam: típusai, funkciói, berendezkedése. A közigazgatási eljárás.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A kiadott jegyzetből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.

Értékelés

Kollokvium:

Az írásbeli vizsgáztatás papír alapú, előre nyomtatott kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetők el:

0-7 pont: *elégtelen (1)*

8-9 pont: *elégséges (2)*

10-11 pont: *közepes (3)*

12-13 pont: *jó (4)*

14-15 pont: *jeles (5)*

A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai:

elégtelen (1): fogalmak ismeretének hiánya

elégséges (2): fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása

közepes (3): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez

jó (4): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez

jeles (5): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése

Kötelező szakirodalom:

Magyarország Alaptörvénye

2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei (harmadik, átdolgozott kiadás), Budapest (HVG-Orac) 2010

Petrik Ferenc (szerk.): Az általános közigazgatási rendtartás magyarázata, Budapest (HVG-Orac) 2017

Heti bontott tematika

1.	Alkotmányos és jogi ismeretek, az alkotmányos állam
	TE*: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	A közigazgatás szervezetrendszere; A Kormány
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	Az Országgyűlés és a köztársasági elnök
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	A bíróságok és az Alkotmánybíróság, Ügyészség
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Az alapvető jogok biztosa, helyi önkormányzatok
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	A közigazgatási eljárás általános szabályai 1.: eljárási alapelvek, tárgyi hatály, eljárási képeesség és képviselet, ügyfél, kizárás.
	TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	A közigazgatási eljárás általános szabályai 2.: hatáskör, illetékesség, megkeresés, kapcsolattartás, adatkezelés
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Az elsőfokú hatósági eljárás
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete

9.	A hatóság döntései
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	Jogorvoslat
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	Végrehajtás
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
12.	Az ingatlan-nyilvántartási eljárás különös szabályai.
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
13.	Az építéssel kapcsolatos eljárások különös szabályai
	TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
14.	Közszolgálat
	TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Kertészet				Kódja:	GT_AVIL015-17 GT_AVILS015-17 GT_AVILK015-17 GT_AVILN015-17	
	angolul:	Horticulture						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Kertészettudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kurucz Erika			beosztás:	egyetemi tanársegéd	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>megismerjék a gyümölcsstermesztés alapjait. Ismeretek szereznek hazánk és a világ gyümölcsstermesztésének helyzetéről, a fontosabb termesztett gyümölcsfajok perspektíváiról. Ismeretek birtokába jutnak a gyümölcsfajok morfológiájáról, ökológiai igényeiről, hazai termesztetőségéről, illetve az ültetvények alkalmazott művelési rendszereiről.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Képes kertészeti ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a kertészeti ágazatok területén működő vállalkozások, vállalatok, termelőüzemek, valamint kis- és középvállalkozások mérnöki szintű irányítására és ezek gazdálkodásának szakszerű működtetésére, figyelembe véve a környezetgazdálkodási és környezetvédelmi előírásokat is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Szakmai felelősségtudattal és együttműködési készséggel rendelkezik. Minőség iránti igény jellemzi.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősségtudat jellemzi a munkával és magatartással kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat illetően.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kertészet ágazatai, nemzetközi és hazai helyzete, fejlődésének irányjai • A kertészeti növények termesztésének biológiai alapjai. • A gyümölcsstermő növények rendszertana, gyakorlati csoportosítása , a gyümölcsstermesztés ökológiai alapjai (ökológiai igények, környezeti tényezők), az ültetvény létesítés fontosabb szempontjai • Zöldségstermő növények rendszertana, gyakorlati csoportosítása, a zöldségstermesztés ökológiai alapjai • Szabadföldi zöldségstermesztés és zöldségghajtás alapjai, fontosabb fajok termesztésének helyzete (hazai, nemzetközi) • Dísznövények fogalma, a díznövény ágazat részei, jelentőségük, helyzete (haza,nemzetközi) 								

<ul style="list-style-type: none"> • Modern kertészeti technológiák
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Interaktív előadások
Értékelés Félév végi kollokvium
Kötelező szakirodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Gonda I. – Csihon Á. (2018): A gyümölcsstermesztés alapjai. Egyetemi jegyzet. 198. p. • Hodossi S. – Kovács A. – Terbe I. (szerk.) (2009): Zöldségstermesztés szabadföldön. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 355. p. • Takácsné Hájos M. (2020): Zöldségghajtatás. Debreceni Egyetem, Egyetemi jegyzet. 87 p.
Ajánlott szakirodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Dr. Honfi Péter - Tillyné dr. Mándy Andrea (2018)- Korszerű kertészetModern dísznövénystermesztés és –kereskedelem- Egyetemi jegyzet. 248 p. • Papp J. (2003): Gyümölcsstermesztési alapismeretek. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 472. p.

Heti bontott tematika	
1.	A kertészet ágazatai, nemzetközi és hazai helyzete, fejlődésének irányai. TE*
2.	A kertészeti növények stermesztésének biológiai alapjai. TE
3.	A gyümölcsstermő növények rendszertana, gyakorlati csoportosítása , a gyümölcsstermesztés ökológiai alapjai (ökológiai igények, környezeti tényezők), az ültetvény létesítés fontosabb szempontjai TE
4.	Zöldségstermő növények rendszertana, gyakorlati csoportosítása, a zöldségstermesztés ökológiai alapjai TE
5.	Szabadföldi zöldségstermesztés és zöldségghajtatás alapjai, fontosabb fajok stermesztésének helyzete (hazai, nemzetközi). TE
6.	Dísznövények fogalma, a dísznövény ágazat részei, jelentőségük, helyzete (haza,nemzetközi) TE
7.	Modern kertészeti technológiák TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Növénytermesztés természettudományi alapjai (növényélettan, növénytan)				Kódja:	GT_AVIL002-17 GT_AVILK002-17 GT_AVILS002-17 GT_AVILN002-17	
	angolul:	Fundamentals of natural science in plant production (plant physiology, botany)						
Felelős oktatási egység:		DE TTK, BÖI, Növénytani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Vasas Gábor		beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a növénytermesztés növénytani alapjait elsajátítsák. A kurzus a növényrendszertani és anatómiai ismeretanyagon túl részleteiben tárgyalja a növényi fiziológia legfontosabb ismereteit. Áttekinti a megporzásbiológia, ökofiziológia legfontosabb alapjait. A klasszikus növénybiológiai ismeretanyagon túl a növényi hatóanyagtan valamint a növénybiológia alapfogalmait és legfontosabb ismereteit foglalja magába. A tantárgy a legfontosabb növénytani ismereteit a mindennapi életben jól ismert gazdasági növényeken valamint a mezőgazdasági modellnövényeken keresztül mutatja be.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p>A hallgató a tárgy elvégzése után alkalmas a termesztésbe vont növények azonosítására, azok morfológiai-fiziológia alapon történő potenciális hasznosítására, a környezeti elemek és paraméterek helyes felismerésére, amelyek alapján optimalizált növényi struktúrák létrehozása megtörténik. A hallgató ismeri és alkalmassá válik a növényi hatóanyagtan tudásanyagát felhasználva a megfelelő növényi részek, komponensek helyes alkalmazására. A biotechnológiai ismeret tükrében a legalapvetőbb mikroszaporítási technikák alkalmazására és engedélyezett biotechnológiai módszerek felismerésére.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>növényrendszertan, növényi anatómia, növényélettan és növényi ökofiziológia, növényi hatóanyagtan, növényi biotechnológia</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>összefoglalás, értékelés, vélemények, elemzés, kritikai gondolkodás, reflexió, érvek, döntéshozatal, tanári előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás, korábbi anyag számonkérése, megfigyelés, rendszerezés</p>								
<p>Értékelés</p> <p>szóbeli, írásbeli számonkérés, 1-5 skálán értékelés</p>								

Kötelező szakirodalom:

Növényélettan - A növényi anyagcsere I-II. - A növényi anyagcsere
Láng Ferenc (szerk.) ELTE Eötvös Kiadó, 2007

Növényrendszertan Hortobágyi Tibor Tankönyvkiadó Vállalat Budapest1979

Farmakobotanika - A gyógynövénytan alapjai (Kemotaxonómia) - A gyógynövénytan alapjai
Dános Béla, Argumentum, 2008

Ajánlott szakirodalom:**Kötelező szakirodalom:**

Növényélettan - A növényi anyagcsere I-II. - A növényi anyagcsere
Láng Ferenc (szerk.) ELTE Eötvös Kiadó, 2007

Növényrendszertan Hortobágyi Tibor Tankönyvkiadó Vállalat Budapest1979

Farmakobotanika - A gyógynövénytan alapjai (Kemotaxonómia) - A gyógynövénytan alapjai
Dános Béla, Argumentum, 2008

Heti bontott tematika

1.	A növényrendszertan története, a növények ismerete, a növények osztályozásának alapelvei hazai és nemzetközi botanikusok munkái, általános növényismeret a növényrendszertani alapismeretek, rendszerezés és általános növényismeret
2.	alacsonyabb szerveződésű növények rendszerezése és áttekintése fontosabb fajok példákkal a növényrendszertani alapismeretek, rendszerezés és általános növényismeret
3.	egyszikűek, kétszikűek rendszerezése, jelentőségük példánövényekkel a növényrendszertani alapismeretek, rendszerezés és általános növényismeret
4.	növényi szervek alakok formák és funkciók a növényi szervek szövetek morfológiai és funkcionális ismerete
5.	növényi szövetek, szervek és növényi sejtalkotók a növényi szervek szövetek morfológiai és funkcionális ismerete
6.	növényi fiziológia alapjai, alapvető növényi folyamatok és jelentőségük a növényi szervek szövetek morfológiai és funkcionális ismerete
7.	növényi hormonok és enzimek a növényi fiziológia értelmezése és gazdaságilag fontos összefüggései
8.	növényi ökofiziológia, fotoszintézis, a növénytermesztés-környezeti összefüggései a növényi fiziológia értelmezése és gazdaságilag fontos összefüggései
9.	beporzásbiológia, a növényi sokféleség és morfológiai változatosság jelentősége a növényi fiziológia értelmezése és gazdaságilag fontos összefüggései
10.	növényi hatóanyagtan, gazdasági értelemben jelentős növények metabolitjai növényi hatóanyagismeret alapjainak elsajátítása
11.	növényi hatóanyagtan II. jelentős növényi hatások, bioaktivitások és azok alkalmazásai növényi hatóanyagismeret alapjainak elsajátítása
12.	növényi biotechnológia története, módszerei, etikai vonatkozásai és korlátai a növényi biotechnológia alapvető módszereinek ismerete
13.	növényi biotechnológiai produktumok példákkal a növényi biotechnológia alapvető módszereinek ismerete
14.	összefoglalás; számonkérés általános növénytani ismeretek

A tantárgy neve:	magyarul:	Állattenyésztés természettudományi alapjai (állatélettan)				Kódja:	GT_AVIL045-17 GT_AVILK045-17 GT_AVILS045-17 GT_AVILN045-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Állattudományi, Biotechnológiai és Természetvédelmi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		---				Kódja:	---	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	2	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pálfyné Dr. Vass Nóra, PhD			beosztása:	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tárgy oktatásának általános célja, hogy megismertesse a hallgatókat az emlősállatok bonyolult szervezetének oly részletességű felépítésével és működésével, amely a termelés szakszerű befolyásolásához elengedhetetlenül szükséges.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az állatélettan alap szakmai szókincsét, a használatos alapfogalmakat. - Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit. - Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez. - Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Fejleszti tudását, és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit - Megfelelő kommunikációs képességgel rendelkezik, amely alkalmassá teszi szakmai véleménye, álláspontjának megfogalmazására és –vita esetén- annak megvédésére. - Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. - Folyamatos önképzésre törekszik. - Önállóan végzi feladatait. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Képzettségi szintjének megfelelő felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének következményeire. - Véleményét önállóan, szakmailag megalapozottan és felelőssége tudatában fogalmazza meg. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Csontok, testtájak, nagy testüreges. A légzőkészülék. A vér és nyirokér-keringés. Az emésztőkészülék. Az endokrin rendszer Az izomműködés élettani alapjai. Az idegrendszer felosztása, felépítése, működése. Az érzékszervek. A kiválasztó szervek. A női és hím ivarszervek anatómiája és működésük hormonális irányítása.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Konzultáció.								
Értékelés								
Félév végi kollokvium.								

Kötelező szakirodalom:

1. Novotniné Dankó Gabriella (szerk.) (2019): Állatélettan. Debreceni Egyetemi Kiadó. ISBN:978 963 318 8415
2. Husvéth Ferenc: Gazdasági állatok anatómiájának és élettanának alapjai. Mezőgazda Kiadó, Budapest, 2007. 589 p. ISBN: 978-963-286-369-6
3. Az előadások anyagai az <http://elearning.unideb.hu> oldalon letölthetők

Ajánlott szakirodalom:

1. Rudas- Frenyó: Az állatorvosi élettan alapjai. Springer Hungarica Kiadó, Budapest, 1995. 610 p. ISBN: 963-8455-08-X

Heti bontott tematika	
1.	Testtájak. A nagy testüregyek. A törzs és a végtagok csontjai. A homeosztázis.
	TE* A vonatkozó anyag legfontosabb ismeretének elsajátítása.
2.	A vér és nyirokér-keringés. A szív felépítése, vérkörök.
	TE A vonatkozó anyag legfontosabb ismeretének elsajátítása.
3.	Az érzékszervek működése. A légzőszervek. A légzés élettana
	TE A vonatkozó anyag legfontosabb ismeretének elsajátítása.
4.	Az emésztőcső felépítése, az emésztőkészülék működése
	TE A vonatkozó anyag legfontosabb ismeretének elsajátítása.
5.	Az endokrin rendszer működése. A stressz.
	TE A vonatkozó anyag legfontosabb ismeretének elsajátítása.
6.	Az izomszövet felépítése, az izomműködés élettani alapjai.
	TE A vonatkozó anyag legfontosabb ismeretének elsajátítása.
7.	Az idegrendszer felosztása, felépítése, működése
	TE A vonatkozó anyag legfontosabb ismeretének elsajátítása.
8.	A kiválasztó szervek. A kiválasztás folyamata.
	TE A vonatkozó anyag legfontosabb ismeretének elsajátítása.
9.	A női ivarszervek anatómiája és működésük hormonális irányítása
	TE A vonatkozó anyag legfontosabb ismeretének elsajátítása.
10.	A hím ivarszervek anatómiája és működésük hormonális irányítása
	TE A vonatkozó anyag legfontosabb ismeretének elsajátítása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Állattenyésztés természettudományi alapjai (állattan)				Kódja:	GT_AVIL046-17 GT_AVILS046-17 GT_AVILK046-17 GT_AVILN046-17	
	angolul:	Basics of animal husbandry (Zoology)						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Állattudományi, Biotechnológiai és Természetvédelmi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
		Heti		Heti		Kollokvium	2	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr, Gyüre Péter		beosztás a:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:			beosztás a:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Az állattan rész során a hallgatók megismerkednek az állatvilág törzseinek anatómiájával és rendszertanával.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri az állattan alap szakmai szókincsét, a használatos alapfogalmakat.								
Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.								
Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.								
Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.								
<i>Képesség:</i>								
Fejleszti tudását, és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit								
Megfelelő kommunikációs képességgel rendelkezik, amely alkalmassá teszi szakmai véleménye, álláspontjának megfogalmazására és –vita esetén- annak megvédésére.								
Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.								
Folyamatos önképzésre törekszik.								
Önállóan végzi feladatait.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Képzettségi szintjének megfelelő felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének következményeire.								
Véleményét önállóan, szakmailag megalapozottan és felelőssége tudatában fogalmazza meg								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

Az állattan tárgy oktatása során a hallgatók megismerkednek az állatvilág törzseinek anatómiájával és rendszertanával. Bemutatásra kerülnek a hazai fontosabb állatcsoportok, az tanórák során a hallgatók megismerik az állatvilág ökológiai és mezőgazdasági jelentőségét és természetvédelmi értékét.

Állattan tematika:

Állatrendszertani alapok

A gerinctelen állattörzsek áttekintése

Az ízeltlábúak törzsének anatómiája és rendszertana

Rovarok anatómiája és rendszertana

A Gerincesek törzsének rendszertani áttekintése

Halak, kételtűek és hüllők anatómiája és rendszertana

Madarak és emlősök anatómiája és rendszertana

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, gyakorlatok

e-learning

Értékelés

A vizsga írásbeli és szóbeli formában történhet. A vizsga anyagát a leadott anyagrészek és a kötelező irodalmak képezik.

Kötelező szakirodalom:

Juhász L.- Kozák L.: 2009. Állattani alapismeretek. Bástyá Kiadó. Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Bakonyi, G. (szerk.) (2004): Állattan. Mezőgazda Kiadó. Budapest

Heti bontott tematika

1.	Állatrendszertani alapok TE* A hallgatók megismerik az állatok rendszertanának alapjait
2.	A gerinctelen állattörzsek áttekintése TE A hallgatók megismerik a laposférgek és a fonálférgek törzsének anatómiáját és rendszertanát
3.	Puhatestűek és gyűrűsférgek törzsének áttekintése TE A hallgatók megismerik a puhatestűek és gyűrűsférgek törzsének anatómiáját és rendszertanát
4.	Ízeltlábúak anatómiája és rendszertana TE A hallgatók megismerik az ízeltlábúak törzsének anatómiáját és rendszertanát
5.	Rovarok anatómiája és rendszertana TE A mezőgazdasági szempontból fontosabb rovarrendek áttekintése (kérészek, szitakötők, tojócsovészek, tojókampósok)
6.	Rovarok anatómiája és rendszertana TE A mezőgazdasági szempontból fontosabb rovarrendek áttekintése, poloskák, bogarak
7.	Rovarok anatómiája és rendszertana TE A mezőgazdasági szempontból fontosabb rovarrendek áttekintése, lepkék
8.	Rovarok anatómiája és rendszertana TE A mezőgazdasági szempontból fontosabb rovarrendek áttekintése, hártvásszárnyúak, kétszárnyúak

9.	Gerincesek rendszertani áttekintése
	TE A hallgatók megismerik a gerincesek törzsének anatómiájával és rendszertanával
10.	Halak anatómiája és rendszertana
	TE A hallgatók megismerik a fontosabb hazai ingola és halfajokat
11.	Kétéltűek anatómiája és rendszertana
	TE A hallgatók megismerik a fontosabb hazai kételtű fajokat
12.	Hüllők anatómiája és rendszertana
	TE A hallgatók megismerik a fontosabb hazai hüllőfajokat
13.	Madarak anatómiája és rendszertana
	TE A hallgatók megismerik a fontosabb hazai madárfajokat
14.	Emlősök anatómiája és rendszertana
	TE A hallgatók megismerik a fontosabb hazai emlős fajokat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrártermelés természettudományi alapjai (agrokémia)				Kódja:	GT_AVIL047-17 GT_AVILS047-17 GT_AVILK047-17 GT_AVILN047-17	
	angolul:	Natural sciences in agricultural production (agricultural chemistry)						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Agrokémiai és Talajtani Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Erdeiné Dr. Kremper Rita			beosztás a:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás a:		
A kurzus célja,								
<p>hogyan a hallgatók elsajátítsák az agrokémia alapismereteit, a növénytáplálással kapcsolatos alapelveket, összefüggéseket, megismerjék a környezetkímélő tápanyaggazdálkodás megvalósításának céljait, feladatait</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a tápanyaggazdálkodási alapfogalmakat - Ismeri a talaj és növény tápanyagellátottságával kapcsolatos információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére - Képes a növényi tápanyagutánpótlás gazdaságos és környezetkímélő megvalósítására 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - jó problémafelismerő és -megoldó képesség - elkötelezettség a fenntarthatóság elve mellett 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól - Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgy rövid tematikája:								
<p>A fenntartható gazdálkodás alapelvei, az intenzív, integrált és biogazdálkodás főbb jellemzői. A trágyák környezetkárosító hatásai Növényi tápelemek, állati tápelemek. A növény kémiai összetétele Ionadszorpció a talajban, talajsavanyúság. Talajjavítás. A növény vízfelvétele és vízleadása A tápanyagellátás hatása a termés mennyiségére és minőségére. Tápanyagformák a talajban N körforgalom</p>								

a talajban. N, P, K érvényesülése a talajban műtrágyák, szerves trágyák, növényvédőszerkémia alapfogalmak
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Laboratóriumi mérés, előadás
Értékelés Írásbeli dolgozat 0-49% (1) 50-62% (2) 63-75% (3) 76-87% (4) 87-100% (5)
Kötelező szakirodalom: Loch J.- Nosticzius Á: Agrokémia és növényvédelmi kémia, Mezőgazda Kiadó,2004
Ajánlott szakirodalom: Fülek Gy.: Tápanyaggazdálkodás, Mezőgazda Kiadó, 2002 Mengel Kirkby: Handbook of plant nutrtnion CRC press, 2016

Bontott tematika	
1.	A fenntartható gazdálkodás alapelvei, az intenzív, integrált és biogazdálkodás főbb jellemzői, a trágyák környezetkárosító hatásai TE*
2.	Növényi tápelemek, állati tápelemek. A növény kémiai összetétele. TE
3.	Ionadszorpció a talajban, talajsavanyúság. Talajjavítás. A növény vízfelvétele és vízleadása pH mérés laboratóriumban TE
4.	A tápanyagellátáshatása a termés mennyiségére és minőségére. Tápanyagformák a talajban TE
5.	N körforgalom a talajban. N,P,K trágyák érvényesülése, TE
6.	Műtrágyák TE
7.	Szerves trágyák, növényvédőszerkémiai alapismeretek TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrártermelés természettudományi alapjai (talajtan)	Kódja:	GT_AVIL048-17 GT_AVILK048-17 GT_AVILN048-17 GT_AVILS048-17
	angolul:	Natural sciences in agricultural production (Soil Science)		

Felelős oktatási egység:	DE MÉK Agrokémiai és Talajtani Intézet
--------------------------	---

Kötelező előtanulmány neve:		Kódja:	
-----------------------------	--	--------	--

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Tállai Magdolna	beosztása:	adjunktus
------------------------	-------	----------------------------	------------	------------------

Tantárgy oktatásába bevont oktató	neve:		beosztása:	
-----------------------------------	-------	--	------------	--

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a talaj környezeti szerepét, a talajban zajló folyamatokat megismerjék és megértsék. Cél továbbá a mezőgazdasági tevékenység talaj-víz-környezet rendszerre gyakorolt hatásának megismerése. Alkalmazhatja a fenntartható mezőgazdasági tevékenység elveit. A talajvédelem, a környezetvédelem és az élelmiszer-minőség követelményeinek felmentésére képes termelő tevékenysége.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Megismeri és megérti, a talaj környezeti szerepét, talajban lejátszódó folyamatokat.

Megismeri a mezőgazdasági tevékenység hatását a talaj-víz-környezet rendszerére.

Ismeri és alkalmazni tudja a fenntartható mezőgazdasági tevékenység alapelveit.

Képesség:

A termelő tevékenységében képes szemmel tartani:

- a talajvédelem,
- a környezet védelme és az
- élelmiszer minőség követelményeit.

Attitűd:

- Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.

Autonómia és felelősség:

Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A talaj fogalma, és annak alkotórészei. A talaj funkciói. A talajképző ásványok és kőzetek. Talajképző tényezők, talajképződési folyamatok. A talaj szerves anyagai. A humusz. A humusz szerepe a talajban. A talaj kémiai tulajdonságai. Oldható sók a talajban. A talaj kolloid méretű alkotórészei. A talaj kémhatása. A talaj fizikai tulajdonságai. A talaj szemcseösszetétele, a talajok osztályozása textúrájuk alapján. A talaj szerkezete. A talaj pórus rendszere. A talajok vízgazdálkodása. Nedvességformák a talajban. A talajosztályozás elvei és módszerei. Talajtípusok.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Előadás, gyakorlat. Talajok nedvességtartalmának gyakorlati számolása, házi feladat. Talajtípusok, folyamatok szemléltetése, megbeszélés. Részben önálló munkavégzés, konzultáció.	
Értékelés	
0-49% elégtelen (1) 50-62% (2) 63-75% (3) 76-87% (4) 87-100% (5)	
Kötelező szakirodalom:	
Talajtan: Stefanovits – Filep – Füleký 1999. Talajtan, Mezőgazda Kiadó, Bp. ISBN 963 9239 13 5. https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_521_Talajtan/adatok.html	
Ajánlott szakirodalom:	
Alkalmazott talajtan: Kátai J. 2011. https://docplayer.hu/26212772-Alkalmazott-talajtan-katai-janos.html	

Heti bontott tematika		
	Előadás	Gyakorlat
1.	A talaj fogalma, és annak alkotórészei. A talaj funkciói.	Talajszelvény definíciója, jellemzése, leírása, helyszíni vizsgálatok: szín, szerkezet, textúra, Na ₂ CO ₃ , CaCO ₃ kimutatása, fenolftalein lúgosság vizsgálat, kémhatás helyszíni meghatározása.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése, szemléltetés, megbeszélés, környezetvédelem, talajvédelem elveinek elsajátítása.	A hallgató megismeri a talajszelvényt, és képes annak jellemzésére, leírására, elkülönítésére, alapvető laboratóriumi vizsgálatok elsajátítása. Talajfunkciók felismerése.
2.	A talajképző ásványok és kőzetek. Talajképző tényezők, talajképződési folyamatok.	Talajtextúra meghatározása laboratóriumi módszerekkel (LI%; K _A ; h _y ; 5h kapilláris vízemelés vizsgálatok).
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése, folyamatok megismerése a fenntartható mezőgazdaság rendszerében.	Laboratóriumi eszközök megismerése, alkalmazása, a tudás gyakorlatba ültetése, textúracsoportok elkülönítése a gyakorlatban.
3.	Talajok fizikai tulajdonságai (szín, textúra, szerkezet, térfogattömeg, sűrűség, összporozitás)	Talaj térfogattömeg, és sűrűség meghatározása laboratóriumban. Pórusviszonyok jellemzése a talajban.

	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése.	Laboratóriumi eszközök további ismerete, alkalmazása, feladatok megoldása, módszerek alkalmazása, gyakorlás.
4.	Talajok vízgazdálkodása, nedvesség a talajban.	Talajnedvesség számolása különböző mértékegységekben. Öntözővíz számítás.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése.	Az adott tudományterületen számítási feladat megoldása, kalkuláció, gyakorlás, képletek alkalmazása a talajtanban.
5.	Talajok kémiai tulajdonságai (sók a talajban, kolloid méretű alkotórészek, kémhatás, savanyúságformák a talajban)	Kémhatás mérése laboratóriumi módszerrel, savanyúságformák tanulmányozása.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése.	Laboratóriumi eszközök új ismerete, alkalmazása, a tudás gyakorlatba ültetése, mérési feladatok a laboratóriumban.
6.	A talaj szerves anyagai. A humusz. A humusz szerepe a talajban.	Humusz mérése laboratóriumi vizsgálattal. Standard sor készítés, görbe rajzolása, számolás.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése, szerves anyag-talaj-növény és egészséges élelmiszer összefüggés feltárása.	Laboratóriumi eszközök új ismerete, alkalmazása, a tudás gyakorlatba ültetése, laborgyakorlat szerzése.
7.	Főbb talajtípusok, alapvető, jellemző folyamatok, talajtípusok jellemzése.	Na_2CO_3 , CaCO_3 kimutatása laboratóriumi módszerekkel.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése, talajok jellemzése a fenntartható növénytermesztés szolgálatában.	Laboratóriumi eszközök új ismerete, alkalmazása, a tudás gyakorlatba ültetése, feladatok megoldása, környezettudatosság elsajátítása a talaj – növény rendszerben.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Növénytermesztés				Kódja:	GT_AVIL020-17 GT_AVILS020-17 GT_AVILK020-17 GT_AVILN020-17	
	angolul:	Ccrop Production						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Növénytudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pepó Péter			beosztás a:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás a:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Elsajátítsák a szántóföldi növénytermesztés alapjait, fontosabb technológiai elemei, valamint néhány modell növény termesztéstechnológiai folyamatát.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a mezőgazdasági termelési és a szántóföldi növénytermesztési alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket hazai és nemzetközi szinten.
- Ismeri a növénytermesztés alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a növénytermesztésben végbemenő folyamatok agronómiai és közgazdasági összefüggéseit, kölcsönhatásait.
- Ismeri a növénytermesztésben alkalmazható menedzsmentismereteket a gazdálkodó egység méretétől függetlenül.
- Ismeri a növénytermesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.
- Ismeri a fenntartható növénytermesztés termelési feladatok egészség szempontú meghatározó megoldásait.
- Ismeri a növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti ágazatok tervezéséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.
- Ismeri a korszerű vezetéleméleti és szervezetrányítási folyamatokat a növénytermesztésben.

Képesség:

- Képes a növénytermesztés területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes a növénytermesztés területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.
- Képes növénytermesztési folyamatok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.
- Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok növénytermesztéssel kapcsolatos előírásait.
- Képes a növénytermesztéssel kapcsolatos idegen nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.
- Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására.
- Képes a növénytermesztéssel kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.
- Képes az emberi egészséget, az ételmisszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

Attitűd:

- Nyitott a növénytermesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére.
- Kezdeményező, fogékony az újdonságokra a növénytermesztésben.
- Befogadó mások véleménye, a növénytermesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.
- Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a növénytermesztéssel kapcsolatosan felmerülő problémákra.
- Nyitott a gazdaságok növénytermesztési feladatainak a kezelésére.

Autonómia és felelősség:

- Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul a növénytermesztés területén.
- Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.
- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a növénytermesztési feladatokat, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.

- Részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le a növénytermesztési folyamatokban.
- Szakmai irányítás mellett képes növénytermesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.
- Önállóan képes a növénytermesztési folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A szántóföldi növénytermesztés ökológiai, biológiai-genetikai, agrotechnikai elemei. A növénytermesztési folyamatok kreatív elemzése, értékelése. A fontosabb modell növények termesztéstechnológiájának megismerése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás, gyakorlat, növény- és magfelismerés, szántóföldi tanulmányút

Értékelés

Kollokvium

Kötelező szakirodalom:

Dr. Pepó Péter (szerk.): Általános növénytermesztési ismeretek (tankönyv, 2019)

Dr. Pepó Péter (szerk.): Alapnövények (tankönyv, 2019)

Ajánlott szakirodalom:

Dr. Pepó Péter (szerk.) Alternatív növények (tankönyv, 2019)

Heti bontott tematika	
1.	A szántóföldi növénytermesztés helye a diszciplínák között, története, fejlődése, a növénytermesztés jelentősége a nemzetgazdaságban TE*
2.	Termesztéstechnológiai modellek, azok agronómiai és ökonómiai értékelése TE
3.	A növénytermesztés ökológiai, biológiai és agrotechnikai feltételrendszere, hatásuk a termésképződési folyamatokra TE
4.	A növénytermesztés speciális ágazati ökonómiai szempontjai, fejlesztési lehetőségek a jövőben TE
5.	A búza termesztés jelentősége a világon és hazánkban, az ökológiai feltételek szerepe, a termőhelyspecifikus technológiák TE
6.	A búza termesztés genetikai alapjai, a fajtahasználat szempontjai, fajtaspecifikus technológiák TE
7.	A búza termesztés agrotechnikai elemei, eltérő intenzitású modellek TE

8.	A kukorica termesztés jelentősége a világon és hazánkban, az ökológiai feltételek szerepe, termőhelyspecifikus technológiák
	TE
9.	A kukorica termesztés biológiai alapjai, hibridportfólió, hibridspecifikus technológiák
	TE
10.	A kukorica termesztés agrotechnikai elemei, eltérő intenzitású technológiai modellek
	TE
11.	Az olajnövények agronómiai jelentősége, szerepük a gazdálkodásban. A napraforgó termesztés jelentősége, ökológiai feltételek
	TE
12.	A napraforgó termesztés biológiai alapjai, agrotechnikai tényezők a termesztéstechnológiában
	TE
13.	A takarmánynövények termesztésének országos és üzemi jelentősége. A lucerna termesztés ökológiai és biológiai feltételei
	TE
14.	A lucerna termesztés agrotechnikai elemei, azok interaktív feltételrendszere
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Állattenyésztés				Kódja:	GT_AVIL021-17 GT_AVILS021-17 GT_AVILK021-17 GT_AVILN021-17	
	angolul:	Animal breeding						
Felelős oktatási egység:		Állattenyésztési Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Czeglédi Levente		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:			beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a főbb gazdasági állatfajok tenyésztését, tartástechnológiáját, a termék-előállítás folyamatát. A tantárgy sikeres abszolválása után olyan ágazati, termelési ismerettel rendelkeznek, melyet mind a termelésben, mind a közigazgatásban hasznosítani tudnak.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri az állattenyésztési ágazat tervezéséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására. Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére. Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A tantárgy keretein belül ismertetésre kerülnek a hazai állattenyésztési ágazat jellemzői, volumene, illetve ezt nemzetközi kitekintésben is pozícionáljuk. A szarvasmarha, juh, sertés és baromfitenyésztés területein az állatok tartástechnológiája, takarmányozása, a világfajták és hazai genotípusok, szaporodásbiológiai tulajdonságok jelentik a diszciplína meghatározó vázát.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások tartása ppt és video file-ok segítségével.								

Értékelés

Kollokvium

Kötelező szakirodalom:

az oktatáson elhangzott tananyag és bizonyos fejezetek az alábbi tankönyvekből:

Horn P., Pászthy Gy., Bene Sz. (2011): Sertés tenyésztés. https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_sertestenyesztes/adatok.html. 1-203.Bogenfürst F., Horn P., Sütő Z., Kovácsné G. K., Kovács G. (2011): Baromfi tenyésztés. https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_baromfitenyesztes/adatok.html 1-383.Holló I., Szabó F. (2011): Szarvasmarha tenyésztés. https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_szarvasmarha_tenyesztes/adatok.html. 1-220.Polgár P., Toldi Gy. (2011): Juh- és kecsketenyésztés. https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_juh_es_kecsketenyesztes/adatok.html. 1-195.**Ajánlott szakirodalom:****Tematika (óra)**

1-2.	Az ágazat hazai és nemzetközi helyzetének bemutatása, termelési volumenek, trendek. TE*: A hallgató képes lesz elhelyezni állattenyésztésünk méretét, pozícióját, intenzitását, jellegét.
3.	Szarvasmarha-tenyésztésünk helyzete. A fajták szerepe a termék-előállításban. TE: A hallgató megismeri a tej és hústermelés hazai viszonyait, és a fontosabb fajtákat.
4-5.	A tej- és hústermelő-képesség, valamint a másodlagos értékmérők szerepe a minőségi termék-előállításban. TE: A hallgató megismeri a szarvasmarha főbb értékmérő tulajdonságait.
6-7.	Szarvasmarha-tenyésztésünkben jelenleg alkalmazott tenyésztési és takarmányozási elemek hatása a termékek minőségére. TE: A hallgató megismeri a szarvasmarha tenyésztését és takarmányozását.
8.	Szarvasmarha-tenyésztésünkben jelenleg alkalmazott technológiai elemek hatása a termékek minőségére. TE A hallgató megismeri a szarvasmarha tartástechnológiáját.
9.	A vágósertés előállítás táplálkozási, nemzetgazdasági és külpiaci jelentősége. A küllem és a típus ismertetése és jelentősége. TE A hallgató megismeri sertéshúst, mint terméket, jelentőségét.
10.	A sertés fontosabb értékmérő tulajdonságai (szaporaság, növekedési erély, takarmányhasznosítás, vágóérték, örökítő képesség). TE A hallgató megismeri a sertés fontosabb értékmérő tulajdonságait.
11.	A sertés tenyésztésben alkalmazott tenyésztési eljárások. A hibridsertések kialakítása. A sertés takarmányozása. Sajátosságai (emésztés, felszívódás, értékesülés). TE A hallgató megismeri a főbb sertés tenyésztési eljárásokat.
12.	A juhtenyésztés hazai és világgazdasági helyzete, jelentősége. A fejlesztés irányai. A juhtenyésztés alapismeretei, domesztikáció és annak hatása. TE A hallgató megismeri a juhtenyésztésünk helyzetét és világgazdasági jelentőségét.

13-14.	A juh értékmérői és a közöttük fennálló kapcsolatrendszer. Tenyésztési eljárások elmélete és gyakorlata a juhtenyésztésben. A juh szaporítása, a szaporulat és szaporaság növelésének biológiai alapjai, elméleti és gyakorlati lehetőségei. TE A hallgató megismeri a juh értékmérő tulajdonságait, szaporaságát, tenyésztését.
15-16.	A juh takarmányozásának biológiai, élettani sajátosságai, a juhok takarmányozásának alapelvei és gyakorlata a termékminőség függvényében. TE A hallgató megismeri a juh takarmányozását és annak minőségbefolyásoló szerepét.
17.	Ágazati helyzetkép, a baromfi termékei. TE A hallgató megismeri a baromfitenyésztés jelentőségét és főbb termékeit.
18-19.	A baromfitermékek biológiai jellemzői, a termékek minősítésének szempontjai, a minőség feltételei. TE A hallgató megismeri a baromfi minőségi termék-előállítását.
20.	Tenyésztési módszerek a baromfi fajoknál, tartás- és takarmányozástechnológia a termékminőség függvényében. TE A hallgató megismeri a tenyésztési, tartási és takarmányozási módszereket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Műszaki alapismeretek				Kódja:	GT_AVIL012-17 GT_AVILS012-17 GT_AVILK012-17 GT_AVILN012-17	
	angolul:	Introduction to Agricultural Machinery						
Felelős oktatási egység:		DE Földhasznosítási, Műszaki és Precíziós Technológiai Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tamás András			beosztás a:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás a:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Rendelkezzenek az agrártermeléshez szükséges műszaki ismeretekkel, ismerjék meg a mezőgazdasági gépesítés alapjait: a gépek felépítését, működési elvét, a mezőgazdasági erőgépek és munkagépek típusait, alkalmazási területeit és feltételeit. A hallgatók szerezzenek ismereteket a precíziós gazdálkodással kapcsolatosan is, tekintettel arra, hogy napjainkban – de főként a jövőben – a termelő tevékenység korszerűsége, a versenyképesség valamint a fenntarthatóság szempontjából az ilyen ismeret nagy jelentőséggel bír.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok termeléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.

- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.

- Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.

- Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis-kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.

- Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

Attitűd:

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.

- Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.

- Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.

- Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához.

Autonómia és felelősség:

- Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.

- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.

- Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Az agrártermeléshez – ezen belül a növénytermesztéshez és az állattenyésztéshez – szükséges műszaki ismeretek: az épületek jellemzői, a gépek felépítése, működési elve, a mezőgazdasági erőgépek és munkagépek típusai, alkalmazási területei és feltételei, valamint a precíziós gazdálkodással kapcsolatos alapvető ismeretek

Bevezetés, követelményrendszer

Belső égésű motorok

Traktorok I. - Erőátviteli rendszer

Traktorok II. - Traktor-munkagép kapcsolat elemei, vezetőfülke, szerviz

Precíziós mezőgazdaság alapjai

Talajművelés gépei

Tápanyaggazdálkodás gépei

Szarvasmarhatartás gépei, berendezései, épületei

Vetés gépei

Növényvédelmi műszaki ismeretek

Gabonafélék és olajnövények betakarításának gépei

Sertésartás gépei, berendezései, épületei

Szálastakarmányok betakarításának gépei

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások: a tananyag oktatása

Gyakorlatok: a tanszéki gépek, berendezések bemutatása; számítási példák megoldása; műszaki videó részletek vetítése

Értékelés

A tárgyhoz írásbeli vizsga kapcsolódik.

Kötelező szakirodalom:

Pepó Péter (2019): Integrált növénytermesztés 1. Általános növénytermesztési ismeretek, Mezőgazda Lap- és Könyvkiadó, Budapest, ISBN 978-963-286-740-3, 9. – 10. fejezetek. (191-215. old.) (Σ25 old.)

Ajánlott szakirodalom:

Szendrő Péter (2003): Géptan, Mezőgazda Kiadó, Budapest, ISBN: 963 286 021 7; 4.1-4.3 fejezet (96-133. old.), 6.1-6.3.5 fejezet (166-238. old.), 6.4-6.5 fejezet (250-302. old.), 7.1-7.2 fejezet (339-414. old.), 9.2-9.3 fejezet (569-622. old.), 9.6.1.-9.6.2 fejezet (642-651. old.), 12.2-12.3 fejezet (752-770. old.) (Σ356 old.)

Pakurár Miklós (2000): Mezőgazdasági alapismeretek. Egyetemi jegyzet, Debreceni Egyetem; I.2-3 fejezet (9-19. old.), II.1-4, 7-8 fejezet (28-86. old., 102-110. old.), III.1, 2, 6. fejezet (113-166. old., 199-205. old.), IV.1, IV.3. fejezetek (209-221., 232-236. old.) (Σ151 old.)

Milics Gábor – Szabó Szilárd (2017): Zérótól a precíziós gazdálkodásig, cikksorozat. 80 p.:

https://issuu.com/agronaplo/docs/zerotol_a_precizios_gazdalkodasig_2

Előadáson, gyakorlaton vetített videók kiadott jegyzéke.

Heti bontott tematika	
1.	Belső égésű motorok TE: Megismerni a belsőégésű motorok jellemzőit, típusait
2.	Traktorok I. Erőátviteli rendszer, járszerkezet elemei TE: Ismeretszerzés a traktorok erőátviteli rendszeréről, a járszerkezet-talaj kapcsolatáról
3.	Traktorok II. Traktor-munkagép kapcsolat elemei, vezetőfülke, szerviz TE: A traktor és a munkagép kapcsolatának típusai, a fülke jellemzői, a szerviz elemei
4.	Precíziós növénytermesztés és precíziós állattartás TE: A termelő tevékenység precíziós módszerei, a szükséges tényezők és az előnyök
5.	Talajművelés gépei TE: A talajművelő gépek megismerése, és a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás
6.	Vetés gépei TE: A különböző típusú vetőgépek ismerete, és a vetőgépek korszerűségének főbb jellemzői
7.	Tápanyag utánpótlás gépei TE: Az istállótrágya, a hígtrágya és a műtrágya kijuttatás gépeinek megismerése
8.	Növényvédelmi műszaki ismeretek TE: A különböző növényvédelmi gépek felépítése, használatuk módja a termelés során
9.	Gabonafélék és olajnövények betakarításának gépei TE: A betakarító gépek alapvető felépítése, és eltérései különböző növényfajok esetén
10.	Szálaskarmányok betakarításának gépei TE: A kaszaszerkezetek, rendkezelők, bálázók, bálacsomagolók felépítése és típusai

11.	Szarvasmarhatartás gépei, berendezései, épületei I.
	TE: A szarvasmarhatartás épületei, berendezései
12.	Szarvasmarhatartás gépei, berendezései, épületei II.
	TE: A fejés, tejkezelés, takarmányozás, kitrágyázás-almozás, ápolás és szállítás gépei
13.	Sertéstartás gépei, berendezései, épületei
	TE: Az épületek típusai, valamint az etetés, itatás és klímaszabályozás gépei és berendezései
14.	Félévi összefoglaló előadás, a követelmények meghatározása
	TE Elővizsga

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Víz- és környezetgazdálkodás				Kódja:	GT_AVIL044-17 GT_AVILS044-17 GT_AVILK044-17 GT_AVILN044-17	
	angolul:	Water- and environmental management						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Víz- és Környezetgazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Juhász Csaba			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	-			beosztása:	-	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>megismerjék és készség szintjén elsajátítsák a mezőgazdasági termeléssel összefüggő környezet- és vízgazdálkodási általános és részben speciális ismereteket. A hallgatók környezeti és vízgazdálkodási szemléletének kialakítása, fejlesztése.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit. - Ismeri a vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási termelési feladatok egészség szempontú meghatározó megoldásait. - Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. - Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert. - Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait. - Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére. - Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul. - Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

<p>A környezetgazdálkodás alapfogalmainak ismerete. A fenntartható fejlődés fogalma, alapelvei, környezeti, gazdasági és szociális aspektusai. Az emberi társadalmak történelmének jellemzői, hatásuk a környezetre. A környezetszennyezés folyamata, elemei, védekezési lehetőségek. A mezőgazdasági termelés környezeti aspektusai. Természeti erőforrásokkal történő gazdálkodás (talaj, víz, levegő). A víz szerepe a társadalomban, a gazdaságban. Hidrológiai körfolyamat. A rendelkezésünkre álló vízkészletek minőségi és mennyiségi jellemzői. vízminőségvédelem. Vízkárelhárítás. vízhasznosítás. Öntözés.</p>	
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás, frontális csoportmunka.</p>	
<p>Értékelés</p> <p>Írásbeli, szóbeli vizsga</p>	
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Juhász Cs.: (2019). Környezetgazdálkodás. Oktatási segédlet. Mezőgazdasági mérnöki BSc szakos hallgatók számára. Készült „A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében” című EFOP-3.4.3-16-2016-00021 azonosítószámú projekt keretében. Debreceni Egyetem. https://dtk.tankonyvtar.hu/handle/123456789/2851</p> <p>Juhász Cs.: (2019). Vízgazdálkodás. Oktatási segédlet. Mezőgazdasági mérnöki BSc szakos hallgatók számára. Készült „A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében” című EFOP-3.4.3-16-2016-00021 azonosítószámú projekt keretében. Debreceni Egyetem. https://dtk.tankonyvtar.hu/handle/123456789/2889</p> <p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Thyll Sz. (szerk.): (2004). Környezetgazdálkodás a mezőgazdaságban. Mezőgazda Kiadó. Budapest. 426. pp. ISBN: 9789639121973.</p> <p>Vermes L. (szerk.): (2001). Vízgazdálkodás. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó. Budapest. 396. pp. ISBN 9633563348.</p>	

Heti bontott tematika	
1.	<p>A környezetgazdálkodással kapcsolatos alapvető fogalmak. A fenntartható fejlődés.</p> <p>TE*</p> <p>Ismeri a vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási termelési feladatok egészség szempontú meghatározó megoldásait.</p> <p>Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p> <p>Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.</p>
2.	<p>A természeti erőforrások.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási termelési feladatok egészség szempontú meghatározó megoldásait.</p> <p>Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p>
3.	<p>A társadalmak környezetre gyakorolt hatásai.</p> <p>TE</p>

	Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.
4.	<p>Globális környezeti problémák, nemzetközi környezetvédelem.</p> <p>TE</p>
5.	<p>A környezet szennyezése.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási termelési feladatok egészség szempontú meghatározó megoldásait.</p> <p>Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.</p> <p>Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p>Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.</p> <p>Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.</p> <p>Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.</p>
6.	<p>A mezőgazdasági termelés környezeti hatásai. A növénytermesztés és az állattenyésztés környezetgazdálkodási feladatai.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási termelési feladatok egészség szempontú meghatározó megoldásait.</p> <p>Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.</p> <p>Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p>Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.</p> <p>Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.</p> <p>Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.</p>
7.	<p>Talajvédelem</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási termelési feladatok egészség szempontú meghatározó megoldásait.</p> <p>Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.</p> <p>Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p>Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.</p> <p>Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.</p>
8.	<p>Levegőminőség védelem</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási termelési feladatok egészség szempontú meghatározó megoldásait.</p> <p>Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.</p>

	<p>Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p>Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.</p> <p>Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.</p>
9.	<p>A vízgazdálkodás jelentősége.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p>Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.</p>
10.	<p>A hidrológia alapjai, a víz természeti körforgása, vízháztartási vizsgálatok. Magyarország vízgazdálkodása.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.</p>
11.	<p>Felszíni-, felszínalatti vízformák. A talaj vízgazdálkodása.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.</p> <p>Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p>Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.</p> <p>Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.</p>
12.	<p>Vízminőségvédelem</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási termelési feladatok egészség szempontú meghatározó megoldásait.</p> <p>Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.</p> <p>Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p>Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.</p> <p>Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.</p>
13.	<p>Sík- és dombvidéki vízrendezés</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p>Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p>
14.	<p>Az öntözés alapfogalmai, öntözésfejlesztési lehetőségek hazánkban. Öntözési módok.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.</p> <p>Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p>Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Föld és birtokpolitika				Kódja:	GT_AVIL039-17 GT_AVILS039-17 GT_AVILK039-17 GT_AVILN039-17	
	angolul:	Land policy						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet,						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	-	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Posta László			beosztás:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	-			beosztás:	-	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a föld és birtokpolitika változásait, valamint a változások célját. Ismerjék meg a birtokpolitika törvényi háttérét, valamint a földhasználat és a birtokszerkezet kapcsolatát. Tudják az ingatlan-nyilvántartás felépítését, a rendszer részeit és működését, valamint ismerjék a földhasználati nyilvántartás létrehozásának célját és annak működését.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait. Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben. Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait. Digitális kompetenciája fejlesztésre kerül, mivel a tantárgy elméleti anyagát digitális formában is megkapja, amit a felkészülés során használhat.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megővésének alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait. Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére. Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit. Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le. Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért. Digitális kompetenciája fejlődik.</p>								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A Kataszter és a Telekkönyv intézménye, történelmi áttekintés. Birtokpolitika, birtokrendezés a két világháború között, a szocializmusban, és a rendszerváltás után. A földhasználat és a birtokszerkezet kapcsolata, a birtokrendezés alternatívái. A birtokpolitika törvényi háttere. Az ingatlan-nyilvántartás kialakulása és mai rendszere, alapelvei, a nyilvántartást végző szervezet. Az ingatlan-nyilvántartás tárgya, tartalma, részei és módja, az ingatlan-nyilvántartási eljárás. A földhasználati nyilvántartás.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tantárgy oktatása előadások keretében zajlik, aminek során projektort veszünk igénybe. A hallgatók a félév során digitális formában is megkapják a tananyagot.

Értékelés

A félév végén a hallgatók zárthelyi dolgozat formájában adnak számot tudásukról, aminek eredményeként kollokviumi jegyet kapnak. az értékelés ötfokozatú.

Kötelező szakirodalom:

1. Posta László – Nábrádi András – Buzás Ferenc: Földgazdaságtan (megjelenés alatt)
2. Fenyő György et al.: Közhitelű nyilvántartás az ingatlanokról 1. kötet Nyugat-magyarországi Egyetem, Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar, Székesfehérvár 2000. 1 – 216.p.
3. Az 1994. évi LV. törvény, valamint a 2013. évi CXXII. törvény.

Ajánlott szakirodalom:

1. Fenyő György et al.: Közhitelű nyilvántartás az ingatlanokról 2. kötet Nyugat-magyarországi Egyetem, Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar, Székesfehérvár 2000. 1 – 201. p.
2. Dömsödi János: Földhasználat Dialóg Campus Kiadó 2006. 134 – 207. p.

Részletes tematika
Történelmi áttekintés – a Kataszter és a Telekkönyv intézménye, céljai
Birtokpolitika, birtokrendezés Magyarországon a két világháború között
Birtokpolitika, birtokrendezés (tagosítás) a szocializmusban
A rendszerváltással kezdődő új birtokpolitika és következményei, a kárpótlás
A földhasználat és birtokszerkezet kapcsolata
A birtokrendezés alternatívái, fejlesztési lehetőségei
A birtokpolitika törvényi háttere, változások az egyes földforgalmi törvények alakulásában
Az ingatlan-nyilvántartás kialakulása, és mai rendszere
Az ingatlan-nyilvántartás alapelvei, a nyilvántartást végző szervezet
Az ingatlan-nyilvántartás tárgya és tartalma (adatok, jogok, tények)
Az ingatlan-nyilvántartás részei és módja – a tulajdoni lap szerkezete
Az ingatlan-nyilvántartási eljárás (beadvány, bejelentés, kérelem, megkeresés)
A földhasználati nyilvántartás bevezetésének célja, részei, működése

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi alapismeretek				Kódja:	GT_AVIL024-17 GT_AVILK024-17 GT_AVILS024-17 GT_AVILN024-17	
	angolul:	Fundamentals of Finance						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		2 zárthelyi dolgozat min. 50-50 %-os teljesítése	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Darabos Éva			beosztás a:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás a:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a bankrendszer működését, a pénzügyi szolgáltatásokat, a bankügyleteket, a belföldi és a nemzetközi elszámolásokban használatos fizetési módokat, az értékpapírok működésének jellemzőit, valamint elsajátítsák a pénz időértékével kapcsolatos számításokat, gyakorlati alkalmazásokat.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a bankrendszer működését, a pénzforgalom lebonyolításának formáit, főbb jellegzetességeit, alkalmazásukat.
- Ismeri a jegybank törvény és a hitelintézeti törvény fontosabb szabályzásait. - Ismeri az agrárgazdaságot és vidékfejlesztést működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó hazai és nemzetközi jogszabályi hátteret.
- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes vidékfejlesztési programok pénzügyi folyamatainak megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására.

Attitűd:

- Fogékony a pénzügyi elszámolások, a pénzforgalom és az értékpapírügyletek területén az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.
- Nyitott a bankügyletek, a pénzforgalom az agrárgazdaság és a vidékfejlesztés területén, illetve az adott gazdálkodó szervezetet érintő változások megismerésére, ezek hatásainak megértésére, az új szakmai ismeretek és módszertanok alkalmazására.

Autonómia és felelősség:

- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a pénzügyi feladatok ellátását, döntéseiért felelősséget vállal.
- Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes pénzügyi elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.
- Önállóan képes a gazdálkodási, a pénzügyi folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A pénz időértéke, bankrendszer felépítése, pénzügyi szolgáltatások, bankügyletek, belföldi és külföldi fizetési módok, értékpapírok, valuta, deviza, árfolyamok, államháztartás rendszere, fizetési mérleg.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel,
- a gyakorlatokon az eredményes munkához szükséges tárgyi feltételek: a gyakorlat anyaga nyomtatott formában, és a számításokhoz táblázatok (kamat, diszkont, annuitás).

Értékelés

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele Aláírás feltétele:

- A zárthelyi dolgozatok 50-50%-os teljesítése szükséges az előadás és a gyakorlat anyagából külön-külön dolgozatonként, a szorgalmi időszakban egyszer lehet javítani.
- Aki a szorgalmi időszak alatt nem teljesíti a gyakorlati jegy követelményét (betegség, igazolt távollét stb. miatt), a vizsgaidőszak első három hetében egy alkalommal javíthat.
- **Érdemjegy:** a zárthelyi dolgozatok 50-50 %-os arányban kerülnek beszámításra a gyakorlati jegy megállapításánál.

Érdemjegy:

- 50,0 - 62,5 % elégséges
- 62,5 – 75,0 % közepes
- 75,0 – 87,5 % jó
- 87,5 – 100 % jeles

Aki az aláírást megszerezte, de a zárthelyi dolgozatok eredménye nem éri el az 50%-ot, az adott félévben nem teljesíti a tárgyhoz előírt kreditet. A következő félév(ek)ben vizsgakurzusként veheti fel a tárgyat, a vizsgaidőszakban megadott időpontokban a gyakorlat és az előadás anyagából egyszerre ad számot ismeretéről. A vizsgaidőszakban 3 vizsga alkalom kerül meghirdetésre. Minimum 50-50% teljesítése szükséges a sikeres érdemjegy eléréséhez.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások és a gyakorlat anyaga. (E-learningben elérhető)

Darabos Éva: Pénzügyi ismeretek. In: Fenyves, Veronika (szerk.) [Számviteli és pénzügyi alapismeretek](#) Debrecen, Debreceni Egyetem (2020) 141 p. pp. 48-99. 52 p.

Ajánlott szakirodalom:

- 1 Zeller Gyula-Koltai Zoltán: Pénzügyi alapismeretek. Pécs, 2017. 1-3., 6.1.,8-9.,12-14. fejezet.
- 2 Katona Klára (szerk.): A pénzügyi közvetítő rendszer funkciói. Wolters Kluwer 2018. II-III. fejezet.
- 3 Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek (Panem-McGraw-Hill)
- 4 PÉNZÜGY –SZÁMVITEL: <http://odin.agr.unideb.hu/hefop/>
- 5 KÖZGAZDASÁGI SZEMLE, STATISZTIKAI SZEMLE, PÉNZÜGY SZEMLE, HITELINTÉZETI SZEMLE, HVG, FIGYELŐ FOLYÓIRATOK AKTUÁLIS CIKKEI.

Bontott tematika

1.	A pénz funkciói, pénz időértéke. A pénzügyi intézményi rendszer. Az MNB jogállása és feladatai. A monetáris politika, eszközrendszere. Prudens működés. Pénzügyi szolgáltatások. Bankügyletek (aktív-, passzív bankügyletek).
	TE: Időérték számítás elsajátítása: jövőérték és jelenérték számítás.
2.	Hitelek csoportosítása, formái, biztosítékok. Faktoring, forfait, lízing. A pénzforgalom lebonyolítása: készpénzes-, készpénzhelyettesítő- és készpénz nélküli fizetési módok. Külkereskedelemben használatos fizetési módok.
	TE: Speciális pénzáramlás sorozatok – egyszerű és növekvő tagú örökjáradék számítás elsajátítása.
3.	Értékpapírok: Értékpapírok fogalma, csoportosítása, fajtái, jellemzői.
	TE: Annuitás jelenértéke és jövőérték számítás elsajátítása, gyakorlati alkalmazása.

4.	Valuta, deviza, konvertibilitás, valutaárfolyamok külgazdaságban betöltött szerepe. Fizetési mérleg. Államháztartás rendszere, állami költségvetés.
	TE: Váltó, kötvény, részvény árfolyamának meghatározása, mutatók számítása, értelmezésük elsajátítása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel alapjai				Kódja:	GT_AVIL031-17 GT_AVILK031-17 GT_AVILS031-17 GT_AVILN031-17	
	angolul:	Fundamentals of Accounting						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	kötelező	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Darabos Éva			beosztás:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás:		
<p>A kurzus célja,</p> <p>a számviteli alapfogalmak megismerése, gazdasági események vagyona gyakorolt hatásainak, összefüggéseinek elsajátítása. A vállalkozások számvitelének szabályozása, számviteli törvény, számviteli rendszer, beszámoló készítés rendszerének megismerése, a könyvvezetés gyakorlati feladatainak elsajátítása.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével. - Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területét érinti pénzügyi kérdésekben önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. - Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, pénzügyi források elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére. - Vidékfejlesztést érintő pénzügyi kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes pénzügyi elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le. - Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására. 								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Számviteli alapfogalmak, mérleg és eredménykimutatás, gazdasági események vagyona gyakorolt hatása, gazdasági események könyvelése, számviteli munka szakaszai, beszámoló formái és könyvvezetés, vagyonelemek értékelése és értékcsökkenés.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel,
- a gyakorlatokon az eredményes munkához szükséges tárgyi feltételek: a gyakorlat anyaga nyomtatott formában, és a számításokhoz táblázatok (kamat, diszkont, annuitás).

Értékelés

A megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon való részvétel. Követelmény a gyakorlati foglalkozásokon való felkészült megjelenés és aktív részvétel.

- Írásbeli kollokvium az előadás anyagából (minimum 50%).
- **Érdemjegy:** a félév végén a gyakorlat anyagából írt zárthelyi dolgozat (50%-os arány) és az írásbeli kollokvium (50%-os arány) együtt adja az érdemjegyet.
- Sikertelen zárthelyi dolgozat csak egy alkalommal javítható, aki a szorgalmi időszak alatt nem teljesíteti a követelményt, a vizsgaidőszak első három hetében csak akkor pótolhat, ha igazoltan (orvosi igazolás) maradt távol a dolgozatírásról.

Aki az aláírást megszerezte, de a zárthelyi dolgozatok eredménye nem éri el az 50%-ot, az adott félévben nem teljesíti a tárgyhoz előírt kreditet. A következő félévben vizsgakurzusként veheti fel a tárgyat, a vizsgaidőszakban megadott időpontokban a gyakorlat és az előadás anyagából egyszerre vizsgázik. A vizsgaidőszakban 3 vizsga alkalom kerül meghirdetésre.

Minimum 50-50% teljesítése szükséges a sikeres érdemjegy eléréséhez.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások és a gyakorlat anyaga. (E-learningben elérhető)

Ajánlott szakirodalom:

Dr. Sztanó Imre: A számvitel alapjai. BGF. Perfekt 2015.

Bontott tematika

1.	A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. A mérleg szerkezete, jellemzői, gazdasági események vagyona gyakorolt hatása. Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása célja, összeállításának módja, eredmény kategóriák információ tartalma. Könyvviteli alapfogalmak. alapfogalmak. Értékcsökkenés számítás, bekerülési érték meghatározása..
	TE Vagyon, eszközök és források értelmezése. Mérlegtételek besorolása.
2.	A számviteli munka szakaszai (bizonylatok). Könyvviteli számlák, egységes számlakeret. A vállalkozások számvitelének szabályozása. A számviteli rendszer.
	TE Gazdasági események típusai, besorolásuk, hatásuk a vagyona. Napló vezetése. Feladat megoldás: gazdasági események könyvelése. Év végi zárás, záró kimutatások készítése.

3.	Beszámoló formái, részei, könyvvezetés. Számviteli törvény, számviteli politika.
	TE Gazdasági események, mérleg és az eredmény kapcsolata, kiegészítő melléklet tartalma.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Támogatási és szabályozási rendszerek alkalmazása	Kódja:	GT_AVIL040-17 GT_AVILK040-17 GT_AVILN040-17 GT_AVILS040-17
	angolul:	Support and regulatory systems		

Felelős oktatási egység:	DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet
--------------------------	-------------------------------------

Kötelező előtanulmány neve:	nincs	Kódja:	nincs
-----------------------------	-------	--------	-------

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali	Heti	-	Heti	-	Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	15	Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Madai Hajnalka	beosztása:	egyetemi adjunktus
------------------------	-------	--------------------	------------	--------------------

A kurzus célja,

hogy megalapozza a hallgatók ismereteit a főbb növénytermesztési, kertészeti és állattenyésztési ágazatok szabályozásával, a szabályozás eszközrendszerével és a főbb támogatási formákkal. A hallgatóknak meg kell ismerniük a Közös Agrárpolitika szerkezetét, a közvetlen és a vidékfejlesztési támogatások rendszerét, valamint ezek hatását a mezőgazdasági termelésre. Továbbá elsajátítják a főbb termékpályák szabályozásával kapcsolatos ismereteket.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a mezőgazdasági termelést megalapozó élelmiszerlánc-biztonsági gazdálkodási és gazdasági alapfogalmakat.
- Birtokában van mindannak az ismeretnek, amely képessé teszi szabatos szakmai kommunikációra, a mezőgazdasági termelésben való közvetlen részvételre, annak támogatására, továbbá K+F+I projektek gyakorlati megvalósításában való aktív – operatív – szereplésre.

Képesség:

- Képes családi gazdaságot alapítani és vezetni.
- Képes a mezőgazdasági termelés folyamatában fellépő rutinszerű problémák felismerésére és annak megszüntetésére.
- Mezőgazdasági vállalkozások középvezetőjeként rendelkezik megfelelő kooperációs képességgel, melynek révén a szakmai utasításokat egyértelműen tudja értelmezni, és közvetíteni a beosztottjai felé.

Attitűd:

- Szakmai kérdésekhez konstruktívan áll hozzá.
- A mezőgazdasági mérnök munkája során önállóan végzi feladatait.
- Önállóan tervezi meg életpályáját.

Autonómia és felelősség:

- A feladatai ellátása során fellépő döntéseiért saját és a rábízott munkaerő munkájáért felelősséget vállal.
- Szakmai kommunikációjában felelősen képviseli szakmai meggyőződését.
- Véleményét önállóan, szakmailag megalapozottan és felelőssége tudatában fogalmazza meg.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy magában foglalja a fentiekben felsorolt főbb mezőgazdasági ágazatok vonatkozásában az ágazatoknak a gazdálkodás rendszerébe való illeszkedését, az egyes ágazatok nemzetközi és hazai gazdasági jelentőségét, a termékpálya felépítését és jellemzőit, valamint szabályozását, a közvetlen és normatív, illetve fejlesztési (beruházási) támogatások rendszerét.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében kerül sor a támogatási és szabályozási rendszerekkel összefüggő ismeretek elsajátítására, különös tekintettel azok elméleti hátterére, logikai összefüggéseire. Az előadások tartása PowerPoint prezentációs anyagra alapoz.

A támogatási és szabályozási rendszerekkel kapcsolatos ismereteket a tananyagon túlmenően ágazati szakanyagokból, háttérelmzésekéből gyakorlatorientált módon sajátítják el a hallgatók.

Értékelés

A kollokviumi érdemjegy megszerzéséért teljesített írásbeli vizsga 5 fokozatú érdemjeggyel értékelendő. Az írásbeli vizsgán legalább 60%-os teljesítmény elérése szükséges az elégséges (2) érdemjegy megszerzéséhez, 70-80% a közepes, 80-90%: a jó és 90% vagy azt meghaladó teljesítmény eredményez jeles (5) minősítést.

Kötelező szakirodalom:

- Üzemtan (Szerk.: Szűcs I.) Kiadó: Debreceni Egyetem. Debrecen, 2018. ISBN 978-963-490-139-6. p. 327 (elektronikus tananyag)

Ajánlott szakirodalom:

- NAK - Vidékfejlesztési Program, Kézikönyv
- Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2
- Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Szűcs I.) Debreceni Egyetem AGTC. Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-64-5

Heti bontott tematika (előadások)

1.	Követelményrendszer ismertetése. A mezőgazdasági vállalkozások versenyképességét meghatározó tényezők. TE* A mezőgazdasági piacok működési mechanizmusa, törvényszerűségei
2.	A mezőgazdasági vállalkozások versenyképességét meghatározó tényezők. TE: A versenyképesség feltételei, összetevői.
3.	A mezőgazdasági vállalkozások külső környezete. TE: A vállalkozások makro- és mikrokörnyezetének elemei
4.	A beruházási és közvetlen/normatív támogatások hatása a termelésre, illetve a mezőgazdasági üzemek gazdálkodására. TE: A támogatások szerepe a gazdálkodásban.
5.	A mezőgazdaság támogatási és szabályozási rendszerének áttekintése. TE: A közvetlen, normatív és fejlesztési támogatások rendszerének felépítése.
6.	A közvetlen és normatív támogatások rendszere (2014-2020) TE: A SAPS és a nemzeti támogatások felépítése.
7.	A közös piacszerzés és a vidékfejlesztési támogatások rendszere TE: A Vidékfejlesztési Program felépítése
8.	A Vidékfejlesztési Program (VP) támogatásai és intézkedései I. TE: A Vidékfejlesztési program támogatásai
9.	A Vidékfejlesztési Program (VP) támogatásai és intézkedései II. TE: A Vidékfejlesztési program támogatásai
10.	A Vidékfejlesztési Program (VP) támogatásai és intézkedései III. TE: A Vidékfejlesztési program támogatásai

11.	A szabályozó környezet szerepe a vállalkozások versenyképességnek és működőképességének alakításában. A szabályozó környezet elemei és összetevői.
	TE: A szabályozó környezet hatása a vállalkozások, illetve a gazdaság működésére
12.	A termelői szerveződések (TÉSZ, termelői csoport) szabályozása.
	TE: A termelői/ágazati szervezettség jellemzői, szervezeti formái
13.	A szántóföldi növénytermesztési, kertészeti és állati termékpiacok szabályozása.
	TE: A szabályozás specifikumai a mezőgazdasági termékpiacokon.
14.	A hazai szakigazgatási intézményrendszer felépítése.
	TE: A hazai agrár-szakigazgatás felépítése, működése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzemtan I.	Kódja:	GT_AVIL025-17 GT_AVILK025-17 GT_AVILN025-17 GT_AVILS025-17
	angolul:	Farm Business Management I.		

Felelős oktatási egység:	DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet
--------------------------	--

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Kovács Krisztián	beosztása:	egyetemi adjunktus
------------------------	-------	-----------------------------	------------	---------------------------

A kurzus célja, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek az üzemtan alapismeretekkel, ezen belül a vállalkozás működtetéséhez szükséges alapvető gazdasági számításokkal. A tárgy alapozó tárgyként szolgál az Üzemtan II és III. tárgyakhoz.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.

Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.

Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok termeléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.

Ismeri az agrárgazdaság tervezési, termelésprogramozási, kereskedelmi és logisztikai módszerei, ismeri az élelmiszerlánc folyamatait és szereplőit.

Képesség:

Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.

Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni adott vállalkozás indításához, fejlesztéséhez szükséges feltételrendszert.

Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.

Attitűd:

A végzett hallgató nyitott a mezőgazdasági vállalkozások menedzsmentjére.

Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.

Videkfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra, érdeklődik az innovációk iránt.

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.

Autonómia és felelősség:

A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.

Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.

Videkfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Az üzemtan jellege, kialakulása, a vállalat, az üzem, multifunkcionális mezőgazdaság
- A vállalat, a mezőgazdasági vállalkozás sajátosságai
- A termelési érték és kategóriái
- A termelési költség és kategóriái
- A jövedelem és hatékonyság
- Zárthelyi dolgozat;
- Erőforrások: tőke, tőkegazdálkodás
- Erőforrások: termőföld
- Erőforrások: munkaerő-gazdálkodás
- Befektetett eszközök, beruházás gazdaságosság
- Forgóeszközök
- Vállalkozási formák a mezőgazdaságban I.
- Vállalkozási formák a mezőgazdaságban II.
- Zárthelyi dolgozat;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félévi aláírás feltétele: A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. A jelenlét folyamatosan ellenőrzésre kerül.

A megfelelő előrehaladás ellenőrzését szolgálja a félév során kötelező zárthelyi dolgozat teljesítése. Az aláírás megszerzésének feltétele, a zárthelyi dolgozat gyakorlati részéből 50% teljesítmény elérése.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, rövid definíciójellelű kérdések, kifejtő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév során a levelezős hallgatók zárthelyi dolgozatot (ZH) írnak, mely elméleti (60 pont) és gyakorlati (40 pont) részből áll. Az aláírás megszerzésének feltétele, a zárthelyi dolgozat gyakorlati részéből (max 40pont) 50% teljesítmény elérése (20 pont).

A tantárgyfelelős jegymegajánlást tesz lehetővé azon hallgatóknak, akik a zárthelyi dolgozat (ZH) átlagában legalább 60%-ot elérték a félév során (min 60 pont).

Azon hallgatók, akik aláírást szereztek a félév során a vizsgaidőszakban lehetőségük van e félév teljes anyagából írásbeli vizsgát tenniük, melynél legalább 60%-os teljesítmény elérése szükséges az elégséges osztályzathoz.

Ponthatárok:	0-59	(1)
	60-69	(2)
	70-79	(3)
	80-89	(4)
	90-100	(5)

Kötelező szakirodalom:

- Nábrádi A.-Pupos T.-Takácsné Gy. K.: Mezőgazdasági üzemtan. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.
- Nábrádi A.-Pupos T.-Takácsné Gy. K.: Üzemtan I. kötet, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest 2008. ISBN:978-963-9736-92-4

Ajánlott szakirodalom:

- Nábrádi A.-Pupos T.-Takácsné Gy. K. (2008): Mezőgazdasági üzemtan I. Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest

- Ertsey I.-Nábrádi A.(szerk): Általános vállalkozási alapok. Campus Kiadó, Debrecen, 2003.1-167.p. ISBN 963 86424 0 8.
- Nábrádi A.-Nagy A.(szerk., 2007): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest. ISBN 978-963-9736-36-8

Heti bontott tematika	
1.	<p>Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak;</p> <p>TE*: Ismeri az üzemtannal és vállalati gazdaságtannal kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző elképzeléseket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket.</p>
2.	<p>Az üzemtan jellege, kialakulása, a vállalat, az üzem, multifunk. mg. A vállalat, a mezőgazdasági vállalkozás sajátosságai</p> <p>TE: Ismeri az vállalat, vállalkozás funkcióit és sajátosságait, beleértve a mezőgazdasági vállalkozások specialitásait és multifunkcionális jellegét..</p>
3.	<p>A termelési érték és kategóriái</p> <p>TE: Ismeri a termelési érték meghatározását illetve annak elemeit, valamint, hogy hogyan és milyen területen képes az egyes elemeket módosítani. Továbbá ismeri a termelési érték kategóriáit.</p>
4.	<p>A termelési költség és kategóriái</p> <p>TE: Ismeri a termelési költség meghatározását illetve annak elemeit, valamint, hogy hogyan és milyen területen képes az egyes elemeket módosítani. Továbbá ismeri a termelési költség kategóriáit.</p>
5.	<p>A jövedelem és hatékonyság</p> <p>TE: Ismeri a jövedelem meghatározását illetve annak elemeit, valamint, hogy hogyan és milyen területen képes az egyes elemeket módosítani. Továbbá ismeri a jövedelem kategóriáit és számítási módjait.</p>
6.	<p>GYAKORLÓ FELADATOK</p> <p>TE: Elméleti és gyakorlati feladatok formájában számot ad a félév első felében elsajátított ismereteiről.</p>
7.	<p>Erőforrások: tőke, tőkegazdálkodás</p> <p>TE: Ismeri a tőkével kapcsolatos alapelveket, valamint a saját és idegen tőke jellemzőit (előnyeit és hátrányait).</p>
8.	<p>Erőforrások: termőföld</p> <p>TE: Képes a termőföld értékének meghatározására, ismeri a termőföld sajátosságait illetve használatának módjait és elveit.</p>
9.	<p>Erőforrások: munkaerő-gazdálkodás</p> <p>TE: Ismeri a vállalkozások munkaerő gazdálkodásának főbb elveit illetve a humán erőforrás bérezési és motiválási lehetőségeit. Tisztában van az emberi erőforrás menedzsment főbb területeivel valamint a bérek és azok járulékaival.</p>
10.	<p>Befektetett eszközök, beruházás gazdaságosság</p> <p>TE: Ismeri a befektetett eszközök jellemzőit és csoportjait valamint beruházás gazdaságossági számítások és mutatók kiszámítására képes.</p>
11.	<p>Forgóeszközök</p> <p>TE: Ismeri a forgóeszközök fogalmát és csoportosítási lehetőségeit valamint a készletgazdálkodás és a forgóeszköz körforgás alapjait.</p>
12.	<p>Vállalkozási formák a mezőgazdaságban I.</p> <p>TE: Ismeri az egyes vállalkozási formákat, azok előnyeit, illetve korlátait, továbbá a vezetőik kötelezettségeit illetve alapításának körülményeit. Össze tudja hasonlítani az egyes vállalkozási formákat egymással.</p>
13.	<p>Vállalkozási formák a mezőgazdaságban II.</p>

	TE: Ismeri az egyes vállalkozási formákat, azok előnyeit, illetve korlátait, továbbá a vezetőik kötelezettségeit illetve alapításának körülményeit. Össze tudja hasonlítani az egyes vállalkozási formákat egymással.
14.	ZÁRTHELYI DOLGOZAT
	TE: Elméleti és gyakorlati feladatok formájában számot ad a félév második felében elsajátított ismereteiről.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzemtan II.				Kódja:	GT_AVIL030-17 GT_AVILK030-17 GT_AVILN030-17 GT_AVILS030-17	
	angolul:	Farm Business Management II.						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Üzemtan I.				Kódja:	GT_AVIL025-17 GT_AVILK025-17 GT_AVILN025-17 GT_AVILS025-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	-	Heti	-	Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kovács Krisztián			beosztása:	egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerhessék:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a költség-, hozam- és jövedelemfüggvényeken keresztül a költségek, a hozam és a jövedelem viselkedésének mezőgazdasági sajátosságait; • a mezőgazdasági termelésben felhasznált főbb inputok piacának (műtrágya, növényvédőszer, takarmány, élőmunka, gépi munka, stb.) működési sajátosságait; • a növénytermesztési, kertészeti és állattenyésztési ágazatok nemzetközi és hazai gazdasági jelentőségét, a gazdálkodás rendszerébe való illeszkedését, a termékpálya felépítését, jellemzőit és szabályozását, valamint a termelés főbb munkafolyamatait és a munkaszervezésének sajátosságait. <p>A hallgatók a gyakorlatokon – komplex példafeladatokon keresztül (valós helyzeteket szimulálva) – megismerkednek az ágazati ökonómiai kalkulációk elkészítésének módszertanával (adatgyűjtés, adatfeldolgozás, értékelés-elemzés), az ehhez szükséges fogalmak értelmezésével és a gazdasági döntéshozatal mechanizmusával és sajátosságaival.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudás:

- Ismeri a mezőgazdasági termelést megalapozó élelmiszerlánc-biztonsági gazdálkodási és gazdasági alapfogalmakat.
- Birtokában van mindannak az ismeretnek, amely képessé teszi szabatos szakmai kommunikációra, a mezőgazdasági termelésben való közvetlen részvételre, annak támogatására, továbbá K+F+I projektek gyakorlati megvalósításában való aktív – operatív – szereplésre.

b) képesség:

- Képes családi gazdaságot alapítani és vezetni.
- Képes a mezőgazdasági termelés folyamatában fellépő rutinszerű problémák felismerésére és annak megszüntetésére.
- Mezőgazdasági vállalkozások középvezetőjeként rendelkezik megfelelő kooperációs képességgel, melynek révén a szakmai utasításokat egyértelműen tudja értelmezni, és közvetíteni a beosztottjai felé.

c) attitűd:

- Szakmai kérdésekhez konstruktívan áll hozzá.
- A mezőgazdasági mérnök munkája során önállóan végzi feladatait.
- Önállóan tervezi meg életpályáját.

d) autonómia és felelősség:

- A feladatai ellátása során fellépő döntéseiért saját és a rábízott munkaerő munkájáért felelősséget vállal.
- Szakmai kommunikációjában felelősen képviseli szakmai meggyőződését.
- Véleményét önállóan, szakmailag megalapozottan és felelőssége tudatában fogalmazza meg.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy magában foglalja a hozam-, költség- és jövedelem-függvényekkel, a mezőgazdasági inputok piacával, és a termelési erőforrásokkal összefüggő ismereteket, a vállalkozás üzleti környezetét, a növénytermesztés, állattenyésztés és kertészet szervezését, ezen termékpályák felépítését és működését.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében kerül sor az elméleti ismeretek elsajátítására, különös tekintettel azok logikai összefüggéseire. Az előadások tartása PowerPoint prezentációs anyagra alapoz. A ppt előadási anyagot elektronikus jegyzet/tankönyv egészíti ki.

A gyakorlatokon követelmény az előadáson elhangzott anyag ismerete, ezért ezek rendszeres tanulása eléri, vagy meghaladja az órarendi terhelés időnagyságát. A gyakorlatokon oktatott, és részben otthoni foglalkozás keretében, önállóan elkészítendő kalkulációs feladatok szervesen hozzájárulnak az üzemtani alapismeretek elsajátításához.

Értékelés

A kollokviumi érdemjegy megszerzéséért teljesített írásbeli vizsga 5 fokozatú érdemjeggyel értékelendő. Az írásbeli vizsgán legalább 60%-os teljesítmény elérése szükséges az elégséges (2) érdemjegy megszerzéséhez, 70-80% a közepes, 80-90%: a jó és 90% vagy azt meghaladó teljesítmény eredményez jeles (5) minősítést.

Kötelező szakirodalom:

- Üzemtan (Szerk.: Szűcs I.) Kiadó: Debreceni Egyetem. Debrecen, 2018. ISBN 978-963-490-139-6. p. 327 (elektronikus tananyag)
- Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2
- Az órákon leoktatott tananyag.

Ajánlott szakirodalom:

- Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2
- Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Szűcs I.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-64-5
- Agrárgazdasági Kutató Intézet éves kiadványai; KSH kiadványok és tanulmányok; Gazdálkodás folyóirat; Egyéb szakajtó; MVH honlapja és tájékoztatói

Heti bontott tematika (előadások)

1.	Követelményrendszer ismertetése. Az előadások és gyakorlatok tematikájának és tartalmának ismertetése és magyarázata. A termelési költségekkel, a hozammal és a jövedelemmel kapcsolatos alapfogalmak rendszerezése. TE* Az előadások és gyakorlatok logikájának, egymásra épülésének megértése. Az üzemtani alapfogalmak megértése
2.	A gépi munkák, illetve gépesítés sajátosságai és jellemzői a mezőgazdaságban. TE: A mezőgazdasági gépesítés sajátosságai, költsége
3.	Az öntözési munkák, illetve sajátosságai és jellemzői a mezőgazdaságban. TE: Öntözéssel kapcsolatos ökonómiai és technológiai tényezők ismerete a mezőgazdaságban
4.	A tápanyaggazdálkodás és növényvédelem ökonómiája sajátosságai és jellemzői a mezőgazdaságban. TE: A műtrágyák és növényvédőszer piacának volumene, fejlődési tendenciái, az árakat meghatározó tényezők.
5.	Takarmánygazdálkodás TE: Takarmányozással kapcsolatos gazdasági döntések megismerése
6.	Üzemi és ágazati hatékonyság vizsgálatának ökonómiai kérdései TE: A hatékonyságelemzés módszertanának ismerete
7.	Versenyképesség és innováció TE: A mezőgazdaság versenyképességének tényezői és azok mérések, valamint az innováció feltételrendszerének ismerete
8.	Menedzsment funkciók a vállalatban TE: Tervezés, elemzés és döntés funkciójának ismerete
9.	Mezőgazdasági piacok időbeli aspektusai TE: Tőzsdei ügyletek és raktározási döntések megismerése
10.	Piaci kapcsolatok a mezőgazdaságban (integrációk, szövetkezetek, ellátási láncok) TE: Különböző együttműködések rendszerének ismerete a mezőgazdaságban
11.	Kockázat és kezelése a mezőgazdaságban TE: Kockázatok típusai és menedzselési stratégiáinak ismerete
12.	A magyar mezőgazdaság szerepe a nemzetgazdaságban, szerkezete, tendenciái TE: A magyar mezőgazdaság termelési volumene és értéke, külkereskedelmének szerkezete, az élelmiszeripar súlya, szerepe
13.	ZÁRTHELYI DOLGOZAT

*TE tanulási eredmények

A gyakorlatok párhuzamosan követik az előadások anyagát.

Gyakorlatok tematikája

Hét	Téma
1-2.	Követelményrendszer ismertetése. Az üzemtani alapfogalmak ismételése
3-4.	Az élelmiszeripari vállalkozások gazdálkodásának sajátosságai, a költség, hozam és jövedelem viselkedése – I. („Pékséges példafeladat”, 1. rész)

5-6.	Az élelmiszeripari vállalkozások gazdálkodásának sajátosságai, a költség, hozam és jövedelem viselkedése – II. („Pékséges példafeladat”, 2. rész)
7-8.	A mezőgazdasági vállalkozások gazdálkodásának sajátosságai, a költség, hozam és jövedelem viselkedése – I. („Paprikás példafeladat”, 1. rész)
9-10.	A mezőgazdasági vállalkozások gazdálkodásának sajátosságai, a költség, hozam és jövedelem viselkedése – II. („Paprikás példafeladat”, 2. rész)
11-12.	Beruházás-gazdaságossági számítások elméleti megközelítése
13-14.	Beruházás-gazdaságossági számítások gyakorlata – példafeladatokon keresztül.

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzemtan III.				Kódja:	GT_AVIL034-17 GT_AVILK034-17 GT_AVILN034-17 GT_AVILS034-17	
	angolul:	Farm Business Management III.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Üzemtan II.				Kódja:	GT_AVIL030-17 GT_AVILK030-17 GT_AVILN030-17 GT_AVILS030-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	-	Heti	-	Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kovács Krisztián			beosztása:	egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerhessék a növénytermesztés, kertészeti és állattenyésztési ágazatoknak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a gazdálkodás rendszerébe való illeszkedését, – az egyes ágazatok nemzetközi és hazai gazdasági jelentőségét, – a termékpálya felépítését és jellemzőit, valamint szabályozását, – az ágazat üzemgazdasági jellemzőit és sajátosságait, – a termelés főbb munkafolyamatait és a munkaszervezésének sajátosságait, – az ágazatok termelési érték, termelési költség és jövedelem viszonyait <p>Az oktatás a legfőbb ágazatokra szorítkozik (őszi búza, kukorica, napraforgó, őszi káposztarepce, alma, meggy, csemegekukorica, zöldborsó, paradicsom, paprika, szarvasmarha, sertés, baromfi), és célja, hogy a hallgatók ezen ágazatok tekintetében megismerjék és elsajátítsák azon alapvető ágazati sarokszámokat és gazdálkodási jellemzőket, melyekre mind a termelés gyakorlatában, mind az agrobiznisz más területein szükségük van a szakmai eligazodáshoz.</p> <p>A hallgatók a gyakorlatokon– komplex példafeladatokon keresztül (valós helyzeteket szimulálva) – megismerkednek az ágazati ökonómiai kalkulációk elkészítésének módszertanával (adatgyűjtés, adatfeldolgozás, értékelés-elemzés), az ehhez szükséges fogalmak értelmezésével és a gazdasági döntéshozatal mechanizmusával és sajátosságaival.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.

- Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.

- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.

- Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.

- Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.

- Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.

- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.

Attitűd:

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére.

- Befogadó mások véleménye, a vidékfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.

- Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.

Autonómia és felelősség:

- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.

- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.

- Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.

- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy magában foglalja a fentiekben felsorolt főbb mezőgazdasági ágazatok vonatkozásában az ágazatoknak a gazdálkodás rendszerébe való illeszkedését, az egyes ágazatok nemzetközi és hazai gazdasági jelentőségét, a termékpálya felépítését és jellemzőit, valamint szabályozását, az ágazat üzemgazdasági jellemzőit és sajátosságait, a termelés főbb munkafolyamatait és a munkaszervezésének sajátosságait, az ágazatok termelési érték, termelési költség és jövedelem viszonyait, valamint a termelés hatékonyságát és versenyképességét meghatározó összefüggések rendszerét.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében kerül sor a főbb mezőgazdasági ágazatok üzemgazdasági ismereteinek elsajátítására, különös tekintettel azok elméleti hátterére, logikai összefüggéseire. Az előadások tartása PowerPoint prezentációs anyagra alapoz, mely minden egyes oktatott ágazat esetében azonos szerkezetben épül fel a könnyebb tanulhatóság és az ágazatok közötti összehasonlíthatóság végett. A ppt előadásanyagot elektronikus jegyzet/tankönyv egészíti ki.

A gyakorlatokon követelmény az előadáson elhangzott anyag ismerete, ezért ezek rendszeres tanulása eléri, vagy meghaladja az órarendi terhelés időnagyságát. A gyakorlatokon oktató, és otthoni foglalkozás keretében, önállóan – de a gyakorlatvezető részletes útmutatásai alapján – elkészítendő kalkulációs példafeladatok elkészítésének otthoni munkaidőigénye meghaladja az órai foglalkozás időtartamát. A kalkulációs feladat elkészítéséhez excel alapú komplex üzemgazdasági modellt kapnak a hallgatók, mellyel hozzájárulunk az ágazati kalkulációk módszertani elsajátításához.

Értékelés

A kollokviumi érdemjegy megszerzéséért teljesített írásbeli vizsga 5 fokozatú érdemjeggyel értékelendő. Az írásbeli vizsgán legalább 60%-os teljesítmény elérése szükséges az elégséges (2) érdemjegy megszerzéséhez, 70-80% a közepes, 80-90%: a jó és 90% vagy azt meghaladó teljesítmény eredményez jeles (5) minősítést.

Kötelező szakirodalom:

- Üzemtan (Szerk.: Szűcs I.) Kiadó: Debreceni Egyetem. Debrecen, 2018. ISBN 978-963-490-139-6. p. 327 (elektronikus tananyag)
- Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2
- Az órákon leoktatott tananyag.

Ajánlott szakirodalom:

- Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2
- Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Szűcs I.) Debreceni Egyetem AGTC. Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-64-5
- Agrárgazdasági Kutató Intézet éves kiadványai; KSH kiadványok és tanulmányok; Gazdálkodás folyóirat; Egyéb szaksajtó; MVH honlapja és tájékoztatói

Heti bontott tematika (előadások)	
1.	Követelményrendszer ismertetése. Az előadások és gyakorlatok tematikájának és tartalmának ismertetése és magyarázata. A mezőgazdasági piacok működési mechanizmusa. TE* A mezőgazdasági piacok működési mechanizmusa, törvényszerűségei
2.	Üzemtani tervezés és elemzés TE: Az ágazati tervezés és elemzés alapjainak ismerete és gyakorlati hasznosíthatósága
3.	Gabona ágazat (búza, kukorica, árpa, zab, tritikálé) ökonómiája TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
4.	Olajos- és fehérje növények (repce, napraforgó, szója, borsó) ökonómiája TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
5.	Ipari növények (burgonya, cukorrépa) ökonómiája TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
6.	Zöldség-gyümölcs és bor ágazat ökonómiája TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
7.	Tej ágazat ökonómiája

	TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
8.	Marhahústermelés gazdaságtana TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
9.	Sertés ágazat ökonómiája TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
10.	Baromfihús és tojás előállítás ökonómiai kérdései TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
11.	Juh és kecske ágazat ökonómiája TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
12.	Halászat és akvakultúra ökonómiája TE: Az ágazat szervezése és ökonómiája, üzemgazdasági jellemzői, költség-jövedelem viszonyai és hatékonysága.
13.	ZÁRTHELYI DOLGOZAT

*TE tanulási eredmények

Gyakorlatok tematikája

Hét	Téma
1-2.	Követelményrendszer ismertetése. Az üzemtani alapfogalmak ismételése
3-4.	A gyakorlatokon megoldandó komplex szántóföldi növénytermesztési példafeladat elméleti háttérének áttekintése. Adatgyűjtés módja a szántóföldi növénytermesztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez.
5-6.	Az adatfeldolgozás módja a szántóföldi növénytermesztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez, az erre alkalmas kalkulációs modell alkalmazásának elsajátítása.
7-8.	Az üzemgazdasági elemzés és értékelés módszertana a komplex szántóföldi növénytermesztési példafeladat mintáján.
9-10.	A gyakorlatokon megoldandó komplex állattenyésztési példafeladat elméleti háttérének áttekintése. Adatgyűjtés módja az állattenyésztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez.
11-12.	Az adatfeldolgozás módja az állattenyésztési ágazatok költség-haszon elemzéséhez, az erre alkalmas kalkulációs modell alkalmazásának elsajátítása.
13-14.	Az üzemgazdasági elemzés és értékelés módszertana a komplex állattenyésztési példafeladat mintáján.

A tantárgy neve:	magyarul:	Szaktanácsadás				Kódja:	GT_AVIL033-17 GT_AVILK033-17 GT_AVILS033-17 GT_AVILN033-17	
	angolul:	Agricultural extension						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Godáné Dr. Sőrés Anett			beosztás:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a hazai agrár-szaktanácsadási rendszer felépítésével, működésével, a szaktanácsadásban alkalmazható legfontosabb módszertani ismeretekkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.								
Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.								
<i>Képesség:</i>								
Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására, felismeri az IT nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait, ha szükséges, képes ezek tudatos és szakszerű használatára.								
<i>Attitűd:</i>								
Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.								
Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A szaktanácsadás alapjai								
A mezőgazdasági szaktanácsadás fogalma, a rendszer felépítése								
A szaktanácsadás menedzsmentje								
Szaktanácsadói etika								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás, esszé, magyarázat								

Értékelés

Évközben az elkészített házi dolgozat leadása és védése, melyek egyben az aláírás feltételei is (minimum elégséges értékelése a házi dolgozatnak, határidő utáni leadás esetén nincs aláírás). Írásbeli kollokvium.

Kötelező szakirodalom:

Kozári József: Szaktanácsadás a mezőgazdaságban, Dinasztia Kiadó, Budapest, 2000.

Alan W. van den Ban – H. S. Hawkins: Mezőgazdasági szaktanácsadás, Mezőgazda Kiadó, 1996

Ajánlott szakirodalom:

Poór József: Menedzsment tanácsadási kézikönyv. Akadémia Kiadó, 2010

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara honlapja: www.nak.hu

Heti bontott tematika

1.	<p>A szaktanácsadás fogalmi lehatárolása, kialakulása, célja. A mezőgazdasági szaktanácsadás szerepe a vidékfejlesztésben</p> <p>A szaktanácsadó feladata, kötelezettsége, a tanácsadótól elvárt jellemzők, a szaktanácsadói munkavégzés irányelvei, a hatékony szaktanácsadói rendszer kialakításának prioritásai</p> <p>A mezőgazdasági szaktanácsadás változatai, A szaktanácsadói névjegyzék I. (névjegyzékbe kerülés feltételei)</p> <p>Szaktanácsadói névjegyzék II. (névjegyzékben maradás feltételei, évenkénti értékelés folyamata, a névjegyzékből való törlés)</p> <p>Az agrárszaktanácsadás átalakítása (okai, alapelvei, az átalakított rendszer struktúrája)</p> <p>Az agrár-szaktanácsadás támogatása (2007-2013)</p> <p>Az agrár-szaktanácsadás támogatása (2014-2020)</p> <p>Döntéstámogatás</p> <p>Válság-előrejelzés, a vállalkozások reorganizációja</p> <p>A szaktanácsadás menedzsmentje I. (a szaktanácsadói menedzsment alapjai, önmenedzselés)</p> <p>A szaktanácsadás menedzsmentje II. (a tanácsadói szervezet menedzselése, marketingje)</p> <p>A tanácsadói munka tervezése, szervezése, a szaktanácsadás folyamata (a problémamegoldó szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei, a problémamegelőző szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei)</p> <p>A tanácsadói módszerek</p> <p>Szaktanácsadói etika</p>
	TE*
2.	<p>A házi dolgozatok prezentálása és értékelése</p>
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrárkereskedelmi ismeretek				Kódja:	GT_AVIL010-17, GT_AVILK010-17 GT_AVILN010-17 GT_AVILS010-17	
	angolul:	Agricommercial Studies						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapó Zsolt			beosztása:	Egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	-			beosztása:	-	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók az agrárszektor területén működő gazdasági társaságok kereskedelmi tevékenységének átfogó ismeretét, a külkereskedelmi ügyletek lebonyolításának, kapcsolódó okmányok kitöltését elsajátítsák.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Átfogóan ismeri a kereskedelem tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait, gazdasági, szakterületi szervezetek struktúráját, működését és kapcsolat-rendszerét, a szereplők viselkedését, az azt meghatározó külső és belső környezeti, viselkedési, döntési információs és motivációs tényezőket. Ismeri az értékesítési, üzletkötési tevékenység folyamatait, jogi, etikai követelményeit. Ismeri a kereskedelmi vállalatok működését és szervezetét, a kereskedelmi tevékenység főbb munkafolyamatait és technikáit. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén.

Képesség:

Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Követi és értelmezi a nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során. Képes a fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni. Képes más tudásterületekkel és társadalmi-gazdasági alrendszerekkel való együttműködésre.

Attitűd:

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. Törekszik arra, hogy önképzése szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon. Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A agrárkereskedelmi folyamatok rendszerezése. A kereskedelmi ügylet résztvevői kapcsolatrendszerének áttekintése. Az ajánlat, rendelés és szerződés kapcsolatrendszere. Az okmányok kereskedelemben betöltött szerepe. Az export ügyletek vizsgálata. Az import ügyletek vizsgálata. Az Európai Unió belüli ügyletek vizsgálata.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások és gyakorlatok

Értékelés

A félévvégi aláírásnak követelménye, előfeltétele nincs. Vizsga jegy: írásbeli vizsga (gyakorlati jegy). A vizsgázók egy konkrét külkereskedelmi ügyletet oldanak meg, ajánlatot és rendelést készítenek, kitöltik az ügylet-hez kapcsolódó okmányokat.

- 59 %-ig	elégtelen
60 % - 69 %-ig	elégséges
70% - 79%-ig	közepes
80% - 89%-ig	jó

90% – 100% jeles

Kötelező szakirodalom:

Constantinovits Milán – Sipos Zoltán: Nemzetközi üzleti technikák, Akadémiai Kiadó, 2014

Ajánlott szakirodalom:

Kozár László: Nemzetközi áru- és tőzsdei kereskedelmi ügyletek. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2011
Dr. Kárpáti László – Dr. Lehota József (szerk.): Kereskedelmi ismeretek. Szaktudás Kiadó Ház Zrt, Budapest, 2010

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés a nemzetközi kereskedelembe TE: alapfogalmak megismerése
2.	Külkereskedelmi ügyletek rendszerzése TE: eligazodás a külkereskedelmi ügyletekben
3.	Az agrárkereskedelmi ügylet résztvevőinek (eladó, vevő, áru, pénz, okmányok) kapcsolatrendszerének áttekintése TE: Az agrárkereskedelmi ügylet összefüggésrendszerének megismerése
4.	Okmányok a külkereskedelemben TE: különböző okmányok és azok fontosságának megismerése
5.	Európai Unióból 3. országba történő agrár külkereskedelmi ügylet (export) vizsgálata 1. TE: export ügylet specialitásának megismerése
6.	Európai Unióból 3. országba történő agrár külkereskedelmi ügylet (export) vizsgálata 2. TE: export ügylet specialitásának megismerése
7.	3. országból az Európai Unióba történő agrár külkereskedelmi ügylet vizsgálata 1. TE: import ügylet specialitásának megismerése
8.	3. országból az Európai Unióba történő agrár külkereskedelmi ügylet vizsgálata 2. TE: import ügylet specialitásának megismerése
9.	Európai Unión belüli külkereskedelmi ügylet vizsgálata 1. TE: EU- belüli ügylet szakmai megismerése
10.	Európai Unión belüli külkereskedelmi ügylet vizsgálata 2. TE: EU- belüli ügylet szakmai megismerése
11.	Európai Unión belüli külkereskedelmi ügylet vizsgálata 3. TE: EU- belüli ügylet szakmai megismerése
12.	Különleges külkereskedelmi ügylet vizsgálata TE: speciális ismeretek az agrár külkereskedelemben
13.	Összefoglalás TE
14.	Összefoglalás II. TE

*TE tanulási eredmények

tantárgy neve:	magyarul:	Marketing alapjai				Kódja:	GT_AVIL005-17 GT_AVILS005-17 GT_AVILK005-17 GT_AVILN005-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Soós Mihály		beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja,</p> <p>megismertetni a hallgatókat a marketing alapvető összefüggéseivel, különös tekintettel a szegmentációra, a célpiacok kiválasztására és a pozicionálásra. Kiemelt figyelmet szentelünk a marketing eszközrendszerének elemzésére, így részletesen tárgyaljuk a termék-, az ár-, az elosztási csatorna- és a marketingkommunikációs stratégiákat és eszközöket.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A marketing alapfogalmai, A vállalati piacorientáció típusai, Vevőérték, vevőelégedettség, A modern marketing folyamata, A marketing-információ rendszer (MIR) és a marketingkutató, A fogyasztói magatartás elemzése, A stratégiai marketing alapjai: szegmentáció, A stratégiai marketing alapjai: célcsoport kiválasztás és pozicionálás, Termék-életciklusok menedzselése, a piacfejlődés elmélete, A termékstratégia alapjai, Az árstratégia alapjai, Az elosztási stratégia alapjai, A marketingkommunikációs stratégia alapjai, Az online marketing alapjai</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadások, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező irodalomból.</p>								

Értékelés

Írásbeli vizsga

Kötelező szakirodalom:

Az előadások anyaga és az elektronikus jegyzet.

Keller, K. L., Kotler, P.: Marketingmenedzsment. Akadémiai Kiadó, 2008, 1-986.

Ajánlott szakirodalom:

Bauer A., Berács J.: Marketing. Aula Kiadó, 2006, 1-658.

Féléves bontott tematika

1.	A marketing alapfogalmai A vállalati piacorientáció típusai Vevőérték, vevőelégedettség A modern marketing folyamata A marketing-információ rendszer (MIR) és a marketingkutatás A fogyasztói magatartás elemzése A stratégiai marketing alapjai: szegmentáció
2.	A stratégiai marketing alapjai: célcsoport kiválasztás és pozicionálás Termék-életciklusok menedzselése, a piacfejlődés elmélete A termékstratégia alapjai Az árstratégia alapjai Az elosztási stratégia alapjai A marketingkommunikációs stratégia alapjai Az online marketing alapjai

A tantárgy neve:	magyarul:	Logisztika				Kódja:	GT_AVIL016-17 GT_AVILK016-17 GT_AVILN016-17 GT_AVILS016-17	
	angolul:	Logistics						
Felelős oktatói egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Felföldi János		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a legújabb felfogás szerint ismerjék meg a korszerű logisztika interdiszciplináris tudományos alapjait a reálfolyamatok tárgyalásától, vagyis az anyagáramlási rendszerektől kiindulva az ellátási lánc szemléletmódjáig. Továbbá a tantárgyi követelményeket teljesítő hallgatók az egységesült Európai Unió gyakorlatának megfelelően tudják alkalmazni a szállítmányozás területein (közúti, vasúti, vízi, légi, kombinált, gyűjtő) a tanult ismereteket.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Alapvető fogalmak ismerete és helyes használata. A szakterületet jellemző folyamatok ismerete és felismerése. Értékelő elemzése a beszerzés, gyártás, szolgáltatás, disztribúció, raktározás alapelemeinek, továbbá termelékenységi mutatók számítása, az áruszállítás menedzsmentfolyamatainak elemzése. Birtokában van a legalapvetőbb logisztikai feladatok megvalósításához szükséges információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek. Kapcsolódik mindehhez az aktuális digitális eszközök alkalmazásának állapota, főbb jellemzőinek ismerete.</p> <p><i>Képesség:</i> Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. Így a termelés eredményének a kiszámolása, Az egységköltség kiszámítása, Szállító értékelési módszerek, számítások, Folyamat-elrendezés tervezése: pl. blokk diagram módszer. Szállítmányozási döntéselemzési eszközök alapjainak alkalmazása pl.: szállítmányozási modell. Előrejelzés idősoros módszerek alapján. Felismeri a digitalizáció adta lehetőségekre támaszkodva a lehetséges vagy szükséges fejlesztési pontokat.</p> <p><i>Attitűd:</i> A hallgató olyan attitűdfejlődésen menjen keresztül, ami pozitív hozzáállást alakít ki a logisztika, mint szakterület és ismeret iránt. Mindezen keresztül inspirálja a hallgatóságot az ismeretek autonóm módon történő bővítésére és elmélyítésére. Kritikusan tudja szemléli saját munkáját. Törekedni fog tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A tárgy fejleszti a hallgató logikai képességét, összefüggés értelmező képességét, ami fejleszti az autonóm felelősségvállaló képességet. A hallgató képes lesz autonóm módon értékelni szakmai környezetét, feladatait. Növekszik objektív döntési autonómia képessége is. Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért. Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni. Ugyanakkor munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei Logisztika alapfogalmai, logisztikai rendszerek, ellátási lánc, beszerzés, készletezés és raktározás alapjai, disztribúció, teljesítménymutatók és teljesítménymérés.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadáson frontális oktatási mód, itt PowerPoint alkalmazása és egy-egy témát aktuálisan tárgyaló anyagok, cikkek kerülnek kiadásra, tanulmányozásra.</p>								

Értékelés

A kollokviumi jegyet a vizsgaidőszakban tett írásbeli vizsga érdemjegye adja.

Az előadást rendszeresen látogatók (2/3) és aktívan részt vevők megajánlott jegyet kaphatnak a félév végén a szorgalmi időszakban megírt dolgozat alapján.

Kötelező szakirodalom:

Szegedi Z. - Prezenszki J.: Logisztika-menedzsment Kossuth Kiadó, Budapest, 2008. ISBN: 9789630959124

Körmeny L.- Pucsek (2009): Logisztika Példatár, SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt. Budapest, ISBN: 978 963 638 291 9

Némón Z. –Sebestyén L. –Vörösmarty Gy. (2006): Logisztika, folyamatok az ellátási láncban., Példatár, Kereskedelmi és Idegenforgalmi továbbképző Kft. Budapest, ISBN: 963 637 247 0

Ajánlott szakirodalom:

Russel-Taylor (2003): Operations Management, Prentice Hall, USA, , ISBN 0-13-049363-5

Chikán Attila - Demeter Krisztina: Az értékteremtő folyamatok menedzsmentje AULA KIADÓ KFT, Budapest, 2006. ISBN: 9789639585218

Peter R. Attwood - Nigel Attwood (1992): Logistics of a distribution system. in Aldershot by Gower

Benson, D. - Bugg, R. – Whitehead, G. (1994): Transport and logistic. Woodhead-Faulkner (Publishers) Limited, Hertfordshire.

Emmett, S. (2009): Excellence in Freight Transport: How to Better Manage Domestic and International Logistics Transport Cambridge Academic, ISBN: 1903499496

Heti bontott tematika

1.	EA.: A logisztika- menedzsment alapjai; a logisztika a vállalati gazdálkodás rendszerében; teljes költség-koncepció. Produktivitás és versenyképesség: termelékenységi mutatók számítása TE* készség szintű termelékenységi mutatók számítása, logisztika helye a gazdálkodásban
2.	EA: A termelés eredményének a kiszámolása, Az egységköltség kiszámítása, TE készség szintű egységköltség kiszámítása
3.	EA.: Logisztikai rendszerek, teljesítménymutatók TE készség szintű teljesítménymutató számítások
4.	EA: Termelésirányítás: termelésszervezés és irányítás, TE készség szintű
5.	EA.: A beszerzés menedzsmentje: feladatai, beszállítás-irányítási rendszerek TE készség szintű MRP I. számítások
6.	EA.: A beszerzés menete, lépései, a beszerzés gyakorlata, a megrendelő levél, visszaigazoló levél, átvételező okmányok TE okmány ismeret
7.	EA.: Az áruszállítás menedzsmentje; Közúti áruszállítás, vasúti áruszállítás, vízi áruszállítás, légi áruszállítás, csővezeték áruszállítás, kombinált áruszállítási rendszerek, Folyamat-elrendezés tervezése: blokk diagram módszer, Muther's grid módszer TE készség a folyamat-elrendezés tervezéshez
8.	EA: Szállítványozási döntéselemzési eszközök: szállítványozási modell TE döntési módszerek ismerete, döntési képességek fejlesztése
9.	EA.: Készletezés-raktározás; fizikai folyamatok irányítása, Szállítványozási döntéselemzési eszközök: átrakodási modell TE ismeret szintű tudás a szállítványozási döntési folyamatokról
10.	EA Előrejelzés: idősoros módszerek TE kockázat-felismerés javulása
11.	EA.: Készletezés-raktározás; fizikai folyamatok irányítása, Készletértékelés TE készség szintű készletérték számítások
12.	EA: ABC elemzés, módszerismeret TE képesség szintű készletelemzés
13.	EA.: Az ellátási-lánc menedzsment: folyamatok és jellemzők az ellátási-láncban I.: Raktárgazd. Mutatószámok, TE készség szintű mutatószám ismeret
14.	Ea: Az ellátási-lánc menedzsment: folyamatok és jellemzők az ellátási-láncban II.: TE készség szintű logisztikai rendszerismeret és gondolkodás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	EU ismeretek	Kódja:	GT_AVIL009-17 GT_AVILS009-17 GT_AVILK009-17 GT_AVILN009-17
	angolul:	EU Studies		

Felelős oktatási egység:	DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet
--------------------------	--

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	
-----------------------------	---	--------	--

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr.Tőkés Tibor	beosztása:	adjunktus
------------------------	-------	-----------------------	------------	------------------

A kurzus célja, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió kialakulásával, történetével, intézményrendszerével, működésével. Cél még annak elérése, hogy a hallgatók később a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni az Európai Unióval kapcsolatos történésekben, emellett képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A hallgató a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unióhoz kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az EU-val kapcsolatos szaknyelvet, az integrációval és annak intézményrendszerével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az Unióval kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket az intézményrendszer kialakulását és működését. Ismeri az EU bővítésével kialakult kihívások során felmerült problémákat, és azok megoldásait. Tisztában van az intézményrendszer átalakításával és fejlődésével összefüggő tényekkel, problémákkal és az azokra adott válaszok sikerességével.

Képesség:

Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni az integrációval kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az integrációval illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi az EU-val kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.

Attitűd:

Tevékenysége során képes az EU-val kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az integrációval kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására.

Autonómia és felelősség:

Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az Európai Unióval kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Integrációs alapismeretek: a világgazdasági integrációk kialakulása, története, jelentősége, integrációkkal kapcsolatos alapfogalmak. Az Európai Integráció története: az EU kialakulása és fejlődése a kezdetektől napjainkig. Integrációs törekvések Európában 1945 előtt. Az Európai Közösségek megalakulása: ESZAK, EGK, EURATOM, 1945-1957. Az EK története 1957-től az első bővítésig. Az EK története 1973-tól a Maastrichti Szerződésig. Az EU 1993 és 2004 között. A megabővítéstől napjainkig tartó időszak eseményei. Az EU intézményrendszere. Az egységes belső piac. A GMU kialakítása. Regionális politika és CAP. Kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés, és a Schengeni Acquis. Bővítéspolitika, reformfolyamat az EU-ban, az integráció jövője. Az Európai Unió és Magyarország

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára előadások megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez.

Értékelés

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak, illetve az azokon kiadott anyagok
Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (2005)(szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Complex Kiadó, Budapest, p.1359, ISBN 963 224 848 1
Kengyel Ákos (2010): Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, p.555. ISBN 978 963 05 8748 8
Palánkai Tibor: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, 2004, p. 502, ISBN: 9639478903

Heti bontott tematika

1.	Integrációs Alapismeretek
	TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az integráció alapfogalmaival.
	Az Európai Unió története I. Előzmények-Alapszerződések
	TE: Az előadás során bemutatásra kerülnek az Európa egyesítésére tett történelmi próbálkozások illetve az egységes Európa gondolata. Bemutatásra kerül az EU alapszerződéseinek kialakulása, a hallgatók megismerik az alapszerződéseket (ESZAK, EGK, EURATOM) és képesek eligazodni azokkal kapcsolatban.
	Az Európai Unió története II. Az 1960-as évektől 1993-ig
	TE: A hallgatók megismerik az Unió 1960 és 1993 közötti történetét. Az első időszak sikereitől a bővítéssel illetve az olajválságokkal kapcsolatos nehézségektől az első szerződés módosításon át a Közösség egységes belső piacának megteremtéséig, azaz az Európai Unió kialakításáig.
	Az Európai Unió története IV. Az 1990-es évek és az új évezred

	TE: A kilencvenes évek folyamatai új kihívások elé állították az Uniót, megtörtént a keleti nyitás, a szerződések több sikeres vagy éppen sikertelen reformja, Magyarország belép a közösségbe. Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU-val kapcsolatos reformfolyamatot és a 90-es évek átalakulását
	Az Európai Unió intézményrendszere I. A Tanács, a Bizottság és a Parlament. A Bíróság, a Számvevőszék, Régiók Bizottsága, Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Beruházási Bank, A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank, Európai Ombudsman, Europol, Európai Közösségi Ügynökségek
	TE: Az előadás során a hallgatók megismerik EU intézményeit és azok szerepét a jogalkotásban és a döntéshozatalban
	Az Európai Unió intézményrendszere II. Döntéshozatali eljárás az Európai Unióban
	TE: A hallgatók az előző előadásra alapozva az előadás után képesek átlátni az EU döntéshozatalát az egyes jogalkotási eljárásokat
	Az Európai Unió közös belső piaca és a négy alapszabadság A gazdasági és monetáris unió, EGT
	TE: A hallgatók az előadás után tisztában lesznek az egységes belső piac működésével, alapelveivel valamint a gazdasági és monetáris unió kialakulásával és működésével
2.	Az Európai Unió Regionális Politikája
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják a gazdasági-társadalmi-területi kohézió politikáját és annak folyamatait
	Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája Az Európai Unió Vidékfejlesztési politikája
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió Közös Agrár- és Vidékfejlesztési Politikáját és annak folyamatait
	A közös kül- és biztonságpolitika
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és az azzal kapcsolatos kihívásokat.
	Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió bel- és igazságügyi politikáját és a szabadság a biztonság és a jog érvényesülésének térségére tett erőfeszítéseit. Tisztában lesznek a Schengeni Rendszer működésével illetve az EU ezzel kapcsolatos kihívásaival
	Bővülési folyamat az Európai Unióban 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013
	TE: Az előadás után a hallgatók átlátják az integráció bővülésének folyamatát illetve az azzal kapcsolatos kihívásokat és nehézségeket valamint az arra adott válaszokat. Látni fogják hogyan lett a hatokból huszonnyolcak. Megismerik az elmélyülés-kibővülés dilemmáját.
	Kérdések az Európai Unió további fejlődésével kapcsolatban, (Eurozóna, Alkotmány, Alapjogi Charta, Törökország, bevándorlás, Schengen, Reformfolyamat, BREXIT).
	TE: A hallgatók az előadás után átlátják az EU előtt álló jelenlegi kihívásokat és kritikai véleményt alkothatnak az ezekkel kapcsolatos válaszokról, illetve a szükséges lépésekről.
	Az Európai Unió és Magyarország

	TE: Az előadás után a hallgatók tisztán látják majd Magyarország és az EU kapcsolatrendszerét. Az elhangzottak alapján mérlegelhetik a tagságunk előnyeit és hátrányait és erről képesek lesznek önálló véleményt alkotni.
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Agrárgazdaságtan alapjai		Kódja:	GT_AVIL017-17 GT_AVILK017-17 GT_AVILN017-17 GT_AVILS017-17	
		angolul:		Agricultural economic				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vidékfejlesztés, Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				--		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Harangi-Rákos Mónika	beosztás a:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztás a:		
<p>A kurzus célja, hogy</p> <p>a hallgató megismerje a mezőgazdaság nemzetgazdaságban betöltött szerepét, a tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni. A hallgatók a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Tisztában van azzal, hogy a primer szektorban előállított termékek az élelmiszerlánc részét képezik, ezzel kapcsolatban tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.
- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági folyamatokat.
- Ismeri az agrárpolitika és a szakpolitikák (támogatási, adózási stb.) alapvető funkcióit és összefüggéseit.
- Tisztában van a K+F+I tevékenység betöltött szerepével.
- Rendelkezik az ágazatok problémáinak azonosításához szükséges ismeretekkel és a releváns információgyűjtés, elemzés és problémamegoldás módszereivel.

Képesség:

- Az ágazatok területén képes a termelést előkészítő és szolgáló eljárások megtervezésére, lebonyolítására, az erőforrások szakszerű elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.
- Képes az egyes ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során.
- Képes az agrárgazdaság szereplőinek viselkedését, az agrárium intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és azt munkája során felhasználni.
- Képes a szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására. Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő közvetlen irányítására.

Attitűd:

- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.

Autonómia és felelősség:

- Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a mezőgazdaság nemzetgazdaságban betöltött szerepét, nem csak hagyományos értelemben, hanem az agribusiness és a többfunkciós mezőgazdaság megközelítésében is. A tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni, a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét. Rendelkezzenek azokkal az információkkal a mezőgazdaságról, amelyek segítik őket a rendszer megismerésében és jövőjük építésében. Ismerjék meg a mezőgazdaság termékpályán betöltött szerepét, információt nyerjenek az élelmiszer előállítás folyamatáról, kapcsolati rendszeréről. Tájékozódjanak a főbb ágazatok helyzetéről, működéséről, valamint az új, modern technológiákról.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások interaktív voltából kifolyólag a hallgatók folyamatosan be vannak vonva az előadásba, ezzel is fejlesztve készségeiket. Az előadások keretén belül neves, kutatóintézetből érkező vendégelőadók szélesítik a látókörüket a hallgatóknak.

Az előadáshoz tartozó gyakorlatokon a szakmai ismereteik elmélyítése mellett a hallgatók prezentációkat tartanak, előre kiadott témakörökből.

Értékelés

A vizsgakérdéseket minden témakör végén megkapják a hallgatók. Az előadás anyagok a hozzájuk tartozó írásos anyagokkal együtt a hallgatók rendelkezésére van bocsájtva.

A vizsga írásban történik, ahol a fogalmak kerülnek számonkérésre, illetve felsorolós és rövid esszé jellegű kérdéseken kívül igaz-hamis, teszt kérdésekre kell számítani. Ha a hallgató az „A” vizsgát nem tudta teljesíteni. „B” és „C” vizsgára jöhet, az egész éves anyagot átfogó szóbeli felelet kerül értékelésre eredménye.

Kötelező szakirodalom:

Mizik Tamás (szerk.) (2017): Agrárgazdaságtan II. – Az agrárfejlesztés mikro- és makroökonómiája. Akadémia Kiadó, ISBN: 978 963 05 9908 5, 446 p.

Fertő Imre – Mizik Tamás (szerk.), 2016: Agrárgazdaságtan I. – Mezőgazdasági árak és piacok, ISBN: 978 630597272, 334 p.

Ajánlott szakirodalom:

Szabó Gábor: Élelmiszer-gazdaságtan (Egyetemi jegyzet) DE MTK AVI – Kaposvári Egyetem ÁTK, Debrecen, 2001

További irodalmak folyamatosan a gyakorlatokon kerülnek bemutatásra, illetve feltöltésre kerül az e-learning rendszerbe.

Heti bontott tematika	
1.	Alapfogalmak ismertetése, a mezőgazdaság nemzetgazdasági szerepe TE: Megismeri az agrobusinesshez tartozó fogalmakat és azok jellemzőit.
2.	Az élelmiszergazdaság társadalmi-gazdasági szerkezete TE: Ismereteket szerez a fontosabb összefüggésekről társadalmi és gazdasági szinten egyaránt.
3.	Erőforrások a mezőgazdaságban I. – Földpiac, Földbirtok politika TE: Ismereteket szerez a mezőgazdaság egyes forrásairól.
4.	Erőforrások a mezőgazdaságban II. – Mezőgazdasági tőkepiac TE: Ismereteket szerez a mezőgazdaság egyes forrásairól.
5.	Erőforrások a mezőgazdaságban III. – Mezőgazdasági munkaerőpiac TE: Ismereteket szerez a mezőgazdaság egyes forrásairól.
6.	A főbb mezőgazdasági ágazatok bemutatása – Növénytermesztés TE: Megismeri a mezőgazdaság főbb ágazatait.
7.	A főbb mezőgazdasági ágazatok bemutatása – Állattenyésztés TE: Megismeri a mezőgazdaság főbb ágazatait.
8.	Mezőgazdasági üzemszervezetek TE: Megismeri a mezőgazdaság üzemi struktúráját, gazdaságszerkezetét.
9.	Költség – Jövedelem változásai az agrártermelésben TE: Megismeri a mezőgazdaság árainak változására ható főbb jellemzőket.
10.	Az agrár-külkereskedelem főbb jellemzői TE: Megismeri az agrárkülkereskedelem jellemzőit az EU-csatlakozást követően.
11.	A mezőgazdaságot érintő globális kihívások TE: Megismeri milyen kihívásokkal kell szembenéznie a mezőgazdaságnak.
12.	Modern technológiák a mezőgazdaságban – Precíziós mezőgazdaság TE: Ismeretanyagot kap a precíziós mezőgazdaság legfontosabb jellemzőiről.
13.	Modern technológiák a mezőgazdaságban – Bioüzemanyagok TE: Megismeri az energetikához kapcsolódó fontosabb területeket.
14.	Összefoglalás TE: Az elhangzott előadásanyagok szintetizálása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	EU Agrár- és környezetpolitika			Kódja:	GT_AVIL049-17 GT_AVILK049-17 GT_AVILN049-17 GT_AVILS049-17	
		angolul:	EU Agricultural and Environmental Policy					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztés, Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		--				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Harangi-Rákos Mónika			beosztás:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	-			beosztás:	-	
<p>A kurzus célja, hogy</p> <p>a hallgatók rendelkezzenek azokkal az információkkal az EU-ról, amelyek segítik őket jövőjük építésében. Ismerjék meg az agrár-politika az integrációban kezdetektől betöltött szerepét, információt nyerjenek a nemzetközi agrárpiacon, elméleti háttéréről. Tájékozódjanak a környezetpolitika térnyeréséről, alapelveiről, mely tudás alapja lehet a környezettudatos gondolkodás formálásának.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tisztában van a nemzetközi agrár- és vidékpolitika jelentőségével, ezzel kapcsolatban tudja és érti a szakpolitikák alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait. - Ismeri a szakpolitikák egészére vonatkozó tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns döntéshozatali folyamatokat. - Ismeri az agrárpolitika és a szakpolitikák (támogatási, adózási stb.) alapvető funkcióit és összefüggéseit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes a szakpolitikai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során. - Képes a szakpolitikák intézményi háttérének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és azt munkája során felhasználni. - Képes a szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására. Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő közvetlen irányítására. <p><i>Attitűd:</i></p> <p>Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>Az elemzéseikért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje az Európai Unió szerepét, nem csak hagyományos értelemben, hanem a különböző szakpolitikák esetében is. A tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni, a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét. Rendelkezzenek azokkal</p>								

<p>az információkkal az EU-ról, amelyek segítik őket jövőjük építésében. Ismerjék meg az agrárpolitikának az integrációban kezdetektől betöltött szerepét, információt nyerjenek a nemzetközi agrárpiacról, elméleti háttéréről. Tájékozódjanak a környezetpolitika térnyeréséről, alapelveiről, mely tudás alapja lehet a környezettudatos gondolkodás formálásának.</p>
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások interaktív voltából kifolyólag a hallgatók folyamatosan be vannak vonva az előadásba, ezzel is fejlesztve készségeiket. Az előadások keretén belül neves, kutatóintézetből érkező vendégelőadók szélesítik a látókörüket a hallgatóknak.</p>
<p>Értékelés</p> <p>A vizsgakérdéseket minden témakör végén megkapják a hallgatók. Az előadás anyagok a hozzájuk tartozó írásos anyagokkal együtt a hallgatók rendelkezésére van bocsájtva.</p> <p>A vizsga írásban történik, ahol a fogalmak kerülnek számonkérésre, illetve felsorolós és rövid esszé jellegű kérdéseken kívül igaz-hamis, teszt kérdésekre kell számítani. Ha a hallgató az „A” vizsgát nem tudta teljesíteni. „B” és „C” vizsgára jöhet, az egész éves anyagot átfogó szóbeli felelet kerül értékelésre eredménye.</p>
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Popp József – Oláh Judit (szerk.) (2016): Közös Agrárpolitika Popp József (2004) Az EU Közös Agrárpolitikájának elmélete és nemzetközi mozgástere. Kiadó: Európai Agrárpolitika Kft. ISBN 963 217 735 5 Az előadások anyaga, mely a kar e-learning felületén elérhető lesz. Az Unió honlapjáról kijelölt fejezetek http://europa.eu</p> <p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Horváth Zoltán (2007) Kézikönyv az Európai Unióról. Hetedik, átdolgozott, bővített kiadás hvgorac Lap- és Könyvkiadó Kft Blahó András szerk. (2007): Európai integrációs alapismeretek. Aula Kiadó További irodalmak az előadások során folyamatosan kerülnek bemutatásra és feltöltésre az e-learning rendszerbe.</p>

Heti bontott tematika	
1.	EU története, jogrendszere, integrációs formák TE: Megismeri az EU kialakulásának fontosabb mérföldköveit, az integráció mélyülésének folyamatát.
2.	Az Európai Uniót működtető intézmények TE: Megismeri az EU-t működtető intézményeket.
3.	Gazdasági és Monetáris Unió TE: Megismeri a gazdasági és monetáris unió kialakulásának lépéseit, mérföldköveit.
4.	Az Európai Unió költségvetésének általános jellemzői és az aktuális költségvetés bemutatása TE: Bemutatásra kerül az EU költségvetésének kialakításának feltételei, főbb bevételi és kiadási tényezői.
5.	Közös Agrárpolitika (KAP) 50 éve TE: Megismerik a KAP kialakulását és fontosabb mérföldköveit.
6.	Közös Agrárpolitika (KAP) 2014-2020 és 2020 utáni időszak TE: Megismerik a KAP jelenlegi szabályozását és jövőbeli kilátását.
7.	Környezetpolitika kialakulása és működési rendszere. A fenntartható fejlődés fontosabb dokumentumai az EU-ban TE: Megismerik a környezetpolitika kialakulását és fontosabb szabályozását.
8.	Vidékfejlesztési jogszabály 2014-2020 és 2020 utáni időszak TE: Megismerik az EU vidékfejlesztési politikájának jelenlegi és jövőbeli tényezőit.
9.	Energiaellátás, energiapolitika TE: Megismerik az EU energiapolitikáját.

10.	EU tagságunk 10 évének agrár- és vidékgazdasági tapasztalatai
	TE: Bemutatásra kerülnek a fontosabb változások az EU-csatlakozás óta.
11.	Beruházás és az EU kohéziós politikája
	TE: Megismerik az EU fejlesztési és beruházási politikáját.
12.	Regionális politika
	TE: Megismerik a regionális politika fontosabb jellemzőit.
13.	WTO
	TE: Megismerik a WTO működését, fontosabb szabályozásait.
14.	Összefoglalás
	TE: A félév során leadott anyagok szintetizálása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Regionális gazdaságtan I.				Kódja:	GT_AVIL018-17 GT_AVILS018-17 GT_AVILK018-17 GT_AVILP018-17	
	angolul:	Regional Economics I.						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pető Károly			beosztás:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók tisztában legyenek a táj-régió fogalmával, a gazdaság általános törvényszerűségei térbeni érvényesülésével, a térben létező gazdaság mozgástörvényeivel mikro- és makroszinten. Ezenkívül a regionális fejlődés erőforrásainak átrendeződésének a területi folyamatokra gyakorolt hatását megismerjék.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <p>Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben. Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait.</p>								
<p><i>Képesség:</i></p> <p>Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p> <p>Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.</p>								
<p><i>Attitűd:</i></p> <p>Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére. Nyitott a tértudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.</p> <p>Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>Regionális mikroökonómia Regionális makroökonómia</p>								

A területi fejlődést meghatározó tényezők Regionális versenyképesség
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek kooperatív oktatási módszerek, előadás, együttműködés, prezentáció, házi feladat
Értékelés házi dolgozat leadása és prezentálása, melyek az aláírás feltételei. Aláírást csak az kaphat, aki időben leadta házi dolgozatát és legalább elégséges eredménnyel elkészítette a prezentációt és a dolgozatot. Zárthelyi dolgozat írásával születik meg a gyakorlati jegy.
Kötelező szakirodalom: Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. DE ATC AVK. Lengyel Imre-Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs
Ajánlott szakirodalom: Kozma Gábor (2003): Regionális gazdaságtan. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen Simai M.–Gál P. (2000.): Új trendek és stratégiák a világgazdaságban. Vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	Félévkezdés (követelmények, tartalom) A regionális tudomány tartalma és célja, táj, régió fogalmak A regionális gazdaságtan tárgya, regionális mikroökonómia alapkérdései Neoklasszikus telephelyelméletek I. Neoklasszikus telephelyelméletek II. Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban I. Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban II. A területi fejlődést meghatározó társadalmi tényezők A területi fejlődést meghatározó gazdasági tényezők A termelési tényezők és a regionális fejlődés kapcsolata A versenyképesség legfontosabb modelljei Innováció Klaszterek TE: A hallgatók megismerik a tématerületet átfogóan befolyásoló folyamatokat, a szabályozás rendszerét, az alapvető szakkifejezéseket, a regionális tudomány meghatározó szereplőit és elméleteit.
2.	A hallgatói prezentációk előadása és értékelése TE: A hallgatók előadókészsége fejlődik, egyéni kutatómunkájuk során képessé válnak adott témához kapcsolódó információk összegyűjtésére, elemzésére, értelmezésére.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Regionális gazdaságtan II.				Kódja:	GT_AVIL027-17 GT_AVILP027-17 GT_AVILS027-17 GT_AVILK027-17	
	angolul:	Regional Economics II.						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Regionális gazdaságtan I.				Kódja:	GT_AVIL018-17 GT_AVILP018-17 GT_AVILS018-17 GT_AVILK027-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Godáné Dr. Sörös Anett			beosztás a:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás a:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A félév első felében a hallgatók megismerkednek a területi egyenlőtlenségek, területi politika fogalmkörével és szereplőivel. Majd ezt követően a tantárgy célja, hogy bemutassa az Európai Unió regionális politikájának intézményrendszerét, az intézmények és a támogatási politika működését, valamint hogy megismertesse a Strukturális alapokat és a Kohéziós Alapot, valamint a nemzeti fejlesztési terveket.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben. Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait.								
<i>Képesség:</i>								
Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.								
<i>Attitűd:</i>								
Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. Nyitott a tértudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le. Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései								

<p>Európai Unió regionális politikája (2000-2006, 2007-2013, 2014-2020): időszakok, költségvetések, célok, források.</p> <p>A magyarországi regionális politika főbb szereplői, Operatív Programok az EU-s csatlakozás óta a különböző programozási időszakokban.</p> <p>A magyar területfejlesztés főbb intézményi szereplői.</p> <p>A regionális politika jövőbeni tervei.</p>
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>kooperatív oktatási módszerek, előadás, együttműködés, prezentáció, házi feladat</p>
<p>Értékelés</p> <p>évközben az elkészített házi dolgozat leadása és védése (prezentáció formájában), melyek egyben az aláírás feltételei is (minimum elégséges értékelése a házi dolgozatnak és prezentációnak. Határidő utáni leadás esetén nincs aláírás). Vizsgaidőszakban kollokvium az előadások anyagából.</p>
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. DE ATC AVK.</p> <p>Lengyel Imre - Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs.</p> <p>Kozma Gábor (2003): Regionális gazdaságtan. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen</p> <p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Forman Balázs(2000): Regionális politika az Európai Unióban. VÁTI, Budapest. Pp. 399</p> <p>Horváth Zoltán (2006): Kézikönyv az Európai Unióról.</p> <p>Fehér A.(2005): A vidékgazdaság és a mezőgazdaság. Agroinform kiadó. Budapest. 21-290. p.</p> <p>Rechnitzer J. (1998): Területi stratégiák. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs. 22-169 p.</p> <p>Sarudi Cs. (2003): Térség- és vidékfejlesztés. A magyar térgazdaság és az európai integráció. Agroinform Kiadó. Kaposvár. 15-244. p.</p> <p>Európai Unió hivatalos honlapja: http://europa.eu/european-union/index_hu</p>

Heti bontott tematika	
1.	<p>A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései I. (tér fogalmak, a területi egyenlőtlenség értelmezései, egyenlőtlenségi mutatók)</p> <p>A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései II. (a területi fejlődés és ahhoz kapcsolódó modellrendszerek)</p> <p>A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései III. (a területi egyenlőtlenségek kezelése, beavatkozás a területi fejlődésbe)</p> <p>Az Európai Unió regionális politikája I. (A gazdasági és társadalmi kohézió politikájának kialakulása, fejlődése, A strukturális és kohéziós alapok működése 2000-2006).</p> <p>Az Európai Unió regionális politikája II. (A strukturális és kohéziós alapok működése 2007-2013)</p> <p>EUROPA 2020</p> <p>Partnerségi megállapodás tartalma</p> <p>Zárthelyi dolgozat</p> <p>Regionális politika 2014-2020</p> <p>TE: A hallgatók megismerik a regionális politika európai keretét, a tervezés módszertanát, a költségvetést a rendelkezésre álló célok megoldására, a főbb intézményeket és felelősöket a tevékenységekért.</p>
2.	A hallgatói prezentációk előadása és értékelése

	TE: A hallgatók előadókészsége fejlődik, egyéni kutatómunkájuk során képessé válnak adott témához kapcsolódó információs összegyűjtésére, elemzésére, értelmezésére.
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vidékfejlesztés I				Kódja:	GT_AVIL019-17 GT_AVILS019-17 GT_AVILK019-17 GT_AVILN019-17	
	angolul:	Rural Development I						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Pető Károly			beosztás:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók ismerjék meg a fejlődés történelmi léptékű legfontosabb tendenciáit; a fejlettség mai kor szerinti jellemzőit; a vidékfejlesztés európai uniós normák szerinti értelmezését; a vidék tudományos igényű jellemzésének szempontjait; a magyar vidék állapotát, változásának jellemzőit; vidékfejlesztési programok tartalmi követelményeit; a helyi erőforrások komplex értékelését;</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben. - Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. - Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. - Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez - Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten szükséges feltételrendszert. - Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis-kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére. - Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le. <ul style="list-style-type: none"> - Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A fejlődés történelmi jellemzői; a fejlettség mai jellemzői; agrárium és vidék kapcsolatrendszere; fejlesztéspolitikai szakterületek és jellemzőik; a vidékpolitika kialakulása és fejlődése; a vidékfogalom, a vidék</p>								

erőforrás rendszere; a vidék jellemzői 1990 előtt, 1990 után; vidékfejlesztési programok a rendszerváltás előtt és után;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, gyakorlat, szakmai filmvetítés, egyéni feladatmegoldás, a saját munka prezentációja.

Értékelés

A saját munka megvédése alapján érvényes gyakorlati jegy. A kiadott oktatási anyagokból írásbeli vizsga

Kötelező szakirodalom:

Bálint J.-Nagy G. (szerk.) (2007): Vidékfejlesztés. „Gyakorlatorientált képzési rendszerek kialakítása és minőségi fejlesztése az agrár-felsőoktatásban” című program keretében készült egyetemi tankönyv, CD. DE ATC AVK, Debrecen. 380. P.

Ajánlott szakirodalom:

Kerek Z. – Marselek S. (2009) A vidékfejlesztés gyakorlata, lehetőségek, intézkedések, Szaktudás Kiadóház, Budapest, 2009., 404. p. ISBN 9789639935075
A vidékfejlesztés finanszírozása az Európai Unióban. AKII tanulmány, 1999.
Falu- város- régió c. folyóirat. Bp. KTM VÁTI
Madarász Imre: Hogyan készítsünk vidékfejlesztési programot? Agroinform Kiadóház, Bp., 2000.
Tér és társadalom c. folyóirat. Bp. MTA kiadvány.

Heti bontott tematika	
1.	Korunk és a területi fejlődés TE* Megismerni a fejlődés történelmi gyökereit a mai differenciák okait
2.	Az életminőség összetevői, város vs. vidék TE Felismerni az életterek életminőségi különbségeit, meghatározottságukat
3.	A vidék és a vidékfejlesztés fogalma, kialakulása TE Belátni a vidékpolitika szükségszerű kialakulását
4.	Vidék, vidékiség, vidékfogalom TE A fogalomkör tudományos beágyazódása a mindennapokba
5.	A magyar vidék helyzete 1990 előtti évtizedek TE A vidék aranykora még nemzetközi összehasonlításban is
6.	A magyar vidék helyzete 1990 utáni évtizedek TE A rendszerváltás vidékre gyakorolt hatása
7.	A vidékfejlesztési programok tartalmi követelményei TE Fejlesztési programok alap szintű megismerése
8.	A SAPARD program Magyarországon TE Betekintés az európai vidékpolitika eszköztárába
9.	A Vidékfejlesztési Célelőirányzat működése TE Kezdő hazai lépések a vidékfejlesztésben
10.	Nemzeti Agrár-környezetvédelmi program TE Lehetőség a vidék ökológiai funkciójának működéséhez

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vidékfejlesztés II.				Kódja:	GT_AVIL026-17 GT_AVILS026-17 GT_AVILK026-17 GT_AVILN026-17	
	angolul:	Rural Development II.						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Vidékfejlesztés I.				Kódja:	GT_AVIL019-17 GT_AVILS019-17 GT_AVILK019-17 GT_AVILN019-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	5	magyar
Levellező	L	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Pető Károly			beosztás a:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás a:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Megismertetni a hallgatókkal az európai vidékpolitika intézkedés és intézmény rendszerét. Az intézkedések tartalmát, feltételeit, gazdasági-, ökológiai- és társadalmi hatásait.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben.								
- Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.								
- Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait.								
<i>Képesség:</i>								
- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.								
- Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez - Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten szükséges feltételrendszert.								
- Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis-kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.								
<i>Attitűd:</i>								
- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.								
- Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
- Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A vidékpolitika gazdaságerősítő intézkedései. A vidékpolitika ökológiai funkciót erősítő intézkedései. A vidékpolitika társadalmi funkciót erősítő intézkedései. A vidék gazdasági-, ökológiai és társadalmi erőforrásainak kihasználására irányuló vidékpolitika lehetőségeinek hálója. A LEADER filozófiája és működése. Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: falufejlesztés és megújítás, a vidéki örökség megőrzése; a vidéki infrastruktúra fejlesztése; gazdaságdiverzifikáció; helyi termékek, hungarikumok a vidékfejlesztésben.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, gyakorlat, szakmai filmvetítés, egyéni feladatmegoldás, a saját munka prezentációja.

Értékelés

A saját munka megvédése alapján érvényes gyakorlati jegy. A kiadott oktatási anyagokból évközi beszámolók alapján megajánlott jegy.

Kötelező szakirodalom:

Bálint J.-Nagy G. (szerk.) (2007): Vidékfejlesztés. „Gyakorlatorientált képzési rendszerek kialakítása és minőségi fejlesztése az agrár-felsőoktatásban” című program keretében készült egyetemi tankönyv, CD. DE ATC AVK, Debrecen. 380. P.

Ajánlott szakirodalom:

Kerek Z. – Marsalek S. (2009) A vidékfejlesztés gyakorlata, lehetőségek, intézkedések, Szaktudás Kiadóház, Budapest, 2009., 404. p. ISBN 9789639935075
 A vidékfejlesztés finanszírozása az Európai Unióban. AKII tanulmány, 1999.
 Falu- város- régió c. folyóirat. Bp. KTM VÁTI
 Madarász Imre: Hogyan készítsünk vidékfejlesztési programot? Agroinform Kiadóház, Bp., 2000.
 5. GLATZ FERENC (2010): Vidékpolitika, vidékfejlesztés és új intézményei In. Sikeres vidéki térségek (Glatz F. szerk.) MTA Történettudományi Intézet
 A Tanács 1698/2005/EK rendelete (2005.szeptember 20.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról.
<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:277:0001:0040:HU:PDF>

Heti bontott tematika	
1.	A vidékpolitika gazdaságerősítő intézkedései. TE* A gazdaságsegítő vidékfejlesztés lehetőségei, feltételei
2.	A vidékpolitika ökológiai funkciót erősítő intézkedései TE Az ökológiai környezet javításának vidékfejlesztés lehetőségei, feltételei
3.	A vidékpolitika társadalmi funkciót erősítő intézkedései. TE A társadalmi életet segítő vidékfejlesztés lehetőségei, feltételei
4.	A vidék gazdasági-, ökológiai és társadalmi erőforrásainak kihasználására irányuló vidékpolitika lehetőségeinek hálója. TE Rendszer szemléletű háló a vidékfejlesztés potenciálokról
5.	A LEADER filozófiája és működése. TE A helyi együttműködés jelentősége a vidékfejlesztésben
6.	Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: falufejlesztés és megújítás, TE A lakóhely fejlesztésének lehetőségei
7.	Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: a vidéki örökség megőrzése; TE A hagyományok megőrzésének lehetőségei és jelentőségük

8.	Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: a vidéki infrastruktúra fejlesztése; TE A vidékpolitika kínálta lehetőségek
9.	Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: gazdaságdiverzifikáció; TE Vidéki erőforrásokra alapozott alternatív gazdasági lehetőségek
10.	Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: helyi termékek, hungaricumok a vidékfejlesztésben TE A helyi termékek/hungaricumokban rejlő lehetőségek

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Üzleti tervezés				Kódja:	GT_AVIL029-17 GT_AVILS029-17 GT_AVILK029-17 GT_AVILN029-17
		angolul:	Business planning					
Felelős oktatási egység:			DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szöllősi László			beosztás a:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás a:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy induló vállalkozás üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, marketing, vállalati gazdaságtan) ismereteit.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>A végzett hallgató ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.</p> <p>Ismeri az agrárgazdaság tervezési, termelésprogramozási, kereskedelmi és logisztikai módszerei, ismeri az élelmiszerlánc folyamatait és szereplőit.</p> <p>Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok termeléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.</p> <p>Elsajátította a gazdálkodáshoz kapcsolódó real- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit, a vállalkozások üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési és tervezési módszereknek. Ismeri a teamben, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit.</p> <p>Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>A végzett hallgató képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni és elemezni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz vállalati szinten.</p> <p>Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.</p> <p>Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni adott vállalkozás indításához, fejlesztéséhez szükséges feltételrendszert.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>A végzett hallgató nyitott a mezőgazdasági vállalkozások menedzsmentjére.</p> <p>Videkfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra, érdeklődik az innovációk iránt.</p>								

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.

Autonómia és felelősség:

A végzett hallgató a termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.

Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.

Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Zárthelyi dolgozat; Üzleti terv leadása;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős csapatokban az adott szak szakterületéhez kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben található, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival.

A leadási határidő: A dolgozat leadása elektronikusan, a kurzus számára létrehozott e-learning felületen keresztül teljesíthető.

A félévi aláírás feltétele: 1) A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. 2) Az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellelű kérdések, kifejtendő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 20 pont), másrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 50 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A házi dolgozat (üzleti terv) javítására a beadást követően nincs lehetőség. A zárthelyi dolgozat kétszer pótolható/javítható. Az első pótlásra a szorgalmi időszak utolsó hetében kerül sor, szintén az órarend szerinti gyakorlat időpontjában. A második pótlásra a vizsgaidőszak elején kerül sor. A félév

akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 60% feletti teljesítmény) és a prezentáció is elfogadásra kerül.

Ponthatárok:	0-41 pont (0-59%)	(1)
	42-48 pont (60-69%)	(2)
	49-55 pont (70-79%)	(3)
	56-62 pont (80-89%)	(4)
	63-70 pont (90-100%)	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szóllósi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.
- Szóllósi L. – Kovács K. – Vida V.: Az üzleti tervezés alapjai – munkafüzet. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2019.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.
- Eric S. Siegel – Brian R. Ford – Jay M. Bontsein: Üzleti terv kalauz. CONEX Kft, Budapest, 1996.
- Kresalek P.: Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest, 2003.

Részletes tematika

0+10 óra	<p>Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése;</p> <p>TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket, az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.</p> <p>Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló;</p> <p>A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései;</p> <p>TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.</p> <p>Iparági elemzés;</p> <p>TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.</p> <p>Termék, szolgáltatás bemutatása;</p> <p>TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.</p> <p>Működési (termelési, szolgáltatási) terv;</p> <p>TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni</p>
----------	--

	<p>az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.</p>
	<p>Marketing terv;</p> <p>TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényező modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására. Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.</p>
	<p>Vezetőség, szervezeti felépítés; Struktúra és tőkésítés;</p> <p>TE: Képes a működési tervben levezetett humánerőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humánerőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.</p>
	<p>Pénzügyi terv;</p> <p>TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a mérlegterv összeállításának szakmai és módszertani összefüggéseit. Képes a pénzforgalmi terv összeállítására és szakmai értékelésére. Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat: fedezeti pont elemzés, beruházás-gazdaságossági elemzés (nettó jelenérték, belső megtérülési ráta, jövedelmezőségi index, diszkontált megtérülési idő), pénzügyi mutatószámok (vagyon-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók). Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.</p>
	<p>Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése;</p> <p>TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Ismeri a kockázatok számszaki kimutatására és elemzésére használható módszerek közül az érzékenységvizsgálatokat. Képes elvégezni a teljes üzleti terv reál- és pénzügyi folyamatainak kritikus-érték és scenárió-elemzését. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.</p>

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló

3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletezettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: körben 2,5 cm;
- Oldalszámolás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan teljesíthető, amely magában foglal két file-t:
 - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc, *.docx);
 - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls, *.xlsx);

A tantárgy neve:	magyarul:	Projekttervezési ismeretek				Kódja:	GT_AVIL041-17 GT_AVILK041-17 GT_AVILN041-17 GT_AVILS041-17	
	angolul:	Project Planning Knowledge						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		GYAKORLATI JEGY	3	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szűcs István			beosztás:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztás:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a projekttervezést, mint projektmenedzsment funkciót, annak gyakorlati módszertanát. A tantárgy elsajátítását követően a hallgatók képesek lesznek vidékfejlesztési projektek előkészítésére és részletes megtervezésére, valamint elsajátítják a vidékfejlesztési pályázatok készítéséhez szükséges alapvető ismereteket. A tantárgy keretein belül a hallgatói team-ek az oktató irányítása mellett elkészítik egy vidékfejlesztési témájú projekt komplex tervét. Elvárás, hogy a kurzus elvégzését követően a hallgatók képesek legyenek egy vidékfejlesztési projekt előkészítésére annak tervezésére.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató ismeri a projekttervezés elméletét és gyakorlatát és rendelkezik a projektek előkészítéséhez szükséges szakmai ismeretekkel.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a más szakterületeken dolgozó szakemberekkel való szakmai együttműködésre egy adott vidékfejlesztési projekt előkészítése és megvalósítása során. Érti a vidékfejlesztési projektek belső strukturális kapcsolatrendszerét. Képes a szakterületéhez kapcsolódó projektek/pályázatok előkészítésre és a gyakorlatban is tudja alkalmazni a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket, különös tekintettel a projekttervezés módszertanára.</p> <p><i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgatók, megfelelő és átfogó projektmenedzsment tudás és szemlélet birtokában a későbbi tanulmányaik során az „élethosszig tartó tanulás” koncepciójával azonosulni tudjon. A vidékfejlesztési projektek tervezése és végrehajtása során környezet- és természettudatos magatartást tanúsít.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A végzett hallgató a projektek tervezése során felelősséget érez mind a saját, mind a beosztottjai munkájával kapcsolatban, továbbá felelősen biztosítja az eredményes munkavégzéshez szükséges infrastrukturális, szakmai és emberi feltételeket.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei A projekttervezés sajátosságai, alapfogalmai. A projektterv felépítése, struktúrája. A vidékfejlesztési projektek sajátosságai. Helyzetfeltárás és helyzetelemzés. Vidékfejlesztési projektek célrendszere és a célok hierarchiája. Tevékenységek és a szükséges erőforrások tervezése. Költségtervezés. Pályázatos projektek, pályázatok készítése és menedzselése.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az oktatás tantermi előadások keretében és/vagy tantermen kívül, digitális munkarendben történik. Az előadások anyagai heti rendszerességgel, az órarendi időpontot megelőző napon kerülnek fel az eLearning rendszerbe. Digitális munkarend esetén az előadások és gyakorlatok órarendi idejében az on-line kommunikáció kijelölt módja: Webex. A hallgatók 3-4 fős teamekben a szakhoz kapcsolódó projekttervet készítenek szabadon választott, de a gyakorlatvezetővel egyeztetett témában. Követelmény egy - az oktató útmutatásainak megfelelő - vidékfejlesztési témájú fiktív projektterv team munkában történő összeállítása és prezentációja.

Értékelés:

A gyakorlati jegy kialakításakor mérlegelendő szempontok: órai team-munka; az elkészített projektterv teljessége és szakmai tartalma; a projektterv prezentációja; a bemutatáskor feltett kérdésekre és elhangzott hozzászólásokra történt válaszadás. Az aláírás feltétele a kiadott házi feladatok team-munkában történő elkészítése és annak feltöltése az eLearning felületre.

A hallgatók bizonyos tanórák tananyagához kapcsolódóan team munkában elkészítendő házi feladatot kapnak, melyet prezentáció formájában is bemutatnak. Az oktató a hallgatói feladatokat értékeli, azok eredménye beleszámít a végső érdemjegybe: elérhető max. pontszám 30 pont.

Ezen túlmenően a hallgatók team-munkában egy, a szak profiljához igazodó fiktív adatokon és információkon alapuló vidékfejlesztési témájú projekttervet fognak elkészíteni az E-learning felületen megadott módon, illetve tartalommal és formával, melynek maximális pontszáma: 70 pont.

Minden teamtag ugyanazt a pontszámot kapja. Minden feladatot az E-learning rendszeren keresztül kell eljuttatni, illetve elérhetővé tenni az oktató részére.

Így összesen 100 pontot lehet megszerezni. Követelmény a minimum 50%-os teljesítmény.

Osztályozás:

elégtelen (1)	0-49 pont / %
elégséges (2)	50-59 pont / %
közepes (3)	60-69 pont / %
jó (4)	70-79 pont / %
jeles (5)	80-100 pont / %

Kötelező szakirodalom:

- Szűcs I. – NAGY A. Sz. (2015): „A projektmenedzsment gyakorlata”, Debreceni Egyetem, Center-Print Nyomda, Debrecen, 2015. ISBN 978-615-80290-9-4
- SZÚCS I. (2021): Az előadások és gyakorlatok ábraanyaga, 2021.

Ajánlott szakirodalom:

- Görög M. (2007): Általános projektmenedzsment, AULA Kiadó, Budapest, 2007.
- Szűcs I. - Grasselli N. (2005): „Projektmenedzsment”, Szaktudáskiadó Ház Rt., Budapest, 2005.
- AGGTELEKY B. – BAJNA M. (1994): Projekttervezés, Projektmenedzsment, KözDok Rt., Budapest, 1994.
- PMBOK GUIDE (2006): Projektmenedzsment útmutató, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006.
- HOBBS, P. (2000): Projektmenedzsment, Scolar Kiadó, 2000.

Heti bontott tematika

1.	<ul style="list-style-type: none">• Előadás: Követelményrendszer ismertetése. Alapfogalmak.• Gyakorlat: Bemutatkozás, a team munka sajátosságai, team-ek megalapítása. <p>TE* Ismeri és érti a team munka sajátosságait.</p>
2.	<ul style="list-style-type: none">• Előadás: -• Gyakorlat: A vidékfejlesztési projektek sajátosságainak értékelése. <p>TE Ismeri és érti a vidékfejlesztési projektek sajátosságait.</p>
3.	<ul style="list-style-type: none">• Előadás: A projekttervezés, mint projektmenedzsment funkció, a problémaelemzés módszertana (Problémafa).• Gyakorlat: Problémafa készítése (team-munkában).

	TE Ismeri és érti a Problémafa készítés módszertanát.
4.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: - Gyakorlat: Problémafa csoportos prezentációja és annak közös értékelése.
	TE Ismeri és érti a Problémafa készítés módszertanát és prezentálni is tudja.
5.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: A célmeghatározás és célelemzés módszertana (Célfa, indikátorok). Gyakorlat: Célfa készítése és kapcsolódó indikátorok meghatározása (team-munkában).
	TE Ismeri és érti a célmeghatározás és célelemzés módszertanát.
6.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: - Gyakorlat: Ismeri és érti a célmeghatározás és célelemzés módszertanát és prezentálni is tudja.
	TE
7.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: A projekt koncepció külső környezetének elemzése (STEEP analízis). Gyakorlat: STEEP analízis készítése team-munkában.
	TE Ismeri és érti a STEEP analízis módszertanát.
8.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: Könyvtárhasználati hét Gyakorlat: Könyvtárhasználati hét
	TE Tud a vidékfejlesztési projektekhez kapcsolódóan szakirodalmazni.
9.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: - Gyakorlat: STEEP analízis csoportos prezentációja és annak közös értékelése.
	TE Ismeri és érti a STEEP analízis módszertanát és prezentálni is tudja.
10.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: - Gyakorlat: A projekt belső és külső környezetének együttes elemzése (SWOT analízis); a projektek stratégiaalkotása (TOWS/Konfrontációs mátrix).
	TE Ismeri és érti a komplex SWOT analízis módszertanát.
11.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: A projekt koncepció kialakítása (LFA módszertan); a projekt koncepció érintettjeinek elemzése (Venn digram, Stakeholder analízis). Gyakorlat: SWOT analízis és TOWS mátrix csoportos prezentációja és annak közös értékelése.
	TE Ismeri és érti a projekt koncepció készítésének módszertanát.
12.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: - Gyakorlat: Venn digram, Stakeholder analízis csoportos prezentációja és annak közös értékelése.
	TE Ismeri és érti a projekt koncepció érintettjeinek elemzésének módszertanát.
13.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: A projektek erőforrás- és költségtervezése; a projektek menedzsment szervezete, kommunikációja és disszeminációja, a projektterv fenntarthatósága és kockázatelemzése. Gyakorlat: Erőforrás- és költségtervezés team-munkában, a projektterv kockázatelemzése.
	TE Ismeri és érti az erőforrás- és költségtervezés módszertanát. Ismeri és érti a projektszervezeti formákat, a projektkommunikációs csatornákat, a projekt eredményeinek elterjesztési módját és a projektterv fenntarthatósági kritériumait, valamint el tudja végezni a projektterv kockázatelemzését.
14.	<ul style="list-style-type: none"> Előadás: - Gyakorlat: Az EU 2021-2027 tervezési időszak vidékfejlesztési érintettségű operatív programjának pályázati rendszere (felhívás, regisztráció, űrlapok, stb.)
	TE Ismeri és érti a hazai vidékfejlesztési célú pályázatos projektek rendszerét.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Emberi erőforrás menedzsment				Kódja:	GT_AVIL028-17 GT_AVILK028-17 GT_AVILS028-17 GT_AVILN028-17	
	angolul:	Human resource management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Dajnoki Krisztina			beosztás:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az emberi erőforrás gazdálkodással kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás gazdálkodás integrált rendszerének értelmezésére.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységterületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését.</p>								
<p><i>Képesség:</i> A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni.</p>								
<p><i>Attitűd:</i> Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.</p>								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Az emberi erőforrás menedzsment alapjai; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés); Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben; Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok; Karriermenedzsment alapjai; A munkaügyi kapcsolatok rendszere; EsélyEgyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata; Humán controlling alapjai; HR trendek, új funkciók

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások rendszeres látogatása, a gyakorlatokon való aktív részvétel.

Értékelés

írásbeli vizsga, pontozásos rendszer

ÉRDEMJEJEGYEK:

0–60%	ELÉGTELEN (1)
61–70%	ELÉGSÉGES (2)
71–80%	KÖZEPES (3)
81–90%	JÓ (4)
91–100%	JELES (5)

Kötelező szakirodalom:

Dajnoki K. – Kun A.I.: Bevezetés az emberi erőforrás menedzsmentbe. Debreceni Egyetem GTK, 2018.
Poór J. – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.
Karoliny M.-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016.
Poór J. – Karoliny M.-né – Berde Cs. – Takács S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment, Complex Kiadó, Budapest, 2012.
+ előadás anyag

Ajánlott szakirodalom:

Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100
Dajnoki K.: Helyet mindenkinek! Fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű munkavállalók HR sajátosságainak feltárása az Észak-alföldi Régióban. Közép-Európai Monográfiák No12, Egyesület Közép-Európa Kutatására, Szeged, 2014.

Heti bontott tematika (4 konzultáció)

1.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai; Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok; Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés); Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben; Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma TE*: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését, a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat, a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait, a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait.
2.	Előadás: Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben, Ösztönzés gyakorlata a szervezetben, Az emberi erőforrások fejlesztése; Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél, Eredményesség a szervezetben, Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban

	TE: A hallgató megismeri a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit, az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait.
3.	Előadás: Karriermenedzsment alapjai; Teljesítményértékelés alapjai; A munkaügyi kapcsolatok rendszere; Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai; Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismeri a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát, a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket. Megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektívtárgyalás ismérveivel, az érdekképviseltek jelentőségével.
4.	EsélyEgyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata; Humán controlling alapjai; HR trendek, tendenciák Gyakorlat: diszkrimináció, vezető kiválasztás, munkahelyi jóllét
	TE: A hallgató megismerkedik a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival, a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység mérésére, elemzésére szolgáló mutatókkal, az emberi erőforrás információs rendszer fejlődését, a gyakorlatban alkalmazott rendszerek sajátosságait, valamint a HR legújabb trendjeivel.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Speciális térinformatikai ismeretek				Kódja:	GT_AVIL011-17 GT_AVILK011-17 GT_AVILN011-17 GT_AVILS011-17	
	angolul:	Applied GIS						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szilágyi Róbert			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy célja a hallgatókkal megismertetni a térinformatikai alapfogalmakat, adatgyűjtési és adatintegrálási megoldásokat. A hallgató a tárgy teljesítése során megismeri a térinformatikai rendszerek regionális területfejlesztési vonatkozásait, a térbeli döntéstámogatással kapcsolatos fontosabb alkalmazási lehetőségeit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a vidékfejlesztési problémák azonosításához szükséges statisztikai és geostatistikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási metódusokat.								
<i>Képesség:</i>								
Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.								
Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására, felismeri az IT nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait.								
Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.								
Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges térinformatikai (adatbázis kezelés, GIS programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.								
Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékelési folyamatok irányítására.								
Felelősséget vállal a szakvéleményben közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Térinformatika fogalma, a valós világ modellezése, kapcsolódó tudományágak, térképek. Térinformatikai rendszer összetevői. Adatbázisok, szoftverek, hardver eszközök. Információs rendszerek, térinformációs rendszerek. Vonatkozási és vetületi rendszerek. Elsődleges és másodlagos adatgyűjtési eljárások.								

Raszteres és vektoros térinformatikai modellek. Hibrid térinformatikai modellek. Térinformatikai adatbázisok. Térinformatikai adatbázisok vidékfejlesztési, területfejlesztési feladatokhoz. Műveleti lehetőségek a térinformatikai rendszerekben. Adatintegráció szerepe és feladatai. Adatmegjelenítés, publikálás. Térbeli elemzések alapjai. Térinformatika az agrárinformációs rendszerekben.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók megismerik a térinformatika alapjait, valamint a GIS és a vidékfejlesztés összefonódó területeit. Primer adatgyűjtés, szekunder adatgyűjtés, modellépítés, geostatistikai alapfogalmak és vizsgálatok. Vidékfejlesztéssel kapcsolatos térbeli adatbányászat, adatvizualizáció.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók félévi tevékenysége alapján megállapított teljesítménye legalább 61%-os legyen. A gyakorlat a jegy 70%-t, az elmélet pedig a jegy 30%-t teszi ki. A félév folyamán gyakorlati és teszt jellegű ZH-ra kerül sor. A gyakorlaton elkészített feladatokat az e-learning rendszerbe fel kell tölteni. Az elméleti ZH-k pontszáma: 30 pont, a gyakorlaton 70 pontot lehet elérni.

Az összesített pontszám alapján a jegy kialakítása az alábbiak szerint történik:

- 0 - 60 elégtelen,
- 61 -70 elégséges,
- 71 -80 közepes,
- 81 -90 jó,
- 91 - 100 jeles.

Kötelező szakirodalom:

Detrekői Ákos-Szabó György: Bevezetés a térinformatikába, Nemzeti Tankönyvkiadó, Detrekői Ákos-Szabó György: Térinformatika, Nemzeti Tankönyvkiadó,
Sárközi Ferenc: Térinformatika. On-line tananyag.
http://www.agt.bme.hu/tutor_h/terinfor/tbev.htm
Továbbá az előadáson és a gyakorlaton elhangzottak.

Ajánlott szakirodalom:

Végső, Ferenc (2010) Raszteres adatszerkezet. Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0027_TEI4/index.html
Reese, G., Yarger, R. J., King, T.: A MySQL kezelése és használata, Kossuth Kiadó, 2003.

Heti bontott tematika	
1.	Térinformatika fogalma, a valós világ modellezése, kapcsolódó tudományágak, térképek. Bevezetés, adatforrások kezelése
2.	Térinformatikai rendszer összetevői. Adatbázisok, szoftverek, hardver eszközök Publikus adatforrások kezelése
3.	Információs rendszerek, térinformációs rendszerek. Adatbázisok kezelésének alapjai 1
4.	Vonatkozási és vetületi rendszerek Adatbázisok kezelésének alapjai 2
5.	Elsődleges és másodlagos adatgyűjtési eljárások Haladó térinformatikai adatbázisok kezelése 1
6.	Raszteres és vektoros térinformatikai modellek. Haladó térinformatikai adatbázisok kezelése 2
7.	Hibrid térinformatikai modellek. Térinformatikai szoftverhasználat 1
8.	Térinformatikai adatbázisok. Térinformatikai szoftverhasználat 2

9.	Térinformatikai adatbázisok vidékfejlesztési, területfejlesztési feladatokhoz.
	Térinformatikai szoftverhasználat 3
10.	Műveleti lehetőségek a térinformatikai rendszerekben.
	Power Pivot használata
11.	Adatintegráció szerepe és feladatai.
	Power BI használata
12.	Adatmegjelenítés, publikálás.
	Önálló feladat egyeztetése, kiosztása
13.	Térbeli elemzések alapjai.
	Térinformatika a vidékfejlesztésben. Önálló feladatok bemutatása.
14.	Térinformatika az agrárinformációs rendszerekben.
	Önálló feladatok bemutatása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrárinformációs rendszerek				Kódja:	GT_AVIL042-17 GT_AVILK042-17 GT_AVILN042-17 GT_AVILS042-17	
	angolul:	Agri-information systems						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szilágyi Róbert			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Információs rendszerek és szolgáltatások elhelyezése és tisztázása az agrár szektorban. Az elméleti ismeretek mellett a hallgatóknak el kell sajátítani az információs rendszerek alapvető működési sajátosságait. A félév során a hallgatók megismerkednek az agrár információs rendszerek csoportjaival. A makro- és mikrogazdasági valamint primer és szekunder rendszerek fontosabb típusai mellett ismertetésre kerül az információ gyűjtés, feldolgozás és menedzsment információ igényének az alapjai.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma megoldási módszereknek.								
<i>Képesség:</i>								
Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Információs rendszerek alapvetése, KAP és az információ, Agrárstatisztikai oldalak, adatok elemzése, Piaci Információs Rendszerek, Információmenedzsment, Információs rendszerek az agrárgazdaságban, Tesztüzemi rendszer, Információs rendszerek fejlesztése, Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer, MEPAR, ENAR, Szakigazgatási információs rendszerek, Nyomonkövetés, Komplex információs rendszerek								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A oktatás félévi 5 elméleti előadásból és 10 gyakorlati órából áll. A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció valamint elektronikus jegyzet formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig elsődlegesen táblázatkezelő rendszerek elemeivel illetve használatával ismerkednek meg.								
Értékelés								
A vizsga pont értéke 100 pont, amely írásbeli (teszt, 40 pont). A gyakorlati feladat pontértéke (60 pont) a vizsga értékelése érdemjeggyel történik (öt fokozatú értékelés). 0 - 59 % elégtelen,								

60 - 69 % elégséges,
 70 - 79 % közepes,
 80 - 89 % jó,
 90 - 100 % jeles.

Kötelező szakirodalom:

Herdon Miklós, Kapronczai István, Szilágyi Róbert: Agrárinformációs rendszerek. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2015. 167 p. ISBN 978-963-473-822-0

Ajánlott szakirodalom:

Herdon Miklós: Informatika agrárgazdasági alkalmazásokkal (Szaktudás Kiadó Ház),
 Herdon Miklós, Rózsa Tünde. Információs rendszerek az agrárgazdaságban Budapest. Szaktudás Kiadó Ház, 2011. 244 p. ISBN:9639935679

Heti bontott tematika	
1.	Információ és rendszerelmélet
	TE*Információs rendszerek alapjai
2.	Információs rendszerek alapvetése
	TE Információs rendszerek csoportosítása
3.	KAP és az információ
	TE Agrárstatisztikai oldalak, adatok elemzése
4.	Információmenedzsment
	TE A management és a döntéshozók információ igénye
5.	Piaci Információs Rendszerek
	TE PAIR használata, elérhetősége, adatok elemzése
6.	Tesztüzemi rendszer
	TE Az FADN adatok elérése, elemzése
7.	Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer
	TE Az IIER feladatai, elérhetősége
8.	MEPAR – Alkalmazott térinformatika
	TE MEPAR elérhetősége, térinformatika alapjai
9.	ENAR – Nyomkövetés az agráriumban
	TE ENAR feladata, elérhetősége, az élelmiszer nyomonkövetés alapjai
10.	Információs rendszerek az agrárgazdaságban
	TE Mikro információs rendszerek alapjai
11.	Mobil Információs rendszerek
	TE Mobil technológia és az agrárium, adatgyűjtés, IoT
12.	Szakigazgatási információs rendszerek
	TE FrontOffice használata
13.	Komplex információs rendszerek
	TE Komplex információs rendszerek alapjai
14.	Komplex információs rendszerek
	TE Komplex információs rendszerek alapjai

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vidék- és civilbiztonsági ismeretek				Kódja:	GT_AVIL043-17 GT_AVILS043-17 GT_AVILK043-17 GT_AVILN043-17	
	angolul:	Rural and civil security						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Horváth Péter		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a települések vonatkozásában fellelhető kockázatokat, a vidék- és civilbiztonságot veszélyeztető lehetséges emberi, természeti tényezőket, bűnmegelőzési eljárások alkalmazását, együttműködési lehetőségeket a rendészeti szervekkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a biztonsági alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a vidék- és civilbiztonságban résztvevő szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a vidék- és civilbiztonság területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.								
<i>Attitűd:</i>								
- Nyitott a vidék- és civilbiztonság és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.								
- A vidék- és civilbiztonsági kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.								
- Befogadó mások véleménye, a vidék- és civilbiztonság, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Vidék- és civilbiztonság vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a vidék- és civilbiztonság komplex rendszerével, az alapfogalmakkal, valamint Magyarország biztonsági környezetét, biztonságát fenyegető kihívásokkal. A kurzus elmélyíti az ismereteket, a katasztrófákat, polgári védelmet, víz-, talaj-, levegő-, élelmiszerbiztonságot, migrációs és virtuális veszélyeket érintő kérdésekben.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A képzés során előadások kerülnek megtartásra. Fontosabb oktatási módszerek: előadás, szemléltetés, vita.								

Értékelés

- Írásbeli kollokvium

Kötelező szakirodalom:

- Az előadások ppt anyagai
- **Hornycsek J.:** (2009): Polgári védelmi alapismeretek 1. Budapest, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemi Könyvkiadó, 188 p., 5-30. p., ISBN: 978-963-7060-66-3
- **Hornycsek J.:** (2011): A települési védelmi képességek a katasztrófa-kihívások tükrében, a települések katasztrófa-elhárítási feladatai, a végrehajtáshoz szükséges helyi védelmi képesség alapvető területei, azok kialakításának folyamata. „Biztonságunk érdekében” Oktatási- és Tanácsadó Tudományos Egyesület Budapest, 195.p. 25-32. p. ISBN: 978-963-08-2606-8

Ajánlott szakirodalom:

- **Ürmösi K.:** (2013): A biztonság, biztonság fogalma. Hadtudományi Szemle. Vol. 6. No. 4. 147-156. p., ISSN: 2060-0437
- **Szász J.:** (2000): A katasztrófák típusai, in: Szerk.: Dr. Hornycsek Júlia: Felkészítő könyve, BM OKF, Budapest.

	Előadás
1. alkalom	A biztonság értelmezése
	Magyarország biztonsági környezete, biztonságát fenyegető kihívások - globális
	Magyarország biztonsági környezete, biztonságát fenyegető kihívások - regionális
	Magyarország biztonsági környezete, biztonságát fenyegető kihívások - belső
	Magyarország biztonsági környezete, biztonságát fenyegető kihívások - katonai
	Civilizációs eredetű katasztrófák
	Természeti jellegű katasztrófa-veszélyeztetettség
	A települések polgári védelmi besorolásának szabályai I.
	A települések polgári védelmi besorolásának szabályai II.
	Víz, talaj, levegő, élelmiszerbiztonság
	A virtuális világ felhasználóinak veszélyei
	Biztonságpolitika és migráció

A tantárgy neve:	magyarul:	Településfejlesztés- és gazdálkodási ismeretek				Kódja:	GT_AVIL023-17 GT_AVILS023-17 GT_AVILK023-17 GT_AVILN023-17	
	angolul:	Settlement development and management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Horváth Péter		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:			beosztása:		
A kurzus célja , hogy a hallgatók megismerjék a lakóközösségek kialakulását, a térszerkezeti folyamatokat, a helyi társadalmakat, Magyarország törekvéseit, az EU térképen való elhelyezkedését régiószinten, a helyi, regionális charták történeti fejlődését, a településfejlesztés alapelveit, jövőképét.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Ismeri a településfejlesztési alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a településfejlesztésben résztvevő szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.								
<i>Képesség:</i> Képes a településfejlesztés területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.								
<i>Attitűd:</i> - Nyitott a településfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére. - Településfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra. - Befogadó mások véleménye, a vidék- és településfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Településfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a települések kialakulásával, osztályozásukkal, a városok és a falvak sajátosságaival. A képzés második felében a települések gyakorlati működésébe nyerhetnek betekintést a tanulók, elmélyíthetik ismereteiket a hazai településfejlesztés és üzemeltetés, településrendezés és településmarketing témakörökben.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A képzés során előadások, illetve gyakorlati órák kerülnek megtartásra. Az előadások témakörei és tartalmi kellő elméleti alapot szolgálnak a gyakorlati követelmények teljesítéséhez. A gyakorlatok teljesítése után a hallgató képes lesz önállóan települési adatok feldolgozására és értékelésére. Fontosabb oktatási módszerek: előadás, tanulói kiselőadás, vita

Értékelés

- Írásbeli kollokvium, illetve a megajánlott jegy feltétele, a két darab évközi zárthelyi dolgozat megírása. A dolgozatok min. 60%-os teljesítése esetén adható megajánlott jegy.
- Az aláírás feltétele a gyakorlati képzés követelményeinek a teljesítése: prezentáció és házi dolgozat

Kötelező szakirodalom:

- Az előadások ppt anyagai
- Kőszegfalvi György, Loydl Tamás (2001): Településfejlesztés, ELTE Eötvös kiadó, Budapest
- László Mária, Pap Norbert (2007): Bevezetés a terület- és településfejlesztésbe, Lomart kiadó, Pécs
- Kovács Zoltán (2007): Néesség- és településföldrajz, ELTE Eötvös kiadó, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

- Rechnitzer János (2007): Település és fejlesztés, KSZK ROP 3.1.1. Programigazgatóság, Budapest
- Folyóiratfigyelés: Falu – Város – Régió, A falu, Területi Statisztika

	Előadás, gyakorlat
1. alkalom	A település fogalma, a települések osztályozása, a települések fejlődésének hatótényezői,
	A településhierarchia
	A város fogalma, várostípusok
	Az urbanizáció fogalma, értelmezése, az urbanizáció története
	A falusi települések jellemzői, a szórványtelepülések földrajzi jellemzői
	A településrendszer fejlődésének folyamata Magyarországon
	Tervezéselmélet
	A településfejlesztés cél- és eszközrendszere
	Településrendezés
	Településmarketing
	Fenntartható fejlődés
	A hazai településfejlesztés nemzetközi kapcsolódásai
A prezentáció és a házi dolgozat témakörei és felépítései	
2. alkalom	Hallgatói prezentációk

A tantárgy neve:	magyarul:	Vidékszociológia				Kódja:	GT_AVIL032-17 GT_AVILS032-17 GT_AVILK032-17 GT_AVILN032-17	
	angolul:	Rural sociology						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Sportgazdasági- és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szabados György Norbert			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja az, hogy a tantárgy keretében a hallgatók ismerjék meg a vidék szociológiai értelmezéseit, fogalmait, kategóriáit. Találkozzanak a terület jelentősebb kutatóinak munkásságával. Legyen áttekintésük a XX. század és a jelenkor társadalomtörténeti összefüggéseiről, társadalmi, településszerkezeti eseményeiről, településkategóriákról, az egyes társadalmi csoportok helyzetének változásáról. Kortárs problémákat és kutatásokat is tárgyalunk.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> -Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait..</p>								
<p><i>Képesség:</i> -Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.</p>								
<p><i>Attitűd:</i> -Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i> -Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>A vidék koncepciója, vidékszociológiai kutatások, a parasztság társadalomtörténete, vidéki településkategóriák, vidéki élet, vidéki társadalom, vidékreprezentáció.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p>								
<p>A tárgy keretében előadások vannak, majd ezek, illetve a kiadott szakirodalom alapján a hallgató a számonkérésre önállóan készül fel.</p>								
<p>Értékelés</p>								
<p>Kollokvium, zárthelyi dolgozat alapján értékelve.</p>								

Kötelező szakirodalom:

- Kovách I. (2012): A vidék az ezredfordulón. Argumentum Kiadó, Budapest.
Kovács K. (2016): Földből élők. Polarizáció a magyar vidéken. Argumentum Kiadó, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

- Gyáni G.-Kövér Gy.: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.
Valuch T.: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.
Kovách I. (2012): A vidék az ezredfordulón-A jelenkori magyar vidéki társadalom szerkezeti és hatalmi változásai. Argumentum Kiadó, Budapest.
Kovách I. (2016): Földek és emberek. Debreceni Egyetemi kiadó, Budapest.
Kovács K. (2016): Földből élők. Argumentum Kiadó, Budapest.
Kertesi G. (2005): A társadalom peremén-Romák a munkaerőpiacon és az iskolában. Osiris Kiadó, Budapest.
Kovách I. – Dupcsik Cs. – P.Tóth T. – Takács J. (2012): Társadalmi integráció a jelenkori Magyarországon. Argumentum Kiadó, Budapest.
Vágvolgyi A. (1982): A falu a mai magyar társadalomban. Akadémiai Kiadó, Bp.
Erdei F.: Magyar falu. Atheneum Kiadó, 1939.
Erdei F.: Magyar város. Atheneum Kiadó, 1940.
Erdei F.: Magyar tanyák. Atheneum Kiadó, 1941.
Erdei F.: Parasztok. Atheneum Kiadó, 1938.
Szenti T. Parasztvallomások. Gondolat Kiadó, Budapest. <http://mek.oszk.hu/08600/08696/>
Szenti T. A tanya. Gondolat Kiadó, Budapest. <http://mek.oszk.hu/08700/08709>

Heti bontott tematika

1.	A szociológia és vidékszociológia. Definíciók, megközelítések. A vidék koncepciója, értelmezések. A vidékszociológia története. Vidékszociológiai kutatások. A parasztság társadalomtörténete TE* A hallgatók az előadások legfontosabb ismereteit sajátítják el.
2.	Településkategóriák. Vidéki élet. Kisebbségsszociológia, vidéki vonatkozások. Vidékrepresentáció. TE* A hallgatók az előadások legfontosabb ismereteit sajátítják el.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Versenyképesség fejlesztési ismeretek	Kódja:	GT_AVIL036-17 GT_AVILK036-17 GT_AVILN036-17 GT_AVILS036-17 GT_AVILP036-17
	angolul:	Business competitiveness development		

Felelős oktatási egység:	DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet
--------------------------	---

Kötelező előtanulmány neve:		Kódja:	
-----------------------------	--	--------	--

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali	Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Felföldi János	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	---------------------------	------------	------------------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók

megismerjék az üzleti környezet értékelését és a vállalkozások fejlesztési lehetőségének azonosítását. Továbbá értékközpontú fejlesztési szemléletet sajátítsanak el. Kiemelten foglalkozzon a versenykörnyezettel, a kapcsolódó üzleti környezettel és értékelésének filozófiájával. Megértsék versenyt, a versenyhelyzetet, a versenyző üzletág fogalmát, tartalmát. Képesek legyenek egy adott üzletág azonosítására, definiálására. Elsajátítsák az üzletág értékláncának elemzési módszerét. Felkészítse a hallgatókat a mindenkori gazdasági, piaci viszonyokhoz való alkalmazkodásra, a hatékony vállalkozás kialakítására és működtetésére.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Alapvető fogalmak és modellek ismerete és helyes használata. A szakterületet jellemző folyamatok ismerete és felismerése. Értékelő elemzése a beszerzés, gyártás, szolgáltatás, disztribúció, raktározás alapelemeinek, továbbá termelékenységi mutatók számítása, az áruszállítás menedzsmentfolyamatainak elemzése. Birtokában van a legalapvetőbb logisztikai feladatok megvalósításához szükséges információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek.

Képesség:

Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával egy komplex gazdasági-társadalmi rendszer megragadására lesz képes. Egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a tágabb környezetre való szervezeti válaszokat illetően, de főképp a versenykörnyezet aspektusait illetően. A versenykörnyezet értékelése és szerepe a gazdálkodásban, az üzletág azonosítása, fejlődési tendenciák feltárása, az üzletági versenytényezők, az értéklánc és az üzletágelemzéshez szükséges képességek fejlesztésével érjük el, hogy képes legyen adott vállalkozás versenyhelyzetének, verseny pozíciójának értékelésére.

Attitűd:

A hallgató olyan attitűdfejlődésen menjen keresztül, ami pozitív hozzáállást alakít ki egy komplex rendszer megközelítéséhez. Ezen keresztül inspirálja a hallgatót az ismeretek autonóm módon történő bővítésére és elmélyítésére. Törekedni fog tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.

Autonómia és felelősség:

A tárgy fejleszti a hallgató logikai képességét, összefüggés értelmező képességét, ami fejleszti az autonóm felelősségvállaló képességet. A hallgató képes lesz autonóm módon értékelni szakmai környezetét, feladatait. Növekszik objektív döntési autonómia képessége is.

Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.

A kurzus rövid tartalma, témakörei
Értéklánc szemlélet, az üzleti környezet és befolyásoló tényezői, az értékteremtés és annak lehetőségeit, egy-egy módszerét ismerik meg a hallgatók.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
Gyakorlatokon frontális oktatási mód, itt PowerPoint alkalmazása mellett a tárgy témájához kötődően példák kerülnek feldolgozásra, miközben alkalmazzák is a tanultakat.
Értékelés
A félév elismerésének feltétele a határidőre és a formai követelményeknek maradéktalanul megfelelő, tartalmilag is értékelhető tanulmány önálló munkaként való elkészítése és leadása. A félév során elkészített tanulmány 1-5-ig terjedően értékelésre kerül. Ez az érdemjegy adja a féléves teljesítmény értékét. Értékelhetetlen tanulmány esetén a félév elismerését megtagadjuk.
Kötelező szakirodalom:
Michael E. Porter: Versenysztratégia Iparágak és versenytársak elemzési módszerei Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993 Felföldi János: A mezőgazdasági ágazatok versenyképessége és fenntarthatósága: 5. fejezet pp. 90-134. in: Szűcs, I (szerk.) Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana : elméleti jegyzet Debrecen, Magyarország :DE ATC, 2013.
Ajánlott szakirodalom:
Felföldi J.: Makrokörnyezeti helyzetkép (1. fejezet); Termelői szervezetek létrehozása és működése (5. fejezet) in Felföldi János (szerk): Termelői értékesítő szervezetek a zöldség-gyümölcs ágazatban Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2005. ISBN 9639553549

Heti bontott tematika	
1.	Az üzleti környezet és szerepe a gazdálkodásban I. TE* makrokörnyezet ismerete
2.	Az üzleti környezet és szerepe a gazdálkodásban II. TE mikrokörnyezet ismeret
3.	Az üzleti környezet és szerepe a gazdálkodásban III. TE belső környezet ismerete
4.	Az üzletágelemzés TE elemzés szemlélet megismerése
5.	Az üzletágelemzés TE elemzéshez felhasználható adatbázisok
6.	Az üzletág azonosítása, fejlődési tendenciák feltárása TE azonosítás szempontjainak ismerete
7.	Az üzletági versenytényezők (5-tényezős modell) I. TE modell megismerése
8.	Az üzletági versenytényezők (5-tényezős modell) II. TE modell megismerése
9.	Az üzletági versenytényezők kibontása I. TE versenytényezőnkénti ismeretek
10.	Az üzletági versenytényezők kibontása II. TE versenytényezőnkénti ismeretek
11.	Vállalati értéklánc TE értéklánc szemlélet elsajátítása
12.	Az üzletági értéklánc TE értéklánc szemlélet elsajátítása
13.	Értéklánc elemzés TE értéklánc szemlélet érvényesítése
14.	Érték-elemzés

	TE termék és szolgáltatás értékek feltárása
--	---

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Vidéki Közösségfejlesztés				Kódja:	GT_AVIL037-17 GT_AVILK037-17 GT_AVILN037-17 GT_AVILP037-17	
		angolul:	Rural community development						
Felelős oktatási egység:			DE GTK Vidékfejlesztés, Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:			--				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	Kollokvium	4	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5				
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Harangi-Rákos Mónika			beosztás a:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:				beosztás a:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók előadások során és saját megfigyeléseken keresztül elmélyítsék a közösség és a társadalmi együttműködés fontosságát, a rendszerben való gondolkodást. Megértse az egyén szerepét, lehetőségeit a közösség fejlesztésében.									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét.
- Tisztában van azzal, hogy a primer szektorban előállított termékek az élelmiszerlánc részét képezik, ezzel kapcsolatban tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.
- Tisztában van a K+F+I tevékenység betöltött szerepével.
- Rendelkezik az ágazatok problémáinak azonosításához szükséges ismeretekkel és a releváns információgyűjtés, elemzés és problémamegoldás módszereivel.

Képesség:

- Képes a vidékfejlesztés tevékenységrendszerének meghatározására, megtervezésére, megszervezésére.
- Képes team vagy projekt kialakítására, irányítására.
- Képes szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.
- Képes az egyes ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során.
- Képes az agrárgazdaság szereplőinek viselkedését, az agrárium intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és azt munkája során felhasználni.
- Képes a szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására. Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő közvetlen irányítására.

Attitűd:

- Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a térgazdaság sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják. Együttműködési szándékkal közeledik a vidékfejlesztés összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértéséhez és hiteles közvetítéséhez.
- Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.

Autonómia és felelősség:

- Végiggondolja és képviseli a vidékgazdaság etikai kérdéseit.
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a közösségfejlesztés kiemelkedő szerepét. A tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni, a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét.

Csányi Vilmos (2012) véleménye szerint, ha az együttműködés kultúráját sikerül kialakítani, és lesz néhány generáció, amely ezen szocializálódik, akkor nagyon jól működő „nemzetté”, kulturális közösségé alakulhat az Európai Unió. Megérteni és felismerni az egyén szerepét a közösségfejlesztésben. Körbejárni a közösségfejlesztés legfontosabb elméletei, módszertani kérdéseit, melyek mintegy megalapozzák a vidékfejlesztés sikerességét is.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások interaktív voltából kifolyólag a hallgatók folyamatosan be vannak vonva az előadásba, ezzel is fejlesztve készségeiket. Az előadások keretén belül neves, kutatóintézetből érkező vendégelőadók szélesítik a látókörüket a hallgatóknak. A gyakorlat során pedig az elméleti tudást gyakorlatban is adaptálják, melyről kiselőadások keretében tesznek tanúbizonyságot.

Értékelés

A vizsgakérdéseket minden témakör végén megkapják a hallgatók. Az előadás anyagok a hozzájuk tartozó írásos anyagokkal együtt a hallgatók rendelkezésére van bocsájtva. A féléves munka értékelése vizsgaidőszakban az e-learning rendszerben az oktató által feltöltött előadások anyagából írt teszt (kollokvium) megírásával zárul.

Ha a hallgató az „A” vizsgát nem tudta teljesíteni. „B” és „C” vizsgára jöhet, az egész éves anyagot átfogó írásbeli vizsga alapján kerül értékelésre az eredménye.

Kötelező szakirodalom:

- A félév során kiadott cikkgyűjtemény, előadásanyagok, esettanulmányok.
- Katonáné Kovács Judit – Bótáné Horváth Noémi (2012): Közösségfejlesztés (elméleti jegyzet)
- Varga A. Tamás - Vercseg Ilona (1998): Közösségfejlesztés. Megjelent 1998 novemberében Budapesten. Kiadja a Magyar Művelődési Intézet 293 oldalon.
- Vercseg Ilona (2004): Közösségfejlesztő leckék kezdőknek és haladóknak. Budapest, Közösségfejlesztők Egyesülete
- Vercseg Ilona (2006): Közösség és részvétel. In: Parola, 2006. 4. szám, 12-13. p. (Elérhető: http://www.kka.hu/_Kozossegi_Adattar/PAROLAAR.NSF/cimsz/DA353DAFC6FBA390C125722D0035C7EF?OpenDocument)
- Vercseg Ilona (2013): A közösségi munka folyamata és módszerei. (Elérhető: http://www.kozterhalo.hu/dokumentumok/Vercseg_Ilona.pdf)

Ajánlott szakirodalom:

- Covey S. M. R. –Merrill R. R. (2011): A bizalom sebessége. A rejtett tényező, ami mindent megváltoztat. Fordította: Bayer Antal HVG Kiadó Zrt. Budapest, 2011 ISBN 978-963-304-064-5
- Senge, M., Peter (1998): Az 5. alapelv. A tanuló szervezet kialakításának elmélete és gyakorlata. HVG Könyvek

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés a közösségfejlesztésbe TE: Mit tud, mit szeretne megtanulni a félév során – tanulási dokumentum elkészítése
2.	A közösségfejlesztés szerepe a vidékfejlesztésben TE: Közösségfejlesztés lehetőségeinek megismerése
3.	A közösség jelentései, funkciói TE: Különbséget tud tenni a közösségek között
4.	Közösségfejlesztés mint szakma, mint mozgalom TE: Szerepek tisztánlátása
5.	Közösségfejlettségéhez igazodó intézkedések TE: Tudja milyen fejlettségi szinten milyen eszközt érdemes használni
6.	Közösségfejlesztés fejlődésének történeti áttekintése TE: A közösségfejlesztés fontosabb mérföldköveinek megismerése
7.	Közösségfejlesztés menete I. TE: A közösségfejlesztés lépéseinek megismerése
8.	Közösségfejlesztés menete II. TE: A közösségfejlesztés lépéseinek megismerése
9.	Közösségfejlesztés menete III. TE: A közösségfejlesztés lépéseinek megismerése
10.	Közösségfejlesztés menete IV. TE: A közösségfejlesztés lépéseinek megismerése
11.	IT eszközök a közösségfejlesztésben TE: Az IT eszközökben rejlő előnyök és hátrányoknak megismerése
12.	Esettanulmányok a közösségfejlesztésben rejlő lehetőségek bemutatására TE: Megvalósult közösségfejlesztések megismerése

13.	Esettanulmányok a közösségfejlesztésben rejlő lehetőségek bemutatására
	TE: Megvalósult közösségfejlesztések megismerése
14.	Összefoglalás
	TE: A félév során elhangzott előadások szintetizálása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Idegen nyelv I.	Kódja:	GT_AVILNY1-17 GT_AVILKNY1-17 GT_AVILNNY1-17 GT_AVILSNY1-17
	angolul:	Foreign language I.		

Felelős oktatási egység:	DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet
--------------------------	---

Kötelező előtanulmány neve:	Kódja:
-----------------------------	--------

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	gyakorlati jegy	0	angol
Levelező	X	Féléves		Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Czeller Mária	beosztás:	egyetemi docens
------------------------	-------	-------------------	-----------	-----------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók

a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten. Ismeri az agrárgazdaság és vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezenkívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.

Képesség:

A nyelvtanuló képes angol nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel és agráriummal kapcsolatos angol nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.

Attitűd:

A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatos felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.

Autonómia és felelősség:

A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg angol nyelven is. Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására. Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit angol nyelven is.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A Társalkodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszéd meggyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

- Róth N.- Senkár Sz.-Tóth Z.:Angol szóbeli gyakorlatok. Nemzeti Tankönyvkiadó
- Írásbeli feladatgyűjtemény a társalkodó általános nyelvvizsgálathoz
- Tímár Eszter: Words, words, words. Tematikus angol szókinccsgyűjtemény. Nemzeti Tankönyvkiadó
- Norman Coe, Mark Harrison, Ken Paterson : Oxford Angol Nyelvtan

Ajánlott szakirodalom:

- Némethné Hock Ildikó:1000 questions, 1000 answers. Társalgási gyakorlatok az angol „A” típusú nyelvvizsgákhoz
- Oxford Exam Excellence. CUP, 2006
- Channel your English.Upper- intermediate, MM Publication
- Jones: New Progress to First Certificate. CUP 1997
- To the Top 3, MM publication
- Online anyagok: www.bbc.com , www.agendaweb.org, www.nationalgeographic.com

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Család 1. (gyermeknevelés, generációk) Család 2.(családi ünnepek) Lakóhely 1.(Lakóhelytípusok összehasonlítása,városi-falusi lét összehasonlítása) Lakóhely 2. (háztartási költségek, lakás felszereltsége)
	TE* bemutatkozás, a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti levél megírása
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Munka 1.(munkák presztízse, divatos szakmák) Munka 2. (szellemi és fizikai munkák, munkanélküliség) Tanulás1. (továbbtanulási tervek, iskolai élmények) Tanulás 2.(iskolai hagyományok, iskolatípusok)
	TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. fogalmazás írás készségének az elsajátítása
Heti bontott tematika	
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Szabadidő (hobbi,kisállatok tartása) Telekommunikáció (mobiltelefon, számítógép) Sport (tömegsport, versenysport, sport és egészség) Egészség (orvosi ellátás, egészséges életmód)

	TE* a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok,
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Magyarország látnivalói, a célnyelvi ország megismerése, turizmus, kultúra, oktatás, éghajlat, gazdasági jellemzői
	TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. Év végi záró dolgozat A félév során tanult ismeretek, készségek felmérése.

A tantárgy neve:	magyarul:	Idegennyelv I.	Kódja:	GT_AVILNY1-17 GT_AVILKNY1-17 GT_AVILSNY1-17 GT_AVILNNY1-17
	angolul:	Foreign language I.		

Felelős oktatási egység:	DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet
--------------------------	---

Kötelező előtanulmány neve:	Kódja:
-----------------------------	--------

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	gyakorlati jegy	0	német
Levelező	X	Féléves		Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Czeller Mária	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	-------------------	------------	-----------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket hazai és nemzetközi szinten. Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezen kívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.

Képesség:

A nyelvtanuló képes német nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel kapcsolatos német nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.

Attitűd:

A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékfejlesztéssel kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.

Autonómia és felelősség:

A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg német nyelven is. Önállóan képes a vidékfejlesztési folyamatok tervezésére, irányítására.

Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit német nyelven is.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A Társalkodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszéd meggyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végi záródolgozat. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 232 old., ISBN: 978-963-9805-01-9.

Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Arbeitsbuch. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 96 old., ISBN: 978-963-9805-02-6.

Sprich einfach B2! Maxim Kiadó Szeged, 224 oldal, ISBN 978963261128 0

Ajánlott szakirodalom:

Dr. Babári Ernő – Dr. Babári Ernőné: Német szituációk. Lexika Kiadó, Budapest, 301 old., ISBN: 963 9357 20 0.

Horváthné Lovas Mária: Zwanzig weniger eins. Egy híján húsz. Társalgási témakör a német alap-, közép- és felsőfokú nyelvvizsgához. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 231 old., ISBN: 963 85779 3 2.

Tarpainé Kremser Anna – Sövényházy Edit: Kérdések és válaszok német nyelvből. Maxim Kiadó, Szeged, 223 old, ISBN: 978 963 8621 16 0

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Család: családi ünnepek, gyereknevelés, generációk Lakóhely: lakás: lakóhelytípusok, városi-falusi lét összehasonlítása, lakás felszereltsége, háztartási költségek
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti levél írása
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Tanulás: iskolatípusok, iskolai élmények, hagyományok, továbbtanulási tervek Munka: divatos szakmák, szellemi és fizikai munkák, munkák presztízse, munkanélküliség
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Telekommunikáció: mobiltelefon, számítógép, előnyök, hátrányok Szabadidő: hobbi, kisállatok tartása
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Sport és egészség: tömegsport, versenysport, sport és egészség, egészséges életmód, orvosi ellátás
	TE: Félév végi záródolgozat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Idegen nyelv II.				Kódja:	GT_AVILNY2-17 GT_AVILKNY2-17 GT_AVILNNY2-17 GT_AVILSNY2-17	
	angolul:	Foreign language II.						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	0	angol
Levelező	X	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Czeller Mária		besztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten. Ismeri az agrárgazdaság és vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezenkívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes angol nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel és agráriummal kapcsolatos angol nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg angol nyelven is. Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására. Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit angol nyelven is.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A Társalkodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszéd meggyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

- Róth N.- Senkár Sz.-Tóth Z.:Angol szóbeli gyakorlatok. Nemzeti Tankönyvkiadó
- Írásbeli feladatgyűjtemény a társalkodó általános nyelvvizsgálathoz
- Tímár Eszter: Words, words, words. Tematikus angol szókinccsgyűjtemény. Nemzeti Tankönyvkiadó
- Norman Coe, Mark Harrison, Ken Paterson : Oxford Angol Nyelvtan

Ajánlott szakirodalom:

- Némethné Hock Ildikó:1000 questions, 1000 answers. Társalgási gyakorlatok az angol „A” típusú nyelvvizsgákhoz
- Oxford Exam Excellence. CUP, 2006
- Channel your English.Upper- intermediate, MM Publication
- Jones: New Progress to First Certificate. CUP 1997
- To the Top 3, MM publication
- Online anyagok: www.bbc.com , www.agendaweb.org, www.nationalgeographic.com

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Szolgáltatások 1.(javíttatások, fodrász) Szolgáltatások 2.(postai szolgáltatások, tv, telefon,Internet) Közlekedés 1. (a közlekedés biztonsága és problémái) Közlekedés 2.(helyi és távolsági közlekedés, tömegközlekedés problémái, autózés)
	TE* bemutatkozás, a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd meggyakorlása, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti email megírása
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Utazás 1.(utazási formák) Utazás 2.(készülődés a nyaralásra, úticélok) Időjárás, környezetvédelem 1.(környezeti ártalmak) Időjárás, környezetvédelem 2.(környezetvédelem)
	TE: Hallás utáni értés technikai és a képleírás vizsgálata. leíró fogalmazás írás készségének az elsajátítása
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Bevásárlás (vásárlási lehetőségek, és szokások, reklamáció, ajándékozás, reklámok) Étkezés(étkezési szokások, éttermek, magyar konyha) Ünnepek(nemzeti és családi ünnepek)
	TE* a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd meggyakorlása, szövegértési és hallásértési feladatok, véleménykifejtő fogalmazás írás készségének az elsajátítása

4. konzultációs alkalom (5 óra)	Nyelvtanulási motivációk, lehetőségek Magyarországon, külföldi tanulmányok és munkavégzési lehetőségek előnyei és hátrányai, interkulturális alapismeretek TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. Év végi záró dolgozat A félév során tanult ismeretek, készségek felmérése.

A tantárgy neve:	magyarul:	Idegennyelv II.				Kódja:	GT_AVILNY2-17 GT_AVILKNY2-17 GT_AVILSNY2-17 GT_AVILNNY2-17	
	angolul:	Foreign language II.						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	0	német
Levelező	X	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket hazai és nemzetközi szinten. Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezen kívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes német nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel kapcsolatos német nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékfejlesztéssel kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg német nyelven is. Önállóan képes a vidékfejlesztési folyamatok tervezésére, irányítására.</p> <p>Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit német nyelven is.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A Társalkodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszéd meggyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.	
Értékelés Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végi záródolgozat. Félév végén gyakorlati jegy.	
Kötelező szakirodalom: Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 232 old., ISBN: 978-963-9805-01-9. Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Arbeitsbuch. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 96 old., ISBN: 978-963-9805-02-6. Sprich einfach B2! Maxim Kiadó Szeged, 224 oldal, ISBN 978963261128 0	
Ajánlott szakirodalom: Dr. Babári Ernő – Dr. Babári Ernőné: Német szituációk. Lexika Kiadó, Budapest, 301 old., ISBN: 963 9357 20 0. Horváthné Lovas Mária: Zwanzig weniger eins. Egy híján húsz. Társalgási témakör a német alap-, közép- és felsőfokú nyelvvizsgálóhoz. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 231 old., ISBN: 963 85779 3 2. Tarpainé Kremser Anna – Sövényházy Edit: Kérdések és válaszok német nyelvből. Maxim Kiadó, Szeged, 223 old, ISBN: 978 963 8621 16 0	

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Szolgáltatások: javítottatok, fodrász Közlekedés: a közlekedés biztonsága, helyi és távolsági közlekedés, tömegközlekedés problémái, autózás TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd meggyakorlása, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti levél írása
	Utazás: utazási formák, úticélok, készülődés a nyaralásra Időjárás: környezetvédelem: környezeti ártalmak, környezetvédelem TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd meggyakorlása, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Bevásárlás: vásárlási lehetőségek és szokások, reklamáció, ajándékozás, reklámok Étkezés: étkezési szokások, éttermek, magyar konyha TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd meggyakorlása, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása
	4. konzultációs alkalom (5 óra)

*TE tanulási eredmények